ZAKON
O PLOVIDBI I LUKAMA NA UNUTRAŠNJIM VODAMA

(Sl. glasnik RS br. 73/10 , 121/12)

Prečišćen tekst zaključno sa izmenama iz Sl. gl. RS br. 121/12 koje su u primeni od 01/01/2013

(izmene u čl.: 10 , 13 , 16 , 17 , 18 , 27 , 31 , 37 , 38 , 40 , 51 , 57 , 83 , 84 , 87 , 89 , 90 , 90a , 90b , 90v , 90g , 90d , 90đ , 90e , 90ž , 90z , 90i , 90j , 90k , 90l , 91 , 92 , 95 , 96 , 97 , 104a , 106 , 122 , 125 , 126 , 131 , 132 , 133 , 134 , 136 , 165 , 165a , 180 , 207 , 211 , 228 , 229 , 230 , 231 , 232 , 233 , 265 , 270 , 271 , 279 , 287 .)

Deo prvi

I. UVODNE ODREDBE

Predmet uređenja

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se uslovi i način za bezbednu plovidbu na unutrašnjim vodama Republike Srbije, vodni putevi i plovidba, plovila i njihova sposobnost za plovidbu, posada, traganje i spasavanje, luke i pristaništa, nadzor i druga pitanja koja se odnose na plovidbu na unutrašnjim vodama.

Primena zakona

Član 2.

(1) Odredbe ovog zakona primenjuju se na međunarodnim, međudržavnim i državnim vodnim putevima Republike Srbije, kao i na drugim unutrašnjim vodama.

(2) Odredbe ovog zakona primenjuju se i na ratna plovila, kada je to ovim zakonom propisano.

Član 3.

Na odnose koji nisu uređeni ovim zakonom i drugim propisima koji su doneti na osnovu ovog zakona, primenjuju se običaji u unutrašnjoj plovidbi.

Značenje pojmova

Član 4.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) boksaža je vrsta lučke usluge kojom se obavlja manevrisanje plovilima u luci;

2) bočni sastav je sastav plovila koja su čvrsto povezana bok uz bok, osim čamaca, od kojih nijedno nije postavljeno ispred plovila koje pokreće sastav;

3) brod je brod unutrašnje plovidbe i rečno-morski brod, osim ratnog broda;

4) brod bez sopstvenog pogona je brod koji nema sopstveni mašinski uređaj za pogon, kao i brod čiji se mašinski uređaj koristi za premeštanje u luci ili mestima ukrcavanja ili iskrcavanja, ili da bi se povećale

njegove manevarske sposobnosti za vreme potiskivanja ili tegljenja;

5) brod velike brzine je brod sa sopstvenim pogonom koji može da postigne brzinu preko 40 km/h u odnosu na vodu;

6) brod sa sopstvenim pogonom je brod koji ima sopstveni mašinski uređaj za pogon;

7) brod u gradnji je brod od momenta polaganja kobilice ili sličnog postupka gradnje do momenta upisa u upisnik brodova;

8) brod unutrašnje plovidbe je brod registrovan za plovidbu na unutrašnjim vodama, čija dužina trupa iznosi najmanje 20 m ili čiji je proizvod dužine, širine i maksimalnog gaza jednak zapremini od najmanje 100 m^3, kao i tegljač i potiskivač, bez obzira na njihovu dužinu i zapreminu;

9) brodar je vlasnik plovila, zakupac ili menadžer koji je kao držalac plovila, nosilac plovidbene odgovornosti;

10) vatrogasno spasilačko plovilo je plovilo registrovano i opremljeno za gašenje požara i ostale tehničko-tehnološke intervencije i spasilačke aktivnosti na vodi;

11) vlasnik plovila je fizičko ili pravno lice koje je kao vlasnik upisano u jedan od upisnika;

12) vodni put je deo unutrašnjih voda na kome se obavlja plovidba, kategorisan i otvoren za plovidbu;

13) gliser je vrsta čamca koji pomoću sopstvenog pogonskog uređaja glisira po površini vode;

14) domaće plovilo je plovilo koje ima srpsku državnu pripadnost i koje je upisano u jedan od domaćih upisnika;

15) državni vodni put je vodni put na kome važi državni režim plovidbe na kome je bez posebnog odobrenja dozvoljena plovidba samo plovilima pod zastavom Republike Srbije;

16) elektronske plovidbene karte su baze podataka, standardizovane u pogledu sadržine, strukture i formata, koje se daju na upotrebu putem Inland ECDIS opreme;

17) zimovnik je izgrađeni ili prirodni vodni prostor na vodnom putu koji je uređen i osposobljen tako da predstavlja sigurno sklonište za plovila od oštećenja ledom, visokog vodostaja ili ostalih vremenskih nepogoda;

18) Inland ECDIS je elektronski prikaz plovidbenih karata i informacioni sistem za unutrašnju plovidbu koji prikazuje odabrane informacije iz Sistema elektronskih plovidbenih karata za unutrašnju plovidbu (Inland SENC), i po izboru informacije prikupljene drugim plovidbenim senzorima;

19) javno plovilo je plovilo koje upotrebljava državni organ, a koje nije ratno plovilo i koje služi isključivo u neprivredne svrhe;

20) jahta je plovilo koje služi za rekreaciju, sport i razonodu, koje može da se koristi za lične potrebe ili za privrednu delatnost;

21) ledolomac je brod registrovan i opremljen za razbijanje leda;

22) luka je vodni i sa vodom neposredno povezani kopneni prostor sa objektima namenjenim za pristajanje, sidrenje i zaštitu plovila, kao i ukrcavanje i iskrcavanje putnika i robe u kojoj se obavljaju delatnosti koje su s robom ili plovilom u neposrednoj ekonomskoj, saobraćajnoj ili tehnološkoj vezi;

23) lučka akvatorija je deo vodnog puta u sastavu lučkog područja, po prirodi prostor neposredno vezan uz obalu, izdvojena sidrišta i slično;

24) lučke usluge su usluge komercijalne prirode koje se obavljaju u lukama, odnosno pristaništima uz naknadu prema lučkim tarifama;

25) lučki korisnik je lice koje koristi jednu ili više lučkih usluga;

26) lučki operater je fizičko ili pravno lice koje obavlja jednu ili više lučkih delatnosti;

27) lučko područje je područje luke ili pristaništa koje se koristi za obavljanje lučke delatnosti, kojim upravlja Agencija za upravljanje lukama i na kojem važi poseban režim kontrole dolaska i odlaska plovila,

kao i ulaska i izlaska vozila i lica;

28) marina je pristanište za posebne namene na vodnom putu namenjeno za prihvat, čuvanje i opremu plovila koja služe za rekreaciju, sport i razonodu;

29) međudržavni vodni put je vodni put na kome važi međudržavni režim plovidbe na kome je dozvoljena plovidba plovila pod zastavom Republike Srbije i granične države na tom vodnom putu;

30) međunarodni vodni put je vodni put na kome važi međunarodni režim plovidbe na kome je dozvoljena plovidba plovilima svih zastava;

31) premor je stanje člana posade nastalo kao rezultat nedostatka odmora ili bolesti i ogleda se u odstupanju od normalnog ponašanja i brzine reagovanja;

32) ploveće telo je splav ili druga konstrukcija, objekat ili spojena struktura sposobna za plovidbu, koja nije brod, tehnički plovni objekat, čamac ili plutajući objekat;

33) plovidbena nezgoda je vanredni događaj na unutrašnjim vodama nastao u plovidbi ili iskorišćavanju plovila, vodnog puta ili objekta na njemu pri kojem je došlo do ljudskih žrtava ili telesnih povreda, materijalne štete ili zagađivanja životne sredine;

34) plovni put je deo vodnog puta propisane dubine, širine i drugih tehničkih karakteristika, koji je uređen, obeležen i bezbedan za plovidbu;

35) plovilo je brod, tehnički plovni objekat, jahta, čamac, ploveće telo, plutajući objekat, plovilo koje obavlja ribolov i drugi objekat koji je osposobljen za plovidbu i koji učestvuje u plovidbi;

36) plovilo Evropske unije je plovilo koje ima državnu pripadnost jedne od država članica Evropske unije i namenu prema propisima države u kojoj je registrovano;

37) plovilo koje obavlja ribolov je plovilo koje je namenjeno za ribolov uz pomoć mreže, uzica, ribarske koče ili drugih ribolovnih sprava koje ograničavaju sposobnost manevrisanja, osim plovila koje je namenjeno za ribolov vučenjem udice ili drugim ribolovnim spravama koje ne ograničavaju sposobnost manevrisanja;

38) plutajući objekat je plovilo bez sopstvenog pogona koje po pravilu nije predviđeno za premeštanje niti za obavljanje posebnih radova na unutrašnjim vodama (kupatilo, hangar, vodenica, ribarska tikvara, kuća za odmor, ponton, pontonski most, stambena lađa, ugostiteljski objekat, splav kućica, plutajuća radionica i slično);

39) postojeći brod je brod koji nije u gradnji;

40) potiskivani sastav je čvrsto povezani sastav plovila, osim čamaca, od kojih je najmanje jedan postavljen ispred potiskivača;

41) potisnica je teretni brod bez sopstvenog pogona i bez sopstvenog kormilarskog uređaja;

42) potisnica pomorskog broda je potisnica konstruisana da se nosi na pomorskim brodovima i da plovi na vodnim putevima;

43) priznato klasifikaciono društvo je klasifikaciono društvo koje je priznato u skladu sa posebnim propisom;

44) prijemna stanica je plovilo ili postrojenje na kopnu određeno od strane nadležnog organa za prijem štetnih predmeta ili materija koje nastaju na plovilu;

45) pristanište je vodni i sa vodom neposredno povezani kopneni prostor sa objektima namenjenim za pristajanje, sidrenje i zaštitu plovila, kao i ukrcavanje i iskrcavanje putnika i robe;

46) putnik je svako lice na plovilu, osim dece mlađe od jedne godine, lica zaposlenih na plovilu u bilo kom svojstvu i članova njihove porodice;

47) putnički brod je brod registrovan za prevoz više od 12 putnika;

48) rasprema je privremeno povlačenje broda, odnosno tehničkog plovnog objekta iz upotrebe i njihov smeštaj na određenom delu vodnog puta;

49) ratno plovilo je plovilo koje je pod komandom oružanih snaga, a čija je posada vojna;

50) Rečni informacioni servisi (RIS) su usaglašene informacione usluge namenjene kao podrška upravljanju plovidbom na vodnim putevima uključujući, ako je to opravdano, vezu sa drugim vidovima saobraćaja;

51) rečno-morski brod je brod naročite konstrukcije čiji su gaz i druga konstrukciona svojstva takva da može ploviti u delu plovidbe na moru, kao i po unutrašnjim vodama;

52) sastav je tegljeni, potiskivani ili bočni sastav;

53) sanitetsko plovilo je plovilo registrovano i opremljeno za zbrinjavanje povređenih i obolelih;

54) Servis za upravljanje brodskim saobraćajem (VTS) je standard usvojen od strane Ekonomske komisije Ujedinjenih nacija za Evropu i koji predstavlja servis za pružanje usluga u cilju unapređenja bezbednosti i efikasnosti brodskog saobraćaja i zaštite životne sredine, osposobljen za uspostavljanje komunikacije sa učesnicima u saobraćaju i da odgovori potrebama saobraćaja u području obavezne primene VTS;

55) sidrište je opremljeni i obeleženi deo vodnog puta na kojem se može vršiti bezbedno sidrenje i manevrisanje plovila;

56) skela je plovilo namenjeno za prevoz lica, robe i životinja sa jedne na drugu obalu unutrašnjih voda;

57) skelski prelaz je deo unutrašnjih voda sa izgrađenim i uređenim prilaznim putevima, opremljen za bezbedno pristajanje skele, ukrcavanje i iskrcavanje lica, stvari i životinja koje se prevoze skelom;

58) sklonište je prirodni deo vodnog prostora na vodnom putu, koji služi za nužni smeštaj plovila radi zaštite od meteoroloških i hidroloških nepogoda;

59) skuter je vrsta čamca koji koristi sopstveni pogonski uređaj, koji se koristi za skijanje na vodi ili izvođenje figura (vodeni skuter, džet bicikl, džet ski i slično);

60) stanje opijenosti je stanje člana posade kod kojeg je lekarskim pregledom i drugim metodama i aparatima, analizom krvi i/ili urina utvrđeno prisustvo alkohola u organizmu više od 0,5 g/kg merenjem količine alkohola u litru izdahnutog vazduha, kao i kod kojeg je lekarskim pregledom, upotrebom odgovarajućih sredstava ili uređaja, ili analizom krvi i/ili urina utvrđeno prisustvo u organizmu opojnih droga ili drugih materija koje menjaju stanje svesti;

61) strano plovilo je plovilo koje ima stranu državnu pripadnost i namenu prema propisima države u kojoj je registrovano;

62) tanker je brod registrovan za prevoz tereta u tečnom stanju;

63) tegljač, odnosno potiskivač je brod registrovan za tegljenje ili potiskivanje drugih plovila;

64) tegljeni sastav je sastav od jednog ili više plovila, osim čamaca, koje tegli jedan ili više tegljača;

65) tegljenica je teretni brod bez sopstvenog pogona koji ima sopstveni kormilarski uređaj;

66) teretni brod je brod registrovan za prevoz tereta;

67) tehnički plovni objekat je objekat opremljen mehaničkim uređajem za obavljanje tehničkih radova na unutrašnjim vodama sa sopstvenim pogonskim mašinskim uređajem ili bez njega (ploveća naprava, bager, mehanički pobijač pilona, elevator, dizalica, ploveća kosačica, platforma i slično);

68) trgovačka mornarica obuhvata brodove i druga plovila, osim ratnih plovila;

69) ulje je svako postojano ulje, sirova nafta, teško dizel-ulje, mazivo-ulje i životinjska, biljna ulja i masti, bez obzira na to da li se prevozi plovilom kao teret ili kao gorivo za pogon plovila;

70) unutrašnje vode su reke, kanali i jezera na teritoriji Republike Srbije;

71) unutrašnja plovidba je plovidba koja se obavlja na vodnom putu;

72) čamac je plovilo, osim tegljača i potiskivača, bez obzira na njegovu dužinu i zapreminu, registrovano za plovidbu na unutrašnjim vodama, čija dužina trupa iznosi manje od 20 m i čiji je proizvod dužine, širine

i maksimalnog gaza manji od zapremine od 100 m³, a koje prevozi najviše 12 lica;

73) štetni predmeti i materije su otpad koji nastaje na plovilu, uključujući otpad koji nastaje od rada plovila, otpad od tereta, preostali teret i ostatke tereta.

Deo drugi

I. BEZBEDNOST PLOVIDBE

Član 5.

Bezbednost plovidbe podrazumeva uslove, pravila, tehnička pravila i mere koje moraju ispunjavati plovila i posada, vodni putevi, luke i pristaništa kojima se obezbeđuje bezbedna plovidba.

Član 6.

Poslovi bezbednosti plovidbe su upravni, inspekcijski, tehnički i drugi stručni poslovi određeni ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona, kojima se obezbeđuje bezbednost plovidbe.

Član 7.

(1) Poslovi iz člana 6. ovog zakona u nadležnosti su ministarstva nadležnog za poslove saobraćaja (u daljem tekstu: ministarstvo), lučke kapetanije, Uprave za utvrđivanje sposobnosti brodova za plovidbu, Direkcije za vodne puteve, Agencije za upravljanje lukama, ovlašćenog pravnog lica za tehničko održavanje državnih vodnih puteva i ovlašćenog pravnog lica za tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine.

(2) Inspekcijske poslove na državnim vodnim putevima na teritoriji autonomne pokrajine vrše inspektori bezbednosti plovidbe autonomne pokrajine, kao poverene poslove.

(3) Poslovi tehničkog održavanja državnih vodnih puteva u nadležnosti su ovlašćenog pravnog lica za tehničko održavanje državnih vodnih puteva.

(4) Poslovi tehničkog održavanja državnih vodnih puteva koji se nalaze na teritoriji autonomne pokrajine u nadležnosti su ovlašćenog pravnog lica za tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine.

(5) Ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje državnih vodnih puteva iz stava 3. ovog člana mora da ispunjava tehničke, kadrovske i druge uslove.

(6) Bliže uslove koje mora da ispunjava ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje državnih vodnih puteva iz stava 3. ovog člana propisuje ministar nadležan za poslove saobraćaja (u daljem tekstu: ministar).

II. STRATEGIJA I PLANOVI RAZVOJA VODNOG SAOBRAĆAJA

Član 8.

(1) Razvoj vodnog saobraćaja, kao i luke i pristaništa od interesa su za Republiku Srbiju i uživaju njenu posebnu zaštitu.

(2) Dugoročni razvoj vodnog saobraćaja uređuje se Strategijom razvoja vodnog saobraćaja Republike Srbije (u daljem tekstu: Strategija) koja se donosi na period od 10 godina, a koja se u izuzetnim slučajevima može dopunjavati kada se za to ukaže naročita potreba.

(3) Vlada donosi Strategiju.

Član 9.

(1) U skladu sa Strategijom donose se kratkoročni, srednjoročni i dugoročni planovi izgradnje i razvoja vodnih

puteva, luka i pristaništa, kao i planirani iznosi troškova i predlozi načina finansiranja navedenih planova izgradnje i razvoja vodnih puteva i luka otvorenih za javni saobraćaj.

(2) Planovi iz stava 1. ovog člana usklađuju se sa planovima upravljanja vodnim režimom.

Član 10.

(1) Planove koji se odnose na razvoj međunarodnih i međudržavnih vodnih puteva donosi ministarstvo, na osnovu kojih njihovo tehničko održavanje, unapređenje i transportno-tehnološku modernizaciju vrši Direkcija za vodne puteve.

(2) Planove koji se odnose na razvoj državnih vodnih puteva donosi ministarstvo, na osnovu kojih njihovo tehničko održavanje, unapređenje i transportno-tehnološku modernizaciju vrši ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje državnih vodnih puteva.

(3) Planove koji se odnose na razvoj državnih vodnih puteva koji se nalaze na teritoriji autonomne pokrajine donosi nadležni organ autonomne pokrajine, uz saglasnost ministarstva na osnovu kojih njihovo tehničko održavanje, unapređenje i transportno-tehnološku modernizaciju vrši ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje tih državnih vodnih puteva.

III. VODNI PUTEVI

1. Vodni putevi

Kategorizacija vodnih puteva

Član 11.

(1) Vodni putevi moraju da ispunjavaju uslove za bezbednu plovidbu propisane ovim zakonom.

(2) Međunarodne i međudržavne vodne puteve određuje Vlada.

(3) Kategorizacija međunarodnih, međudržavnih i državnih vodnih puteva vrši se na osnovu tehničkih i eksploatacionih karakteristika utvrđenih međunarodnim ugovorom.

(4) Kategorizaciju međunarodnih i međudržavnih vodnih puteva utvrđuje Vlada.

(5) Kategorizaciju državnih vodnih puteva utvrđuje ministar.

Tehničko održavanje vodnih puteva

Član 12.

(1) Zabranjeno je ugrožavanje plovnog puta na bilo koji način.

(2) Vodni putevi moraju se uređivati, na njima se mora održavati plovnost i postavljati objekti bezbednosti plovidbe i obezbediti uslovi za bezbednu plovidbu u skladu sa utvrđenom kategorijom vodnog puta.

(3) Bezbednost plovidbe i plovnost vodnih puteva prema utvrđenoj kategoriji obezbeđuje se tehničkim održavanjem.

Član 13.

(1) Tehničko održavanje vodnih puteva obuhvata planiranje i izvršenje poslova: hidrografskog merenja, hidrotehničkih radova, obeležavanja vodnih puteva, kao i postavljanje, održavanje i obezbeđenje pravilnog funkcionisanja objekata bezbednosti plovidbe.

(2) Tehničko održavanje vodnih puteva obuhvata i:

1) održavanje propisanih tehničkih karakteristika plovnog puta;

2) uklanjanje sa plovnog puta plutajućih i potonulih predmeta koji ugrožavaju bezbednost plovidbe;

3) interventno održavanje plovnog puta po nalogu inspektora bezbednosti plovidbe.

(3) Tehničko održavanje podrazumeva i održavanje objekata, uređaja i drugih elemenata koji služe za Rečne informacione servise (RIS).

(4) Tehničko održavanje međunarodnih, međudržavnih i državnih vodnih puteva, vrši se u skladu sa godišnjim Programom tehničkog održavanja.

(5) Godišnji program tehničkog održavanja međunarodnih, međudržavnih i državnih vodnih puteva donosi Vlada na predlog ministarstva.

(6) Tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine vrši se u skladu sa godišnjim Programom tehničkog održavanja.

(7) Godišnji program tehničkog održavanja državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine donosi nadležni organ autonomne pokrajine.

(8) Način tehničkog održavanja međunarodnih, međudržavnih i državnih vodnih puteva propisuje ministar, a državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine propisuje nadležni organ autonomne pokrajine.

Član 14.

(1) Tehničko održavanje međunarodnih i međudržavnih vodnih puteva, u skladu sa utvrđenom kategorijom vodnog puta, kao i objekti bezbednosti plovidbe na njima u nadležnosti je Direkcije za vodne puteve.

(2) Tehničko održavanje državnih vodnih puteva u skladu sa utvrđenom kategorijom vodnog puta, kao i objekti bezbednosti plovidbe na njima u nadležnosti je ovlašćenog pravnog lica za tehničko održavanje državnih vodnih puteva.

(3) Tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine u skladu sa utvrđenom kategorijom vodnog puta, kao i objekti bezbednosti plovidbe na njima u nadležnosti je ovlašćenog pravnog lica za tehničko održavanje tih vodnih puteva.

Član 15.

(1) Tehničko održavanje međunarodnih, međudržavnih i državnih vodnih puteva finansira se iz budžeta Republike Srbije i drugih izvora u skladu sa zakonom.

(2) Tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine finansira se iz budžeta autonomne pokrajine i drugih izvora u skladu sa zakonom.

Direkcija za vodne puteve

Član 16.

Direkcija za vodne puteve (u daljem tekstu: Direkcija) obrazuje se kao organ uprave u sastavu ministarstva za obavljanje poslova državne uprave, kao i stručnih i tehničkih poslova koji se odnose na međunarodne i međudržavne vodne puteve.

Član 17.

(1) Direkcija obavlja stručne poslove koji se odnose na:

1) tehničko održavanje i razvoj vodnih puteva iz člana 16. stav 1. ovog zakona i objekte bezbednosti plovidbe na njima;

2) praćenje, analizu i obaveštavanje o stanju plovnosti vodnih puteva iz člana 16. stav 1. ovog zakona;

3) izradu tehničke dokumentacije iz oblasti vodnih puteva iz člana 16. stav 1. ovog zakona;

4) uspostavljanje, održavanje i razvoj Rečnih informacionih servisa (RIS);

5) održavanje i obeležavanje zimovnika otvorenih za zimovanje stranih i domaćih brodova i sidrišta na vodnim putevima iz člana 16. stav 1. ovog zakona;

6) donosi sigurnosni plan iz člana 200. ovog zakona;

7) druge poslove određene zakonom.

(2) U okviru svoje nadležnosti Direkcija obavlja sledeće upravne poslove:

1) daje uslove i saglasnosti iz člana 37. st. 1. i 4. i mišljenja iz člana 57. stav 3. ovog zakona;

2) daje saglasnost na postavljanje plovila na vodnim putevima iz člana 16. stav 1. ovog zakona;

3) vodi evidenciju izdatih akata iz stava 2. tač. 1) i 2) ovog člana.

(3) Izdavanje akata iz tač. 1) i 2) ovog stava vrši se u upravnom postupku.

(4) Drugostepeni organ za akte koje u prvom stepenu donosi Direkcija je ministar.

Član 18.

(1) Direkcija može da pruža stručne usluge vezane za izradu projektne dokumentacije, obeležavanje prepreka i objekata na vodnom putu, izvođenje hidrotehničkih snimanja i hidrotehničkih radova na vodnim putevima za komercijalne potrebe korisnika.

(2) Za stručne usluge iz stava 1. ovog člana plaća se taksa.

(3) Sredstva od taksi iz stava 2. ovog člana su vrsta prihoda nastalih upotrebom javnih sredstava u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje budžetski sistem.

(4) Stručne usluge iz stava 1. ovog člana plaćaju korisnici.

(5) Visinu taksi koje se naplaćuju za pružanje stručnih usluga iz stava 1. ovog člana određuje ministar, uz saglasnost ministra nadležnog za poslove finansija.

(6) Sredstva ostvarena po osnovu pruženih stručnih usluga prihod su budžeta Republike Srbije.

Objekti bezbednosti plovidbe

Član 19.

(1) Objekti bezbednosti plovidbe na vodnim putevima prema nameni su:

1) objekti za tehničko poboljšanje uslova plovidbe: brodske prevodnice, brane, zimovnici, sidrišta, naperi, obaloutvrde, paralelne građevine, pregrade, usmeravajuće građevine i drugi objekti koji su u funkciji plovidbe;

2) objekti za obeležavanje i signalizaciju: plovni i obalni signali i oznake, Rečni informacioni servisi (RIS), Servis za upravljanje brodskim saobraćajem (VTS), optički, zvučni, električni, elektronski, radio-komunikacioni, navigacioni i drugi uređaji za bezbednost plovidbe.

(2) Direkcija je dužna da vodi evidenciju objekata bezbednosti plovidbe na međunarodnim i međudržavnim vodnim putevima.

(3) Ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje državnih vodnih puteva dužno je da vodi evidenciju objekata bezbednosti plovidbe na tim vodnim putevima, a ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine evidenciju objekata bezbednosti plovidbe na tim vodnim putevima.

Član 20.

(1) Direkcija ima pravo službenosti za postavljanje objekata bezbednosti plovidbe na obalama međunarodnih i međudržavnih vodnih puteva.

(2) Pravo službenosti iz stava 1. ovog člana sastoji se u:

1) pravu prolaza preko obale i zemljišta uz vodne puteve iz stava 1. ovog člana, službenih lica Direkcije

radi postavljanja ili održavanja objekata bezbednosti plovidbe;

2) pravu korišćenja obale i zemljišta uz vodne puteve iz stava 1. ovog člana, u širini od pet metara od ureza vode pri visokom plovidbenom nivou radi vršenja radova na tehničkom održavanju vodnih puteva;

3) obavezi sopstvenika, odnosno korisnika obale i zemljišta uz vodne puteve iz stava 1. ovog člana, da gazduju šumama na obalama vodnih puteva tako da se ne pravi smetnja plovidbi i održavanju i pravilnom funkcionisanju objekata bezbednosti plovidbe;

4) obavezi sopstvenika, odnosno korisnika obale i zemljišta uz vodne puteve iz stava 1. ovog člana, da dozvoli Direkciji da ukloni rastinje koje ometa postavljanje ili pravilno funkcionisanje objekata bezbednosti plovidbe;

5) obavezi sopstvenika, odnosno korisnika obale i zemljišta uz vodne puteve iz stava 1. ovog člana, da dopusti Direkciji da na njegovom zemljištu privremeno smesti objekte bezbednosti plovidbe uklonjene sa vodnog puta zbog nastanka neposredne opasnosti od leda, poplave ili neke druge prirodne nepogode i da te objekte po potrebi transportuje preko tog zemljišta.

(3) Korišćenje obale i zemljišta iz stava 2. tač. 1) i 2) ovog člana Direkcija vrši po prethodno pribavljenom mišljenju subjekta koji upravlja vodnim zemljištem u skladu sa zakonom kojim se uređuju vode.

(4) Ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje državnih vodnih puteva ima pravo službenosti iz stava 2. ovog člana na obalama i zemljištu uz državne vodne puteve, a ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine na obalama i zemljištu uz državne vodne puteve na teritoriji autonomne pokrajine.

Zimovnici, sidrišta i skloništa

Član 21.

(1) Zimovnici se formiraju na vodnom putu ili u lukama otvorenim za javni saobraćaj.

(2) Zimovnici moraju ispunjavati uslove za bezbedan boravak plovila u njima.

(3) Zimovnik mogu koristiti sva plovila pod jednakim uslovima.

Član 22.

(1) Vlada propisuje uslove koje moraju da ispunjavaju zimovnici otvoreni za zimovanje stranih plovila.

(2) Ministar propisuje uslove koje moraju da ispunjavaju zimovnici otvoreni za zimovanje domaćih plovila.

(3) Vlada određuje zimovnike otvorene za zimovanje stranih plovila.

(4) Ministar određuje zimovnike otvorene za zimovanje domaćih plovila.

(5) Nadležni organ autonomne pokrajine određuje zimovnike na državnim vodnim putevima na teritoriji autonomne pokrajine otvorene za zimovanje domaćih plovila.

Član 23.

(1) Plovila koja su sprečena naglom pojavom leda ili drugim vanrednim okolnostima da uplove u zimovnik mogu se skloniti u rečne rukavce ili druga prirodno zaštićena mesta na vodnom putu i zadržati se u takvim skloništima dok takvo stanje traje.

(2) Zapovednik plovila iz stava 1. ovog člana dužan je da izvesti nadležnu lučku kapetaniju o vremenu i mestu izvršenog sklanjanja.

(3) Nadležna lučka kapetanija po prijemu izveštaja određuje uslove boravka plovila iz stava 1. ovog člana u skloništu i preduzima mere radi njihovog obezbeđenja i bezbednosti plovidbe.

Član 24.

(1) Prema nameni, sidrišta mogu biti sidrišta opšte namene i sidrišta posebne namene.

(2) Na sidrištima opšte namene mogu se sidriti sva plovila bez obzira na vrstu i namenu plovila i vrstu robe koju prevoze, na za to obeleženim delovima sidrišta.

(3) Na sidrištima posebne namene, koja su posebno određena i obeležena, mogu se sidriti samo plovila određene vrste, namene i vrste robe koju prevoze.

(4) Sidrište iz st. 2. i 3. ovog člana mora da ima obeleženo područje, dubinu koja ne može biti manja od dubine propisane za plovni put na kome se sidrište nalazi i uređaj za izvezivanje.

(5) Izuzetno, sidrište iz st. 2. i 3. ovog člana ne mora da ima uređaj za izvezivanje, ukoliko su na drugi način obezbeđeni uslovi za stajanje.

(6) Ministar određuje sidrišta na međunarodnim, međudržavnim i državnim vodnim putevima.

(7) Nadležni organ autonomne pokrajine određuje sidrišta na državnim vodnim putevima na teritoriji autonomne pokrajine.

Član 25.

(1) Plovilo na sidrištu mora da bude pod neprekidnim i neposrednim nadzorom od strane članova posade broda u čijem se sastavu plovilo nalazi.

(2) Neprekidan i neposredni nadzor nad plovilom na sidrištu može da vrši Agencija za upravljanje lukama, lučki operater ili plovidbeni agent na osnovu ugovora sa brodarom.

Član 26.

Sidrenje plovila za prevoz opasnih tereta vrši se na sidrištima posebne namene ili na posebno obeleženom i određenom delu sidrišta opšte namene.

Član 27.

(1) Na plovnom putu zabranjeno je sidrenje plovila.

(2) Izuzetno, zbog bezbednosti plovila i plovidbe, vanrednih uslova (magla, oluja, smanjena vidljivost i slično) ili ukoliko je to nužno zbog operativnih potreba transporta, plovilo se može sidriti i na ivici plovnog puta, van plovnog puta i van sidrišta, na način kojim se ne ugrožava njegova bezbednost i bezbednost plovidbe.

(3) Na plovilu koje je usidreno na način predviđen stavom 1. ovog člana zapovednik mora odrediti člana posade koji će vršiti stalan nadzor nad bezbednošću tog plovila, a na plovilu koje prevozi opasan teret mora odrediti lice stručno osposobljeno za rukovanje takvim teretom.

(4) Lučka kapetanija naložiće da se usidreno plovilo koje ugrožava bezbednost plovidbe premesti na mesto na kome neće ugrožavati bezbednost plovidbe o trošku brodara.

Brodske radio-stanice, vršenje radio-službe i upotreba radara

Član 28.

(1) Upotreba VHF i UHF radio-stanica dozvoljena je samo u svrhu osiguranja bezbednosti plovidbe, kao i za komunikaciju sa nadležnim lučkim kapetanijama, Agencijom za upravljanje lukama i brodarima.

(2) U vršenju radio-službe iz stava 1. ovog člana, lučka kapetanija dužna je da organizuje službu bdenja.

(3) Brod sa sopstvenim pogonom, tehnički plovni objekat i rečno-morski brod moraju da imaju radio-stanicu i dužni su da za vreme plovidbe organizuju službu bdenja, u skladu sa propisima kojima se uređuje radio-saobraćaj.

Član 29.

(1) Sve instalacije za radiotelefonske veze koje se nalaze na plovilu moraju da budu u skladu sa odredbama "Regionalnog dogovora koji se odnosi na radiotelefonsku službu na unutrašnjim plovnim putevima - RAINWAT".

(2) Radio-stanica može raditi samo na dodeljenim frekvencijama, osim u slučaju emitovanja znakova opasnosti, poziva, poruka i saopštenja koja se emituju u slučaju opasnosti za plovilo, kao i u slučaju elementarnih nepogoda, spasavanja ljudskih života i u drugim sličnim slučajevima kada je dozvoljena upotreba i druge frekvencije pod uslovom da se radi na način koji je najpogodniji da radio-stanica ostvari zadatak u vezi sa otklanjanjem opasnosti.

(3) Ministar, po prethodno pribavljenom mišljenju organizacije nadležne za telekomunikacije, propisuje način i uslove rada radio-službe za bezbednost plovidbe i uslove koje treba da ispunjavaju brodske radio-stanice.

Član 30.

(1) Plovila smeju upotrebljavati radarsku ili Inland ECDIS opremu koja se može upotrebiti za dobijanje slike koja se preklapa preko radarske slike (navigacioni režim rada) pod uslovom:

1) da su opremljeni sa radarskom i, ako je to potrebno, sa Inland ECDIS opremom koja je prilagođena potrebama unutrašnje plovidbe i pokazivačem otklona. Oprema mora ispunjavati uslove propisane Tehničkim pravilima za radarsku opremu;

2) da se na plovilu nalazi član posade koji ima svedočanstvo o osposobljenosti za upotrebu radara;

3) da su opremljeni uređajem za emitovanje tritonskog zvučnog signala.

(2) Obaveze iz stava 1. tačka 3. ovog člana ne odnose se na čamac, skelu, ploveće telo i plutajući objekat.

(3) U potiskivanim, tegljenim i bočnim sastavima odredbe stava 1. ovog člana odnose se samo na plovilo na kojem se nalazi zapovednik sastava.

(4) Plovila velike brzine moraju da koriste radar za vreme plovidbe.

Naknada za plovidbu i korišćenje objekata bezbednosti plovidbe na državnom vodnom putu

Član 31.

(1) Za plovidbu plovila i korišćenje objekata bezbednosti plovidbe na državnom vodnom putu plaća se naknada.

(2) Naknadu iz stava 1. ovog člana plaćaju korisnici tih puteva, osim javnih i ratnih plovila.

(3) Objekti bezbednosti plovidbe za koje se plaća naknada za korišćenje su:

1) brodske prevodnice;

2) zimovnici.

(4) Vlada, na predlog ministra, utvrđuje visinu naknade iz stava 1. ovog člana na državnom vodnom putu.

(5) Nadležni organ autonomne pokrajine utvrđuje visinu naknade iz stava 1. ovog člana na državnom vodnom putu koji se nalazi na teritoriji autonomne pokrajine.

(6) Sredstva ostvarena od naknade iz stava 1. ovog člana prihod su budžeta Republike Srbije, a na državnom vodnom putu na teritoriji autonomne pokrajine prihod su budžeta autonomne pokrajine.

Postavljanje kablova, cevovoda i drugih objekata i otvaranje skelskih prelaza na zajedničkom vodnom putu

Član 32.

(1) Postavljanje kablova, cevovoda i drugih objekata, kao i otvaranje skelskog prelaza na vodnim putevima koji se nalaze između Republike Srbije i susedne države sa kojom Republika Srbija deli vodni put, vrši se u skladu sa sporazumom između dve države.

(2) Izgradnja hidrotehničkih objekata koji povezuju obalu Republike Srbije i obalu susedne države sa kojom

Republika Srbija deli vodni put vrši se u skladu sa sporazumom između dve države.

Sportska takmičenja i priredbe na vodnom putu

Član 33.

(1) Na vodnom putu mogu se održavati sportska takmičenja, odnosno priredbe, na osnovu odobrenja lučke kapetanije.

(2) Prostor namenjen za sport, rekreaciju i razonodu mora biti odvojen od plovnog puta.

(3) Plovila koja nisu namenjena za sport, rekreaciju i razonodu ne mogu ploviti u prostoru iz stava 2. ovog člana.

Član 34.

(1) Zahtev za izdavanje odobrenja iz člana 33. stav 1. ovog zakona, organizator sportskog takmičenja, odnosno priredbe dužan je da podnese lučkoj kapetaniji najkasnije 15 dana pre početka održavanja sportskog takmičenja, odnosno priredbe.

(2) Lučka kapetanija dužna je da obavesti učesnike u plovidbi o održavanju sportskog takmičenja, odnosno priredbe najkasnije osam dana pre početka sportskog takmičenja, odnosno priredbe.

Član 35.

(1) Organizator sportskog takmičenja, odnosno priredbe dužan je da u roku od 24 časa posle održavanja sportskog takmičenja, odnosno priredbe ukloni sa vodnog puta oznake, uređaje i predmete koji su u vezi održavanja sportskog takmičenja, odnosno priredbe bili postavljeni.

(2) Organizator sportskog takmičenja, odnosno priredbe odgovoran je za bezbednost učesnika sportskog takmičenja, odnosno priredbe.

(3) Ako organizator sportskog takmičenja, odnosno priredbe ne izvrši obavezu iz stava 1. ovog člana Direkcija, odnosno ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje državnih vodnih puteva, odnosno ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine, po nalogu lučke kapetanije izvršiće njihovo uklanjanje o trošku organizatora.

Hidrografska delatnost

Član 36.

(1) Radi obezbeđenja tačnih podataka o morfologiji rečnog dna, kao i drugih podataka koji mogu uticati na plovidbu, na vodnim putevima se obavlja hidrografska delatnost u skladu sa standardima Međunarodne hidrografske organizacije.

(2) Na osnovu podataka iz stava 1. ovog člana izrađuju se službene plovidbene karte i druge nautičke publikacije.

(3) Plovidbene karte obavezno moraju biti izrađene u obliku elektronske plovidbene karte - ENC u skladu sa međunarodnim Inland ECDIS standardom, a mogu se izrađivati i kao klasične plovidbene karte prema kartografskim standardima.

Davanje saglasnosti i odobrenja

Član 37.

(1) Pre početka izrade tehničke dokumentacije za izdavanje odobrenja za izgradnju, rekonstrukciju, dogradnju, adaptaciju i sanaciju prevodnica, plovnih kanala i drugih hidrotehničkih objekata, za postavljanje kablova i cevovoda, kao i za izgradnju drugih objekata od uticaja na bezbednost plovidbe na međunarodnim i međudržavnim vodnim putevima, potrebno je, pored saglasnosti i mišljenja nadležnih državnih organa

propisanih propisima kojima se uređuje planiranje i izgradnja i propisima kojima se uređuju vode, pribaviti nautičke uslove koje izdaje lučka kapetanija i uslove koji se odnose na vodne puteve koje izdaje Direkcija.

(2) Pre početka izrade tehničke dokumentacije za izdavanje odobrenja za izgradnju objekata iz stava 1. ovog člana na državnim vodnim putevima, potrebno je pribaviti uslove ovlašćenog pravnog lica za tehničko održavanje državnih vodnih puteva, a na državnim vodnim putevima koji se nalaze na teritoriji autonomne pokrajine, ovlašćenog pravnog lica za tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine.

(3) Pre početka izrade tehničke dokumentacije za izdavanje odobrenja za izgradnju luka, pristaništa i privremenih pretovarnih mesta potrebna je saglasnost ministarstva i Agencije za upravljanje lukama.

(4) Saglasnost iz stava 3. ovog člana izdaje se lučkom operateru koji je dobio odobrenje za obavljanje lučke delatnosti nakon sprovedenog postupka za javno prikupljanje ponuda za izdavanje odobrenja za obavljanje lučke delatnosti.

(5) Direkcija izdaje saglasnost kojom se utvrđuje da je tehnička dokumentacija urađena u skladu sa uslovima koje je izdala Direkcija.

(6) Lučka kapetanija izdaje nautičku saglasnost kojom se utvrđuje da je tehnička dokumentacija urađena u skladu sa nautičkim uslovima koje je izdala lučka kapetanija.

(7) Početak radova na objektima iz stava 1. ovog člana izvođač je dužan da prijavi nadležnoj lučkoj kapetaniji najkasnije 15 dana pre početka izvođenja radova.

(8) Nadležna lučka kapetanija dužna je da najkasnije osam dana pre početka radova obavesti učesnike u plovidbi o promenama uslova plovidbe koje će nastati kao posledica izvođenja radova na vodnom putu, putem saopštenja brodarstvu ili putem sredstava javnog informisanja.

Član 38.

(1) Delove obale i vodnog prostora na kojima se mogu graditi hidrograđevinski i drugi objekti i postavljati plovila određuje nadležni organ lokalne samouprave po prethodno pribavljenoj saglasnosti ministarstva i ovlašćenog pravnog lica za tehničko održavanje državnih vodnih puteva, odnosno ovlašćenog pravnog lica za tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine.

(2) Ako se odluka iz stava 1. ovog člana odnosi na vodne puteve na kojima druga privredna društva ili druga pravna lica imaju pravo upravljanja, odluka se donosi po prethodno pribavljenoj saglasnosti tog privrednog društva, odnosno drugog pravnog lica.

Član 39.

(1) Investitor ili vlasnik objekta ili sredstva koje predstavlja stalnu ili privremenu prepreku na vodnom putu (mostovi, kablovi, cevovodi, potonuli objekti i slično), dužan je da, u roku određenom od lučke kapetanije, postavi i održava svetla i znakove za obeležavanje te prepreke, a po potrebi i da tu prepreku ukloni sa vodnog puta.

(2) Ako lice iz stava 1. ovog člana ne postavi propisano svetlo ili drugi znak ili ako postavljeno svetlo ili drugi znak ne održava u ispravnom stanju ili ne ukloni prepreku, Direkcija, odnosno ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje državnih vodnih puteva, odnosno ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine, po nalogu lučke kapetanije, a na teret tog lica, postaviće propisano svetlo ili drugi znak, odnosno neispravno svetlo ili drugi znak će dovesti u ispravno stanje ili ukloniti prepreke.

IV. PLOVIDBA I PILOTAŽA

1. Plovidba

Član 40.

(1) Plovidba na vodnim putevima Republike Srbije obavlja se u skladu sa ovim zakonom.

(2) Učesnici u plovidbi dužni su da se pridržavaju odredbi ovog zakona i propisa o pravilima plovidbe.

(3) Vlada propisuje uslove za plovidbu i pravila plovidbe na unutrašnjim vodama , obaveze učesnika u plovidbi, obeležavanje brodova i plovnih puteva, kao i način upotrebe zvučnih signala, navigacione i komunikacione opreme na brodu.

Plovidba stranih plovila

Član 41.

(1) Strana plovila mogu da plove međunarodnim i međudržavnim vodnim putevima.

(2) Strana plovila mogu da plove i državnim vodnim putevima radi ulaska u domaće luke otvorene za međunarodni saobraćaj, pod uslovima koje propiše Vlada.

(3) U državne vodne puteve strana plovila mogu da uplove samo na osnovu odobrenja koje izdaje ministar.

(4) Plovila Evropske unije mogu da plove na vodnim putevima iz st. 1, 2. i 3. ovog člana bez ograničenja. [!]

Član 42.

(1) Strani čamci i druga plovila namenjena za sport i razonodu mogu se kretati, zadržavati i pristajati na međudržavnim i državnim vodnim putevima na osnovu odobrenja koje izdaje lučka kapetanija.

(2) Vlada, na predlog ministra i ministra nadležnog za unutrašnje poslove, propisuje način kretanja, zadržavanja i pristajanja stranih čamaca i drugih plovila namenjenih za sport i razonodu na međudržavnim i državnim vodnim putevima.

(3) Kretanje, zadržavanje i pristajanje stranih čamaca i drugih plovila namenjenih za sport i razonodu na međunarodnim vodnim putevima uređuje se posebnim zakonom.

Kabotaža

Član 43.

(1) Prevoz putnika i stvari između domaćih luka, odnosno pristaništa i drugih delova vodnih puteva Republike Srbije (kabotaža) mogu da vrše samo domaća plovila.

(2) Tegljenje i potiskivanje koje počinje i završava se u domaćim lukama, odnosno pristaništima ili na drugim delovima vodnih puteva Republike Srbije (kabotažno tegljenje i potiskivanje) mogu da vrše samo domaća plovila.

(3) Ne smatra se kabotažom, u smislu stava 1. ovog člana, prevoz putnika stranom jahtom ili stranim čamcem, ako se taj prevoz ne naplaćuje.

(4) Prevoz iz stava 1. ovog člana i tegljenje i potiskivanje iz stava 2. ovog člana mogu obavljati plovila Evropske unije koja ispunjavaju uslove utvrđene propisima kojima se uređuje prevoz. [!]

(5) Strana plovila mogu obavljati prevoz iz stava 1. ovog člana i tegljenje i potiskivanje iz stava 2. ovog člana na osnovu dozvole koju izdaje ministar.

(6) Dozvola iz stava 5. ovog člana izdaje se rešenjem.

(7) Rešenje iz stava 6. ovog člana je konačno.

Član 44.

(1) Ministar može izdati dozvolu:

1) stranom plovilu za prevoz praznih kontejnera u njegovoj eksploataciji između domaćih luka, odnosno pristaništa, na osnovu bilateralnog sporazuma sa državom čiju zastavu plovilo vije;

2) stranom plovilu za prevoz stvari i putnika između domaćih luka, odnosno pristaništa, ako to zahteva opšti interes domaće privrede;

3) stranom plovilu za tegljenje i potiskivanje koje počinje i završava se u domaćim lukama, odnosno pristaništima ili na drugim delovima vodnih puteva Republike Srbije, ako to zahteva opšti interes domaće privrede.

(2) Dozvola iz stava 1. ovog člana izdaje se rešenjem.

(3) Rešenje iz stava 2. ovog člana je konačno.

Član 45.

(1) Strana ratna plovila i strana javna plovila mogu izuzetno da uplove u vodne puteve Republike Srbije, ako za to prethodno dobiju odobrenje nadležnog organa.

(2) Odobrenje iz stava 1. ovog člana izdaju:

1) stranom ratnom plovilu - ministar nadležan za poslove odbrane uz saglasnost ministra nadležnog za spoljne poslove;

2) stranom javnom plovilu - ministar uz saglasnost ministra nadležnog za spoljne poslove i ministra nadležnog za unutrašnje poslove;

3) stranom javnom plovilu koje po svojoj nameni ili razlozima zbog kojih želi da uplovi ima naučnoistraživački karakter - ministar nadležan za poslove nauke uz saglasnost ministra nadležnog za poslove odbrane, ministra nadležnog za unutrašnje poslove i ministra nadležnog za spoljne poslove.

Član 46.

(1) Plovilu koje dolazi iz inostranstva zabranjeno je da stupi u vezu sa drugim plovilima ili licima na obali pre nego što obavi graničnu kontrolu i dobije odobrenje nadležne lučke kapetanije za slobodan saobraćaj sa obalom.

(2) Plovilo ima obavezu da prilikom dolaska u luku, odnosno odlaska iz luke ili sa sidrišta podnese nadležnoj lučkoj kapetaniji prijavu dolaska odnosno prijavu odlaska, izvod iz popisa posade i popis putnika, zdravstvenu izjavu i izvod iz dnevnika brodskog otpada.

(3) Plovilo koje dolazi iz domaće luke ne podnosi u drugoj domaćoj luci izvod iz popisa posade i popisa putnika za lica koja se ne iskrcavaju niti ukrcavaju u toj luci.

Član 47.

Strano plovilo na unutrašnjim vodama Republike Srbije dužno je da vije zastavu svoje državne pripadnosti i zastavu Republike Srbije.

Opšta obaveza opreznosti

Član 48.

(1) Tokom plovidbe plovilo mora da plovi bezbednom brzinom.

(2) Zapovednik je dužan da preduzme sve mere opreza koje zahteva opšta obaveza primene dužne pažnje i plovidbena praksa, naročito kako bi se izbeglo:

1) ugrožavanje ljudskih života;

2) oštećenje plovila, obala, građevina, instalacija ili drugih objekata na vodnom putu;

3) stvaranje smetnji za plovidbu;

4) uništavanje i oštećenje robe;

5) zagađenje unutrašnjih voda sa plovila;

6) povređivanje članova posade i drugih lica na plovilu.

(3) Odredbe stava 2. ovog člana odnose se i na članove posade ostalih plovila.

Član 49.

Brodar, zapovednik ili drugo odgovorno lice na plovilu, kao i posada, Agencija za upravljanje lukama, Direkcija, ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje državnih vodnih puteva i ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine, kao i drugi državni organi čiji rad utiče na bezbednost plovidbe, u okviru njihove nadležnosti dužni su da:

1) organizuju i trajno obezbede obavljanje poslova koji se odnose na bezbednost plovidbe;

2) prijave nadležnoj lučkoj kapetaniji svaku promenu na plovnom putu i na objektima bezbednosti plovidbe;

3) evidentiraju podatke koji su od značaja za bezbednost plovidbe.

Član 50.

(1) Plovilo sa posadom koje stoji mora neprekidno da ima stražu.

(2) Sastav brodske straže mora biti u svako vreme dovoljan i mora da odgovara posebnim okolnostima i uslovima u kojima se vrši straža (vreme, vidljivost, vodostaj, gustina saobraćaja i slično).

(3) Član posade za vreme vršenja straže ne sme da napusti mesto i prostoriju u kojoj se vrši straža bez odobrenja zapovednika plovila ili najstarijeg oficira palube koji zamenjuje zapovednika plovila.

Prevoz opasnog tereta

Član 51.

(1) Plovila koja prevoze opasni teret na vodnim putevima Republike Srbije dužna su da se pridržavaju odredbi "Evropskog sporazuma o međunarodnom prevozu opasnog tereta na unutrašnjim plovnim putevima - ADN", kao i propisa kojima se uređuje prevoz opasnog tereta.

(2) Kada uplovljava na vodne puteve Republike Srbije plovilo koje prevozi opasan teret dužno je da obavesti nadležnu lučku kapetaniju o količini, načinu skladištenja i vrsti opasnog tereta koji prevozi, kao i o luci, odnosno pristaništu iskrcavanja.

(3) Lučka kapetanija odmah po saznanju podataka iz stava 2. ovog člana iste dostavlja ministarstvu nadležnom za unutrašnje poslove.

Vangabaritni predmeti na plovilu

Član 52.

(1) Zabranjeno je da predmeti koji se nalaze na plovilu budu tako postavljeni da izlaze izvan granica gabarita plovila.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, transport vangabaritnih predmeta može se obaviti uz odobrenje lučke kapetanije.

Gubitak predmeta sa plovila

Član 53.

(1) Ako plovilo izgubi predmet koji može da predstavlja smetnju ili opasnost za plovidbu, zapovednik ili lice koje ga zamenjuje je dužno da odmah obavesti najbližu lučku kapetaniju i da dostavi, što je moguće tačnije, podatke

o mestu gde je predmet izgubljen.

(2) Ako plovilo naiđe na nepoznatu prepreku na plovnom putu, zapovednik ili lice koje ga zamenjuje dužno je da obavesti najbližu lučku kapetaniju i da dostavi, što je moguće tačnije, podatke o mestu na kojem se nalazi prepreka.

(3) Lica iz st. 1. i 2. ovog člana dužna su da, prema mogućnostima obeleže to mesto vidljivom oznakom.

Zaštita znakova, oznaka i drugih objekata na vodnom putu

Član 54.

(1) Zapovednik ili lice koje upravlja plovilom na vodnom putu koje uoči da je znak za regulisanje plovidbe uništen, oštećen, neispravan ili pomeren, dužno je da bez odlaganja o tome obavesti najbližu lučku kapetaniju.

(2) Kod vezivanja ili manevrisanja plovila zabranjeno je korišćenje znakova ili oznaka na vodnom putu (bova, plovaka, oznaka i slično), njihovo oštećenje ili onesposobljavanje za njihovu namenu.

(3) Ako plovilo ošteti stalnu građevinu na vodnom putu (brodska prevodnica, most, naper i slično), zapovednik plovila mora odmah o tome da obavesti najbližu lučku kapetaniju.

(4) Ukoliko se dogodi da plovilo usled različitih okolnosti, prekine ili ošteti vazdušni ili podvodni telekomunikacioni kabl, kabl visokog napona, podvodni cevovod za dovod struje, nafte, gasa ili vode, postavljen na vodnom putu, zapovednik plovila mora o tome odmah obavestiti najbližu lučku kapetaniju.

Obaveza oslobađanja plovnog puta

Član 55.

(1) Predmeti ili materije koje mogu da ometaju ili ugroze bezbednost plovidbe ne smeju se bacati na plovni put.

(2) Oštećeno, nasukano ili potopljeno plovilo ili predmet izgubljen sa plovila koji ometa ili ugrožava bezbednost plovidbe ili iskorišćavanje prirodnog bogatstva na plovnom putu ili koji predstavlja opasnost od zagađivanja, mora se ukloniti po nalogu lučke kapetanije.

(3) Ako vlasnik ili brodar plovila ne ukloni plovilo ili predmet kako je to propisano stavom 2. ovog člana, lučka kapetanija će narediti Direkciji, odnosno ovlašćenom pravnom licu za tehničko održavanje državnih vodnih puteva, odnosno ovlašćenom pravnom licu za tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine, uklanjanje plovila ili predmeta sa plovnog puta koji ometaju ili ugrožavaju bezbednost plovidbe, na teret tog lica.

Rasprema

Član 56.

(1) Brod i tehnički plovni objekat u raspremi može da boravi na vodnom putu na osnovu odobrenja nadležne lučke kapetanije.

(2) Prilikom izdavanja odobrenja lučka kapetanija će za plovila iz stava 1. ovog člana odrediti mesto, uslove i vreme boravka.

(3) Strani brod u raspremi može boraviti na vodnom putu prema uslovima koje propisuje Vlada.

Skelski prelaz

Član 57.

(1) Na vodnom putu može se odobriti otvaranje skelskog prelaza radi transportnog povezivanja susednih obala.

(2) Ministar izdaje odobrenje za otvaranje skelskog prelaza.

(3) Odobrenje iz stava 2. ovog člana ministar izdaje po prethodno pribavljenom mišljenju ministra nadležnog za poslove odbrane.

(4) Za izdavanje odobrenja za otvaranje skelskog prelaza na državnom vodnom putu na teritoriji autonomne pokrajine potrebno je pribaviti mišljenje ovlašćenog pravnog lica za tehničko održavanje tih državnih vodnih puteva.

(5) Ministar izdaje odobrenje ukoliko su ispunjeni uslovi za bezbedan prilaz na obali za pristajanje skele pri svim vodostajima i ako na obali postoje bezbedni uslovi za izvezivanje skele.

(6) Ispunjenost uslova za otvaranje skelskog prelaza utvrđuje nadležna lučka kapetanija.

2. Pilotaža

Član 58.

(1) Pilotaža je davanje stručnih saveta zapovedniku plovila od strane stručnog lica (locmana) u pogledu vođenja plovila kada to zahteva bezbednost plovidbe na vodnim putevima, lukama i pristaništima.

(2) Poslove pilotaže može obavljati pravno lice koje ima zaposlene locmane koji imaju odgovarajuću stručnu spremu i položen stručni ispit za locmana i koje ovlasti ministar.

(3) Način i uslove za obavljanja pilotaže, uslove, program, način i troškove polaganja stručnog ispita za locmana i obrazac locmanske legitimacije propisuje ministar.

Član 59.

Poslove pilotaže na vodnim putevima, lukama i pristaništima mogu da obavljaju strana pravna lica pod jednakim uslovima kao i domaća pravna lica.

Član 60.

(1) Za plovila određene vrste i veličine, ministar može, radi bezbednosti plovidbe, odrediti vodne puteve, luke i pristaništa na kojima je pilotaža obavezna.

(2) Obaveznoj pilotaži ne podležu domaća ratna plovila.

Član 61.

(1) Pilotažom se može koristiti svako plovilo pod jednakim uslovima.

(2) U pogledu korišćenja usluga pilotaže i plaćanja naknade za te usluge strano plovilo je izjednačeno sa domaćim plovilom pod uslovima predviđenim bilateralnim sporazumom koji se zaključuje sa državom čiju zastavu plovilo vije.

Član 62.

Pilotaža plovilom ne oslobađa zapovednika dužnosti da upravlja plovidbom i manevrisanjem plovilom i odgovornosti koja iz toga nastaje.

V. SPREČAVANJE ZAGAĐENJA SA PLOVILA

Član 63.

(1) Zabranjeno je iz plovila ispuštanje, izlivanje ili izbacivanje u unutrašnje vode štetnih predmeta ili materija, uključujući i ulje, derivate ulja, koji mogu prouzrokovati zagađenje unutrašnjih voda ili stvoriti prepreku ili opasnost za plovidbu.

(2) Zabranjeno je ispuštanje, izlivanje ili izbacivanje delova tereta ili otpada od tereta iz plovila u unutrašnje

vode.

(3) Zabranjeno je spaljivanje smeća, mulja, taloga i posebnog otpada na plovilu.

(4) Zabranjeno je ispuštanje otpadne vode sa:

1) plovila namenjenih za prevoz putnika sa više od 50 kabina;

2) putničkih plovila, namenjenih za prevoz više od 50 putnika.

(5) Zabranjeno je premazivanje plovila uljem ili čišćenje spoljnjeg dela plovila s proizvodima čije je oticanje u vodu zabranjeno.

(6) Zabranjena je upotreba sistema protiv obrastanja plovila koji sadrže elemente žive, arsena, organske elemente koji se koriste kao biocidi, kao i heksahloricikloheksan.

(7) Način postupanja u slučaju zagađivanja sa plovila propisuje ministar uz saglasnost ministra nadležnog za poslove zaštite životne sredine i ministra nadležnog za poslove vodoprivrede.

Član 64.

Zapovednik plovila, članovi posade i druga lica na plovilu dužni su da sa dužnom pažnjom preduzimaju mere radi izbegavanja zagađenja unutrašnjih voda, zavisno od konkretnih okolnosti, da količinu otpada koji nastaje na plovilu svedu na najmanju moguću meru i da u najvećoj meri izbegnu eventualno mešanje raznih vrsta otpada.

Član 65.

U slučaju ispuštanja, izlivanja ili izbacivanja štetnih predmeta ili materija, odnosno opasnosti od ispuštanja, izlivanja ili izbacivanja štetnih predmeta ili materija iz člana 63. stav 1. ovog zakona, zapovednik plovila će bez odlaganja obavestiti nadležnu lučku kapetaniju, kao i plovila koja se nalaze u blizini izlivanja i što je moguće tačnije dati podatke o mestu, količini i vrsti štetnih predmeta ili materija koje su ispuštene.

Član 66.

(1) Ispuštanje vode iz separacionog postrojenja za kaljužnu vodu, odobrenog od strane ministra nadležnog za poslove vodoprivrede, u unutrašnje vode izuzima se od zabrane iz člana 63. stav 1. ovog zakona, ako je maksimalni sadržaj rezidua ulja nakon separacije, bez prethodnog razblaživanja, manji od 5 mg/l.

(2) Zabrana iz člana 63. stav 1. ovog zakona ne odnosi se na vodu za pranje od ostataka tereta i materije čije je ispuštanje u unutrašnje vode izričito dozvoljeno zakonom.

(3) Zabrana iz člana 63. stav 4. ne odnosi se na putnička plovila čija postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda poseduju uverenje o odobrenju tipa.

(4) Zapovednik plovila vodi i redovno ažurira knjige ulja, sanitarne otpadne i kaljužne vode i dnevnik brodskog smeća i iste na zahtev državnih organa daje na uvid.

Član 67.

(1) Luka otvorena za međunarodni saobraćaj mora biti opremljena na način da se ulje, derivati ulja kao i druge opasne materije koje se izliju na operativnu obalu, ne izliju u vodu.

(2) U slučaju izlivanja opasnih materija iz stava 1. ovog člana primenjuju se najbolje dostupne tehnike za ograničavanje prostiranja i uklanjanja izlivenih materija.

(3) Luka iz stava 1. ovog člana mora biti snabdevena plutajućim branama, kao i drugom opremom za ograničavanje i sprečavanje širenja ulja, uljnih derivata i drugih opasnih materija u lučkim akvatorijima.

Član 68.

(1) Zapovednik plovila dužan je da štetne predmete i materije preda prijemnim stanicama.

(2) Smeće sa plovila prikuplja se i, kada je to moguće nakon razvrstavanja materijala koji se mogu reciklirati, predaje prijemnim stanicama, odnosno postrojenjima za tretman neopasnog otpada.

(3) Štetne predmete i materije koji nastaju na plovilu iz člana 63. stav 1. ovog zakona prikupljaju se sa plovila, skladište i predaju na tretman postrojenju za tretman otpada pod uslovima propisanim zakonom kojim se uređuje upravljanje otpadom.

(4) Tretman štetnih predmeta i materija iz stava 1. ovog člana ne obuhvata opasan otpad sa stranih plovila, osim ako posebnim zakonom nije drugačije propisano.

VI. TRAGANJE I SPASAVANJE

Član 69.

(1) Traganje i spasavanje je obaveza pružanja svih vidova pomoći i spasavanje ugroženih lica, plovila i stvari na vodnim putevima.

(2) Traganje i spasavanje ugroženih lica na vodnim putevima je obavezno.

Član 70.

(1) Traganje predstavljaju radnje na ustanovljenju mesta, prirode i obima nezgode na vodnim putevima, kao i hidrometeoroloških uslova radi pružanja pomoći, prvenstveno radi zaštite i spasavanja ugroženih lica.

(2) Spasavanje predstavljaju radnje u cilju pružanja pomoći, odnosno otklanjanja opasnosti u slučaju nezgode na vodnim putevima.

(3) U okviru traganja i spasavanja obavlja se osmatranje i javljanje o zapaženim pojavama i događajima.

Član 71.

(1) Traganje i spasavanje ugroženih stvari domaćih pravnih i fizičkih lica je obavezno, pod uslovom da se time ne ugrožava bezbednost lica i plovila ili drugih sredstava koja obavljaju spasavanje.

(2) Traganje i spasavanje ugroženih stvari u stranom vlasništvu je obavezno ako se time sprečava ili otklanja šteta koja može nastati ili se time otklanjaju opasnosti za bezbednost plovidbe.

Član 72.

(1) Pravo spasavanja nasukanih ili oštećenih plovila na unutrašnjim vodama koje je posada napustila, kao i stvari sa tih plovila, imaju samo pravna lica sa sedištem u Republici Srbiji ili fizička lica koja su državljani Republike Srbije.

(2) Strana pravna ili fizička lica mogu da obavljaju poslove traganja i spasavanja iz stava 1. ovoga člana na osnovu odobrenja ministra uz saglasnost ministra nadležnog za unutrašnje poslove.

Član 73.

(1) Traganje i spasavanje ugroženih lica i stvari na vodnim putevima vrši ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove u saradnji sa lučkim kapetanijama.

(2) U traganje i spasavanje dužni su da se po nalogu ministra nadležnog za unutrašnje poslove, uključe sa raspoloživim osobljem i opremom:

1) privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici koja obavljaju delatnost na unutrašnjim vodama u ili u vezi sa korišćenjem unutrašnjih voda i koja raspolažu plovilima i drugim sredstvima pogodnim za obavljanje traganja i spasavanja;

2) građani - vlasnici plovila koja su pogodna za traganje i spasavanje;

3) državni organi i posebne organizacije pogodne za izvršenje određenih zadataka u traganju i

spasavanju.

(3) Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana traganje i spasavanje ugroženih lica i stvari obavlja se bez naloga kada to hitnost i druge okolnosti nezgode zahtevaju.

Član 74.

(1) Koordinaciju traganja i spasavanja ugroženih lica i stvari na području više lučkih kapetanija vrši ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove u saradnji sa ministarstvom.

(2) Koordinacija traganja i spasavanja na vodnim putevima vrši se na osnovu planova i uputstava koje donosi ministar nadležan za unutrašnje poslove u saradnji sa ministrom.

VII. VAĐENJE POTONULIH STVARI

Član 75.

(1) Vađenje plovila, vazduhoplova, njihovih delova i tereta i drugih stvari (u daljem tekstu: potonule stvari) potonulih ili nasukanih u unutrašnjim vodama, ako se ne radi o njihovom spasavanju, vrši se u skladu sa ovim zakonom.

(2) Ako je potonula stvar predmet istrage ili predmet krivičnog dela, postupanje sa tom stvari u nadležnosti je pravosudnih organa i ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove.

Član 76.

(1) Potonulu stvar vadi vlasnik te stvari, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

(2) Potonula stvar vadi se na osnovu odobrenja nadležne lučke kapetanije, kojim se određuju nautičko-tehnički uslovi i rok za izvođenje radova.

(3) U zahtevu za izdavanje odobrenja za vađenje potonule stvari mora se navesti naziv potonule stvari, mesto gde ona leži, način i sredstva potrebna za vađenje, dokaz o vlasništvu, kao i vreme predviđeno za početak i završetak radova na njenom vađenju.

(4) Odobrenje za vađenje potonule stvari koja je od interesa za vojsku, lučka kapetanija izdaje uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove odbrane.

(5) Odobrenje za vađenje potonule stvari koje je utvrđeno kao kulturno dobro, lučka kapetanija izdaje uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove kulture.

(6) O početku, prekidu, nastavljanju ili napuštanju radova na vađenju potonule stvari, vlasnik je dužan da odmah obavesti lučku kapetaniju.

Član 77.

Ako potonula stvar predstavlja neposrednu opasnost za plovidbu ili predstavlja opasnost od zagađivanja, u cilju preduzimanja hitnih mera radi obezbeđenja bezbednosti plovidbe ili otklanjanja neposredne opasnosti za život i zdravlje ljudi ili imovine, lučka kapetanija će doneti rešenje i narediti njegovo izvršenje bez odlaganja.

Član 78.

(1) Ako potonula stvar leži na takvom mestu da predstavlja ili može predstavljati opasnost ili smetnju za plovidbu, ili predstavlja opasnost od zagađivanja, nadležna lučka kapetanija rešenjem će narediti vlasniku da u primerenom roku izvadi potonulu stvar.

(2) Ako vlasnik ne postupi prema rešenju iz stava 1. ovog člana, lučka kapetanija će doneti zaključak o dozvoli izvršenja, o trošku vlasnika.

(3) Žalba protiv zaključka o dozvoli izvršenja iz stava 2. ovog člana ne zadržava njegovo izvršenje.

(4) Rešenje iz stava 1. ovog člana kojim se naređuje vađenje potonule stvari koja je u vlasništvu stranog lica dostavlja se ministarstvu nadležnom za spoljne poslove.

Član 79.

(1) Ako potonula stvar leži na takvom mestu da predstavlja ili može predstavljati opasnost ili smetnju za plovidbu, ili predstavlja opasnost od zagađivanja, a lučkoj kapetaniji nije poznat vlasnik, ili kad je vlasnik poznat ali ne namerava da vadi potonulu stvar, ili kad bez opravdanog razloga prekine ili napusti započeto vađenje, vađenje potonule stvari vrši Direkcija, odnosno ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje državnih vodnih puteva, odnosno ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine.

(2) Smatra se da poznati vlasnik ne namerava da preduzme vađenje potonule stvari, odnosno da je prekinuo ili napustio to vađenje, ako u roku od 15 dana od dana kada je stvar potonula ne dostavi izjavu da namerava da vadi potonulu stvar, ili ako u roku od 15 dana od dana dobijanja odobrenja ne započne vađenje, odnosno ako ne nastavi radove na vađenju potonule stvari koje je prekinuo ili napustio bez opravdanog razloga.

(3) Smatra se da nepoznati vlasnik ne namerava da vadi potonulu stvar, ako u roku od 15 dana od dana kada je stvar potonula ne podnese zahtev za vađenje i dokaze o svom pravu na vađenje potonule stvari.

Član 80.

Ako su za vađenje potonule stvari potrebna naročita nautička i tehnička sredstva i naročita stručnost, vlasnik koji ne raspolaže tim sredstvima, odnosno stručnošću može svoju potonulu stvar da vadi iz unutrašnjih voda samo posredstvom privrednog društva, drugog pravnog lica ili preduzetnika koje raspolaže tim sredstvima i stručnošću.

Član 81.

(1) Troškove vađenja i čuvanja potonule stvari snosi vlasnik.

(2) U slučaju da je vlasnik potonule stvari nepoznat, sredstva za vađenje i čuvanje potonule stvari obezbeđuju se iz budžeta Republike Srbije.

(3) Ako se vlasnik potonule stvari ne pojavi u roku od šest meseci od momenta vađenja potonule stvari, Republika Srbija stiče pravo da troškove vađenja i čuvanja namiri u postupku prodaje izvađene stvari.

(4) Ako se pre prodaje stvari iz stava 2. ovog člana pojavi vlasnik stvari i nadoknadi sredstva isplaćena iz budžeta Republike Srbije, zadržava vlasništvo nad izvađenom stvari.

Član 82.

(1) Potonula stvar na kojoj postoji pravo svojine, a koja nije izvađena u roku od 10 godina od dana kad je potonula, postaje imovina Republike Srbije.

(2) Ako ne može da se utvrdi vreme potonuća stvari, pretpostavka je da su plovilo, vazduhoplov ili njihovi delovi, teret i druge stvari koje su se na njima nalazile, potonuli narednog dana od dana kada je primljena poslednja vest o plovilu ili vazduhoplovu, a ostali predmeti onog dana kada je utvrđena pozicija na unutrašnjim vodama gde je predmet potonuo.

Deo treći

I. BROD I POSADA

1. Brod

Utvrđivanje sposobnosti broda za plovidbu

Član 83.

Brod i tehnički plovni objekat (u daljem tekstu: brod) je sposoban za plovidbu u određenim zonama plovidbe i za određenu namenu, ako:

1) ispunjava uslove propisane Tehničkim pravilima za brodove;

2) ima propisani broj stručno osposobljenih članova posade;

3) je smeštaj i broj ukrcanih putnika na brodu u skladu s propisanim uslovima za prevoz putnika;

4) je teret na brodu ukrcan u skladu sa dobijenom teretnom linijom, odnosno slobodnim bokom i pravilnim načinom rasporeda tereta.

Član 84.

(1) Sposobnost broda za plovidbu utvrđuje se vršenjem tehničkog nadzora kojim se utvrđuje da brod odgovara zahtevima Tehničkih pravila za utvrđivanje sposobnosti brodova za plovidbu (u daljem tekstu: Tehnička pravila).

(2) Tehnički nadzor obuhvata odobravanje tehničke dokumentacije na osnovu koje se brod gradi ili prepravlja i tehničke dokumentacije na osnovu koje se izrađuju materijali, mašine, uređaji i oprema, koji su namenjeni za gradnju, prepravku i popravku broda, nadzor nad gradnjom ili prepravkama, nadzor nad izradom materijala, mašina, uređaja i opreme, kao i pregled postojećih brodova i nadzor nad izvođenjem prepravki i obnavljanja onih delova broda za koje je pregledom utvrđeno da ih treba popraviti ili obnoviti.

Uprava za utvrđivanje sposobnosti brodova za plovidbu

Član 85.

(1) Tehnički nadzor vrši Uprava za utvrđivanje sposobnosti brodova za plovidbu.

(2) Uprava za utvrđivanje sposobnosti brodova za plovidbu (u daljem tekstu: Uprava) je organ uprave u sastavu ministarstva obrazovan za obavljanje stručnih i tehničkih poslova u oblasti utvrđivanja sposobnosti brodova za plovidbu.

Član 86.

Pregledi postojećih brodova mogu biti osnovni, redovni, kontrolni i vanredni.

Član 87.

Obavezi vršenja osnovnog pregleda podleže postojeći brod, i to:

1) pre njegovog upisa u upisnik brodova, ako nadzor nad njegovom gradnjom ili prepravkom nije vršila Uprava;

2) svaki put kada se brodu trajno menja njegova namena ili proširuju granice zone plovidbe, i to pre početka njegovog korišćenja;

3) svaki put kada se na brodu vrši popravka kojom se menjaju njegove konstrukcione osobine i svojstva pogonskih uređaja, i to pre početka njegovog korišćenja.

Član 88.

Redovnim pregledom utvrđuje se da li stanje broda odgovara odredbama Tehničkih pravila, a kontrolnim pregledom proverava se pravilno održavanje broda.

Član 89.

Vanredni pregled broda vrši se:

1) posle pretrpljene havarije ili utvrđenog nedostatka broda, ako po nalazu lučke kapetanije pretrpljena havarija ili utvrđeni nedostatak broda utiče na sposobnost broda za plovidbu;

2) kada se vrše veće popravke ili obnova broda van zahteva koji proizlaze iz osnovnog, redovnog ili kontrolnog pregleda broda;

3) kada je brod bio u raspremi duže od jedne godine;

4) prilikom privremene promene namene ili proširenja zona plovidbe broda;

5) prilikom odlaganja redovnog i kontrolnog pregleda za rok duži od jednog meseca.

Član 90.

(1) Tehnička pravila naročito sadrže:

1) zone plovidbe brodova;

2) brodograđevinske zahteve;

3) tehničke zahteve za rastojanje bezbednosti, nadvođe, merenje i izračunavanje tonaže, odnosno istisnine pri raznim gazovima pri baždarenju brodova, manevarsku sposobnost, kormilarski sistem, kormilarnicu, projekat motora, električnu i drugu opremu na brodu, bezbednost i zdravlje na radu članova posade i drugih lica na brodovima, uređaje za grejanje gorivom, kuhinjske i rashladne uređaje, uređaje na utečnjeni gas za potrebe stambenih i društvenih prostorija, radio uređaje i brodske cevovode;

4) posebne tehničke zahteve za putničke brodove, putničke jedrenjake, plovila predviđena da budu deo potiskivanog, tegljenog ili bočnog sastava, tehničke plovne objekte, plovila za hidrogradnju, istorijske brodove, kanalske barže, rečno-morske brodove, plovila dužine preko 110 m, brodove velikih brzina;

5) zahteve za stabilitet brodova;

6) opremu brodova koja se odnosi na posadu;

7) znakove bezbednosti (signalna sredstva);

8) tehničke zahteve za sprečavanje zagađivanja unutrašnjih voda sa brodova;

9) opremu i uređaje koje brod koristi za korišćenje usluga RIS-a;

10) zahteve za materijale i zavarivanje;

11) zahteve za tipsko priznavanje proizvoda i proizvođača, uslužna privredna društva u oblasti brodarstva i ispitne institucije;

12) rokove za postepenu prepravku određenih brodova i rokove primene.

(2) Ministar utvrđuje Tehnička pravila.

Član 90a

Obavezi vršenja tehničkog nadzora podležu brodovi, skele, kao i tehnički plovni objekti, osim ratnih plovila.

Član 90b

(1) Tehnički nadzor nad gradnjom, prepravkom ili obnovom broda, kao i nadzor nad izradom pojedinačnih proizvoda koji se ugrađuju u brod, vrši se na zahtev brodara, brodogradilišta, proizvođača ili njihovih ovlašćenih predstavnika.

(2) Lice iz stava 1. ovog člana dužno je da omogući licu koje vrši tehnički nadzor pristup na sva mesta na kojima se obavljaju radovi u vezi sa gradnjom, popravkom i prepravkom broda ili sa izradom materijala i proizvoda, kao i da omogući uslove za nesmetano vršenje tehničkog nadzora.

Član 90v

(1) Tehnički nadzor nad postojećim brodovima vrši se po zahtevu brodara, zapovednika broda ili drugog ovlašćenog lica.

(2) Zahtev iz stava 1. ovog člana sadrži:

1) naznačenje imena ili oznake broda;

2) naznačenje vrste traženog pregleda;

3) naznačenje mesta i vremena gde će se obaviti pregled;

4) ime i potpis ovlašćenog lica.

(3) Lice iz stava 1. ovog člana koje je podnelo zahtev za vršenje tehničkog nadzora nad postojećim brodom, dužno je da pripremi materijal, trup, uređaje, mašine i opremu broda za vršenje tehničkog nadzora.

Član 90g

(1) Redovni pregled vrši se na suvom, osim kada se utvrdi da se isti može obaviti i na vodi.

(2) Rokovi za vršenje redovnih pregleda su:

1) za putničke brodove, tankere i druge brodove koji prevoze opasnu robu i ledolomce čelične konstrukcije - svakih pet godina;

2) za ostale brodove čelične konstrukcije - svakih deset godina;

3) za brod čiji je trup izrađen od drveta, aluminijumskih legura ili plastične mase - svake treće godine.

(3) Redovni pregled u pogledu ispunjenosti zahteva u odnosu na bezbednost i zdravlje na radu vrši se na svakih pet godina.

(4) Redovni pregledi teretnog uređaja i posuda pod pritiskom vrše se svake pete godine.

(5) Na zahtev brodara može da se izvrši redovni pregled pojedinih delova trupa, mašine, uređaja i opreme broda.

Član 90d

(1) Kontrolni pregled broda vrši se na vodi, osim ako su neophodni radovi popravke trupa ili uređaja na suvom.

(2) Rokovi za vršenje kontrolnog pregleda su:

1) za brodove čiji je trup izgrađen od drveta, aluminijumskih legura, plastičnih masa, sve putničke brodove, tankere i druge brodove koji prevoze opasnu robu, ledolomce i sve ostale brodove čelične konstrukcije, starosti preko 20 godina, odnosno 10 godina posle prepravke - svake godine;

2) za ostale brodove čelične konstrukcije starosti do 20 godina, odnosno 10 godina posle prepravke - svakih 30 meseci.

Član 90đ

Priprema broda za vršenje osnovnog pregleda obavezno obuhvata:

1) dostavu tehničke dokumentacije na proveru;

2) izvlačenje broda na suvo, kao i demontažu pojedinih delova broda, mašina, uređaja i opreme u obimu potrebnom za obavljanje uvida u stanje;

3) dostavu specifikacije predviđenih radova popravke ili obnove, na osnovu snimljenih podataka o istrošenjima i drugih nedostataka;

4) pripremu za određene probe na trupu, uređajima i instalacijama.

Član 90e

(1) Priprema trupa broda za vršenje redovnog pregleda obavezno obuhvata:

1) čišćenje svih brodskih prostora od zaostalog tereta, vode, iscurelog ulja i goriva;

2) demontažu patosnica i skidljivih delova obloga bočnih zidova i pregrada, kao i provlaka tankova zatvorenih prostora;

3) zamenu dotrajale, oštećene ili neispravne skidljive opreme;

4) pripremu za propisane hidraulične probe;

5) pripremu crteža razvoja oplate i glavnog rebra.

(2) Priprema mašinskog uređaja za vršenje redovnog pregleda obavezno obuhvata:

1) čišćenje svih mašina i uređaja i demontažu neophodnu za pregled i merenja koja su obuhvaćena obimom redovnog pregleda;

2) pripremu sistema za propisane hidraulične probe;

3) pripremu ažuriranih crteža brodskih i mašinskih sistema i cevovoda.

(3) Priprema električnih uređaja za vršenje redovnog pregleda obavezno obuhvata:

1) pripremu ažuriranih osnovnih šema električnih uređaja;

2) popunu svih rezervnih i zamenu svih dotrajalih elemenata električne instalacije i uređaja;

3) merenje otpora izolacije (megatest) svih strujnih krugova i uređaja;

4) pripremu generatora za terećenje.

(4) Priprema navigacionih uređaja i opreme za vršenje redovnog pregleda obavezno obuhvata:

1) zamenu svih oštećenih ili dotrajalih navigacionih svetala, znakova i signala;

2) popunu svih rezervnih delova;

3) pregled razvodne table navigacije.

(5) Priprema broda za vršenje redovnog pregleda u odnosu na bezbednost i zdravlje na radu obavezno obuhvata:

1) zamenu ili popravku svih oštećenih ograda, rukohvata i stepenica;

2) pripremu sistema pitke vode za hemijsku i mikro-biološku analizu;

3) popunu ili obnovu opreme za pružanje prve pomoći;

4) popunu ili zamenu dotrajalog brodskog inventara, lične opreme, natpisa, uputstava i upozorenja;

5) čišćenje svih stambenih i društvenih prostorija sa dostavom izveštaja o deratizaciji i dezinsekciji.

Član 90ž

(1) Priprema trupa broda za vršenje kontrolnog pregleda obavezno obuhvata:

1) pražnjenje teretnih prostora od ostatka robe i svih prostora od vode;

2) otvaranje svih provlaka za pristup pikovima, koferdamima, dvobocima i ostalim brodskim prostorima;

3) zamena svih dotrajalih elemenata opreme trupa.

(2) Priprema mašinskog uređaja za vršenje kontrolnog pregleda obavezno obuhvata:

1) otklanjanje svih nedostataka na mehanizmima i uređajima za upravljanje glavnim i pomoćnim motorima i zamena svih neispravnih instrumenata za kontrolu i signalizaciju ispravnog rada glavnih i pomoćnih motora;

2) proveru funkcionalnosti svih uređaja i mašina bitnih za sposobnost brodova za plovidbu, kao što su: sistemi za gašenje požara vodom, sistemi za spasavanje, sistemi za drenažu i drugo;

3) otklanjanje nedostataka na kormilarskom uređaju, sredstvima za navigaciju i signalizaciju;

4) zamenu dotrajalih elemenata opreme za spasavanje ljudi i zamenu ili obnovu punjenja prenosnih aparata za gašenje požara.

(3) Priprema električnih uređaja za vršenje kontrolnog pregleda obavezno obuhvata zamenu dotrajalih i oštećenih elemenata na električnoj instalaciji, uređajima i opremi.

Član 90z

U zavisnosti od vrste vanrednog pregleda, brod se priprema na sledeći način:

1) u slučaju havarije broda neophodno je obezbediti prilaz oštećenom delu trupa kako bi se mogao sagledati obim havarije i utvrditi obim potrebnih radova na popravci;

2) u slučaju havarije mašina, uređaja i opreme, nakon prvog uvida vrši se demontaža u stepenu dozvoljenom za utvrđivanje obima havarije i načina popravke;

3) kod vanrednog pregleda broda nakon raspreme, priprema broda za pregled je istovetna pripremi za redovan pregled;

4) kod vanrednog pregleda u svrhu privremene promene namene i proširenja zona plovidbe, brod se mora pripremiti i opremiti sa dodatnom opremom u svrhu traženih promena;

5) kod pregleda za odlaganje pregleda moraju se svi uređaji za bezbednost ljudi i plovidbe dovesti u zadovoljavajuće stanje koje će obezbediti zahtevani minimum bezbednosti.

Član 90i

(1) Osnovni pregled broda obavezno obuhvata proveru tehničke dokumentacije koja sadrži:

1) opštu dokumentaciju koja obuhvata:

(1) tehnički opis,

(2) generalni plan,

(3) ateste uređaja,

(4) postojeća brodska dokumenta;

2) crteže trupa koji obuhvataju:

(1) glavno rebro,

(2) uzdužni presek,

(3) razvoj oplate i palube,

(4) uzdužne i poprečne pregrade;

3) opremu broda koja obuhvata:

(1) razmeštaj svih palubnih uređaja,

(2) dispoziciju sa specifikacijom teretnog uređaja;

4) brodske cevovode koji obuhvataju šemu sa specifikacijom sistema za drenažu, spasavanje, balast, gašenje požara vodom i ugljen-dioksidom (SO_2), polivanje palube vodom, tečnog tereta i drugo, šemu odušnika i sondi, sistem ventilacija;

5) pogonske uređaje koji obuhvataju:

(1) raspored uređaja u mašinskom prostoru sa specifikacijom,

(2) dispoziciju propelerskog voda,

(3) radničke crteže, i to: crteže propelera, propelerskog vratila, međuvratila ležajeva u skroku i statvenoj cevi;

6) mašinske cevovode koji obuhvataju šeme hlađenja, goriva, podmazivanja, vazduha pod pritiskom,

izduvnih gasova, pneumatike, hidraulike i cevovod pare;

7) elektrouređaje koji obuhvataju:

(1) osnovnu jednopolnu šemu električne mreže,

(2) tropolnu šemu glavne razvodne table, komadnog pulta i razvodnih tabli, uređaja i opreme,

(3) šemu osvetljenja za nuždu,

(4) elektro šemu signalizacije i automatike;

8) detaljan pregled trupa na suvom (po potrebi);

9) hidraulična ispitivanja;

10) detaljan pregled palubnih uređaja i opreme;

11) detaljan pregled glavnih i pomoćnih mašina i uređaja u mašinskom prostoru;

12) detaljan pregled elektrouređaja;

13) nadzor nad izvođenjem radova popravke, prepravke ili obnove delova trupa, mašina, uređaja i oprema za koje je proverom tehničke dokumentacije i pregledom utvrđeno da treba popraviti, pojačati ili obnoviti;

14) probu funkcionisanja svih uređaja.

(2) Redosled nadzora kod osnovnog pregleda sporazumno se utvrđuje u svakom posebnom slučaju sa licem iz člana 90b stav 1.

Član 90j

Redovni pregled broda obavezno obuhvata:

1) detaljan pregled trupa, mašina, uređaja i opreme, proveru nadvođa, kao i nadzor nad izvođenjem radova popravki i obnove delova trupa, mašina, uređaja i opreme za koje je pregledom utvrđeno da ih treba popraviti ili obnoviti;

2) detaljan pregled kormila i ležajeva kormila, propelera, propelerskog vratila i ležajeva u skroku i statvenoj cevi u demontiranom stanju, kao i probe funkcionisanja svih uređaja u pogonu.

Član 90k

Kontrolni pregled broda obavezno obuhvata opšti pregled dostupnih delova trupa, mašina, uređaja i opreme, proveru oznaka nadvođa, kao i nadzor nad radovima popravke ili obnove delova trupa, mašina i uređaja za koje je pregledom utvrđeno da ih treba popraviti ili obnoviti.

Član 90l

(1) Obim vanrednog pregleda broda nakon havarije određuje se u svakom konkretnom slučaju, tako da se sa sigurnošću može utvrditi da je na osnovu izvršenih popravki brod sposoban za plovidbu.

(2) Odredbe stava 1. ovog člana primenjuju se i u slučaju vanrednog pregleda.

(3) Obim vanrednog pregleda nakon raspreme duže od jedne godine istovetan je sa redovnim pregledom.

(4) Obim vanrednog pregleda za privremenu promenu namene ili privremeno proširenje zona plovidbe treba da obezbedi da brod sa sigurnošću može privremeno promeniti namenu, odnosno zone plovidbe.

(5) Obim vanrednog pregleda treba da bude takav da se sa sigurnošću može utvrditi da je brod sposoban za plovidbu za vreme za koje se odlaže redovni, odnosno kontrolni pregled.

Naknada za vršenje tehničkog nadzora

Član 91.

(1) Za pružanje stručne usluge vršenja tehničkog nadzora plaća se taksa.

(2) Sredstva koja se ostvaruju od vršenja tehničkog nadzora su vrsta prihoda nastalih upotrebom javnih sredstava u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje budžetski sistem.

(3) Stručnu uslugu vršenja tehničkog nadzora plaća vlasnik broda.

(4) Visinu takse koja se naplaćuje za pružanje stručne usluge vršenja tehničkog nadzora određuje ministar, uz saglasnost ministra nadležnog za poslove finansija.

(5) Sredstva ostvarena po osnovu pruženih stručnih usluga prihod su budžeta Republike Srbije.

Član 92.

(1) Uprava će delimično ili potpuno osloboditi brod od obaveze obavljanja određenog pregleda, ukoliko brod poseduje važeću potvrdu da odgovara zahtevima Tehničkih pravila izdatu od strane priznatog klasifikacionog društva.

(2) Ministar propisuje uslove i kriterijume za priznavanje klasifikacionog društva koje podnosi zahtev za priznavanje, kao i postupak za priznavanje klasifikacionih društava.

Član 93.

(1) Pregled broda radi utvrđivanja njegove sposobnosti za vršenje probne vožnje obavlja se pre polaska broda na probnu vožnju.

(2) Odredba stava 1. ovog člana odnosi se i na brod koji se za stranog naručioca gradi, obnavlja ili prepravlja u domaćem brodogradilištu.

(3) Ministar propisuje način obavljanja probne vožnje brodova, kao i zone plovidbe brodova.

Član 94.

Posle izvršenog nadzora nad gradnjom, odnosno prepravkom broda i posle izvršenog bilo kog pregleda broda, ne smeju se bez prethodnog obaveštavanja Uprave i ponovnog pregleda broda vršiti bilo kakve promene ili prepravke strukture trupa broda, njegovih mašina, uređaja i opreme.

Član 95.

Brod može da prevozi samo određeni broj putnika čiji se broj i smeštaj na brodu određuje na osnovu propisanih uslova, plovnih svojstava broda, raspoložive površine za smeštaj putnika, uređaja i opreme namenjene putnicima i higijenskih uslova.

Član 96.

(1) Teret na brodu mora da bude tako raspoređen da obezbeđuje plovna svojstva broda i ne prouzrokuje prekomerna naprezanja konstrukcijskih delova broda u različitim uslovima korišćenja.

(2) Teret na brodu mora da bude ukrcan u granicama dozvoljenog opterećenja broda i saglasno Tehničkim pravilima i da bude složen, raspoređen i obezbeđen tako da, u svim uslovima koji se mogu pojaviti u plovidbi, ne može doći do pomeranja tereta koji bi mogao ugroziti bezbednost broda, ljudske živote i životnu sredinu.

Član 97.

Odredbe ovog zakona o utvrđivanju sposobnosti broda za plovidbu, koje se odnose na brod i tehnički plovni objekat, odnose se i na skelu, premeštanje plutajućeg objekta u svrhu posebnog prevoza kao i na čamac kojim se obavlja javni prevoz.

Baždarenje broda

Član 98.

(1) Baždarenjem broda utvrđuju se najveća dozvoljena istisnina, kao i istisnine za određene vodne linije, a baždarenjem teretnog broda i nosivost broda, zavisno od gaza broda.

(2) Baždarenje broda vrši Uprava prema Tehničkim pravilima.

Član 99.

(1) Baždarenju podleže domaći brod koji se upisuje u domaći upisnik kao i strani brod koji u domaćoj luci, odnosno pristaništu podleže plaćanju naknada čija se visina utvrđuje prema registarskoj tonaži, odnosno najvećoj dozvoljenoj istisnini broda koji nema svedočanstvo o baždarenju ili ispravu koja se priznaje u Republici Srbiji.

(2) Baždarenje broda koji se u domaćem brodogradilištu gradi za stranog naručioca može da se izvrši po odredbama ovog zakona i propisa koje donosi ministar, ako strani naručilac to zatraži.

(3) Na zahtev vlasnika domaćeg broda, kao i vlasnika stranog broda, baždarenje broda može se izvršiti i po sistemu baždarenja predviđenim stranim propisima.

(4) Ako se domaći brod gradi ili je nabavljen u inostranstvu, ili se u inostranstvu na njemu vrše prepravke zbog kojih brod po odredbama ovog zakona mora ponovo da se baždari, takav brod može da se baždari u državi u kojoj se gradi ili je nabavljen, odnosno u kojoj su na njemu izvršene takve prepravke.

(5) U slučaju iz stava 4. ovog člana Uprava može na zahtev vlasnika da izvrši njegovo baždarenje po odredbama ovog zakona.

(6) Baždarenje domaćeg broda građenog za domaćeg naručioca ili nabavljenog, ili prepravljenog u inostranstvu, ili stranog broda koji po odredbama ovog zakona podleže baždarenju, vrši se čim brod stigne u prvu domaću luku.

(7) Odredba stava 6. ovog člana ne odnosi se na domaći brod koji je po odredbama ovog zakona već baždaren u inostranstvu.

(8) Zahtev za baždarenje domaćeg broda dužan je da podnese brodar.

(9) Zahtev za baždarenje domaćeg broda koji se gradi u domaćem ili stranom brodogradilištu mora da se podnese čim na brodu budu ugrađene oplata, palube i pregrade.

Član 100.

(1) Ponovno baždarenje domaćeg broda izvršiće se, ako se:

1) posle baždarenja broda izvrše prepravke zbog kojih se na brodu menja najveća dozvoljena istisnina za odgovarajući gaz ili najveća nosivost;

2) posumnja u pravilnost izvršenog baždarenja;

3) brod unutrašnje plovidbe upisuje u upisnik pomorskih brodova, odnosno ako se pomorski brod upisuje u upisnik brodova unutrašnje plovidbe.

(2) U slučaju ponovnog baždarenja, prema odredbama stava 1. tačka 1) ovog člana, Uprava odlučuje da li se, u zavisnosti od izvršenih prepravki broda, ponovno baždarenje mora izvršiti u celini ili delimično.

(3) Zahtev za ponovno baždarenje iz stava 1. tačka 1) ovog člana mora se podneti pre završetka prepravke broda.

(4) Zahtev za ponovno baždarenje iz stava 1. tačka 1) ovog člana mora se podneti pre završetka prepravke i za strani brod koji po odredbama ovog zakona podleže baždarenju u Republici Srbiji, ako se prepravke stranog broda vrše u domaćem brodogradilištu.

(5) Zahtev za ponovno baždarenje broda u slučajevima iz stava 1. ovog člana podnosi lice iz člana 99. stav 8. ovog zakona, a zahtev za ponovno baždarenje u slučaju iz stava 1. tačka 2) ovog člana može, osim tog lica, podneti i Agencija za upravljanje lukama, odnosno pravno lice ovlašćeno da naplaćuje naknadu prema registarskoj tonaži, odnosno tonaži ili istisnini broda.

(6) Ponovno baždarenje broda na osnovu stava 1. tačka 2) ovog člana ne može vršiti ovlašćeno lice koje je izvršilo prethodno baždarenje u čiju se pravilnost posumnjalo.

Brodske isprave i knjige

Član 101.

(1) Brodske isprave koje brodovi moraju da imaju služe kao dokaz o identitetu, sposobnosti za plovidbu, tehničkim podacima i ostalim svojstvima broda.

(2) U brodske knjige koje brodovi moraju da vode unose se podaci o važnijim događajima na brodu i obavljenim radnjama na brodu, kao i podaci u vezi sa plovidbom, vodnim putem i brodom.

Član 102.

Brodske isprave i knjige propisane ovim zakonom moraju da budu sastavljene na srpskom jeziku i na jednom od jezika predviđenih međunarodnim sporazumima.

Član 103.

(1) Brodske isprave i knjige propisane ovim zakonom moraju se nalaziti na brodu i uredno voditi.

(2) Brodske isprave i knjige moraju se pokazati na zahtev lučke kapetanije, kao i diplomatskih ili konzularnih predstavništava Republike Srbije.

(3) Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, brodske isprave i knjige brodova bez posade ne moraju se nalaziti na brodu već se moraju čuvati kod brodara.

(4) Brodar je obavezan da učini dostupnim brodske isprave i knjige iz stava 3. ovog člana na zahtev lučke kapetanije.

Član 104.

(1) Brodske isprave i knjige izdate prema propisima zemalja članica Evropske unije priznaju se kao da su izdate u Republici Srbiji.

(2) Isprave i knjige izdate prema propisima ostalih zemalja priznaju se pod uslovima predviđenim sporazumom o međusobnom priznavanju koji se zaključuje sa državom čiju zastavu brod vije.

(3) Isprave broda kojima se dokazuje sposobnost broda za plovidbu izdate u skladu sa Pravilima nadzora plovila na Rajni kojim se dokazuje sposobnost broda za plovidbu Rajnom, priznaju se kao da su izdate u Republici Srbiji.

(4) Isprave broda izdate prema "Propisu o prevozu opasnih materija Rajnom - ADNR" priznaju se u Republici Srbiji kao dokaz da brod zadovoljava zahteve za prevoz opasnog tereta vodnim putem.

Član 104a

Brod koji ima ispravu o sposobnosti broda za plovidbu koja je izdata u skladu sa odredbama Konvencije o plovidbi Rajnom, sa izmenama i dopunama, mora da poseduje i dopunsko svedočanstvo o sposobnosti broda za plovidbu ako:

1) plovi na međunarodnim i međudržavnim vodnim putevima Republike Srbije, a ispunjava niže tehničke zahteve za brodove od onih koji su sadržani u Tehničkim pravilima;

2) plovi na državnim vodnim putevima Republike Srbije na kojima važe viši tehnički zahtevi za brodove u skladu sa Tehničkim pravilima.

Član 105.

(1) Brod mora imati brodsko svedočanstvo.

(2) Brodsko svedočanstvo sadrži sve podatke iz knjige upisnika brodova u koji je brod upisan.

(3) Brodskim svedočanstvom dokazuje se: srpska državna pripadnost broda, pravo i dužnost da brod vije zastavu trgovačke mornarice Republike Srbije, vrsta i namena broda, zona plovidbe na kojoj je ovlašćen da plovi, broj putnika i masa tereta koji brod sme da prevozi, kao i status Rajnskog plovila.

(4) Brodsko svedočanstvo izdaje lučka kapetanija.

(5) Brodsko svedočanstvo izdaje se na osnovu svedočanstva o sposobnosti broda za plovidbu koje izdaje Uprava.

(6) Ministarstvo vodi registar izdatih brodskih svedočanstava.

(7) Brod bez posade, na brodskom trupu ili na stalno pričvršćenoj ploči ili tabli na trupu, mora imati natpis koji sadrži osnovne podatke iz brodskog svedočanstva.

Član 106.

(1) Brod mora da ima svedočanstvo o sposobnosti broda za plovidbu.

(2) Svedočanstvo o sposobnosti broda za plovidbu, kojim se utvrđuje da brod odgovara zahtevima Tehničkih pravila, izdaje Uprava, nakon izvršenog pregleda iz člana 86. ovog zakona.

(3) Svedočanstvo o sposobnosti broda za plovidbu izdato novosagrađenim brodovima u skladu sa zahtevima Tehničkih pravila, izdaje se na rok koji ne može da bude duži od:

1) pet godina za putničke brodove;

2) deset godina za sva ostala plovila.

(4) Rok važenja utvrđuje se u svakom konkretnom slučaju u skladu sa zahtevima Tehničkih pravila.

(5) Rok važenja se upisuje u svedočanstvo o sposobnosti broda za plovidbu.

(6) U slučaju brodova koji su u eksploataciji pre izdavanja svedočanstva o sposobnosti broda za plovidbu u skladu sa odredbama ovog zakona i zahtevima Tehničkih pravila, rok važenja svedočanstva o sposobnosti broda za plovidbu utvrđuje se od slučaja do slučaja, na osnovu rezultata kontrolnog pregleda.

(7) Rok važenja iz stava 6. ovog člana ne može da bude duži od rokova iz stava 1. ovog člana.

Član 107.

(1) Privremeni plovidbeni list izdaje se brodu nabavljenom u inostranstvu, kao i brodu koji je u inostranstvu, a izgubljeno mu je brodsko svedočanstvo.

(2) Brod, koji nije upisan u upisnik brodova koji se vodi u Republici Srbiji stiče, privremenim plovidbenim listom srpsku državnu pripadnost i pravo i dužnost da vije zastavu trgovačke mornarice Republike Srbije.

(3) Privremeni plovidbeni list važi najduže godinu dana od dana izdavanja, a njegova važnost prestaje i ranije i to u času kada brod stigne u prvu domaću luku, odnosno pristanište.

(4) Privremeni plovidbeni list izdaje diplomatsko ili konzularno predstavništvo Republike Srbije.

Član 108.

(1) Brod čija je posada ukrcana na osnovu propisane isprave za ukrcavanje, mora imati popis posade.

(2) Popisom posade utvrđuje se koja su lica ukrcana na brod kao članovi posade, u kom svojstvu i njihove

kvalifikacije.

(3) Popis posade izdaje lučka kapetanija.

(4) Popisom posade broda utvrđuje se i koji su članovi porodice člana posade broda ukrcani na taj brod.

Član 109.

(1) Brod mora imati svedočanstvo o baždarenju.

(2) Svedočanstvom o baždarenju teretnog broda dokazuje se istisnina za svaki santimetar gaza, a kod ostalih brodova - istisnina pri najvećem dozvoljenom gazu i gazu praznog broda, kao i slobodni bok broda.

(3) Svedočanstvo o baždarenju gubi važnost kada se zbog prepravki izvršenih na brodu menja njegova istisnina.

(4) Svedočanstvo o baždarenju broda bez posade može se zameniti natpisom na brodskom trupu ili stalno pričvršćenoj ploči ili tabli na trupu, koji mora da sadrži podatke o nosivosti iz svedočanstva sa fotokopijom ili overenom kopijom tog svedočanstva koja se nalazi na brodu bez posade ili tegljaču, odnosno potiskivaču.

Član 110.

Svedočanstvo o sposobnosti broda za obavljanje probne vožnje mora da ima brod koji namerava da izvrši probnu vožnju.

Član 111.

(1) Brod koji je opremljen uređajima za ukrcavanje i iskrcavanje tereta mora da ima registar teretnog uređaja.

(2) Sastavni deo registra teretnog uređaja iz stava 1. ovog člana, čine uverenja o ispitivanju tih uređaja i njihove opreme.

Član 112.

(1) Brod koji je bio zagađen glodarima (miševima i pacovima), mora da ima svedočanstvo o deratizaciji.

(2) Brod koji nije bio zagađen glodarima, mora da ima svedočanstvo o oslobođenju od deratizacije kojim se dokazuje da je brod za određeno vreme, koje je utvrđeno u svedočanstvu, oslobođen od vršenja deratizacije.

(3) Svedočanstvo o deratizaciji i svedočanstvo o oslobođenju od deratizacije izdaje organ nadležan za poslove zdravlja.

Član 113.

(1) Brodu ili tankeru koji prevozi hlađeni ili opasan teret mora da bude utvrđena sposobnost za prevoz takvih tereta.

(2) Brodu iz stava 1. ovog člana čija je sposobnost za prevoz utvrđena, izdaju se odgovarajuće isprave, i to:

1) uverenje o sposobnosti broda za ukrcavanje opasnog tereta-teretnom brodu sposobnom za prevoz opasnog tereta;

2) uverenje o sposobnosti tankera za ukrcavanje opasnog tereta -tankeru sposobnom za prevoz opasnog tereta;

3) uverenje o sposobnosti broda za ukrcavanje hlađenog tereta -teretnom brodu sposobnom za prevoz hlađenog tereta.

(3) Ispravama iz stava 2. ovog člana potvrđuje se da brod ispunjava uslove propisane Tehničkim pravilima za prevoz hlađenog ili opasnog tereta, radi zaštite broda, lica na brodu, tereta i životne sredine.

Član 114.

(1) Brod mora imati knjigu pregleda i nadzora.

(2) U knjigu pregleda i nadzora Uprava ili lučka kapetanija, kada vrše nadzor nad brodom, upisuju podatke o izvršenom nadzoru, navodeći utvrđene nedostatke i naloge izdate radi njihovog otklanjanja.

Član 115.

(1) Plovilo koje ima radio-uređaj dužno je da vodi radio-dnevnik.

(2) Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, radio-dnevnik nije dužno da vodi plovilo koje koristi ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove i čamac za spasavanje koji pripada brodu.

Član 116.

Privremeno svedočanstvo o sposobnosti broda ili tankera za ukrcavanje opasnog tereta za plovidbu, mora imati brod ili tanker koji Uprava oglasi sposobnim za plovidbu, ako pregledom utvrdi da nije sposoban za plovidbu u zonama u kojima je do tada ovlašćen da plovi, ali je sposoban za plovidbu u užim zonama plovidbe, ili ga oglasi sposobnim da izuzetno preduzme jedno ili više određenih putovanja koja prelaze zone plovidbe u kojima je bio ovlašćen da plovi, ako se na osnovu izvršenog pregleda utvrdi da je sposoban za preduzimanje tih putovanja.

Član 117.

Privremeno svedočanstvo o sposobnosti broda za prevoz putnika mora da ima brod koji nije putnički brod, koji Uprava oglasi sposobnim da prevozi putnike na jednom ili više putovanja ili za određeno vreme, određenu zonu plovidbe, ako je njegova sposobnost utvrđena po odredbama ovog zakona i ako se pregledom utvrdi da brod ispunjava uslove za obavljanje takvog prevoza putnika.

Član 118.

(1) Plovilo koje ima radio-uređaj mora imati svedočanstvo o sigurnosti radio-uređaja, osim plovila koje koristi ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove.

(2) Putnički brod mora da ima knjigu stabiliteta.

(3) Brod sa sopstvenim pogonom mora da vodi brodski dnevnik.

(4) Brod koji ima posadu dužan je da vodi zdravstveni dnevnik.

(5) Tehnički plovni objekat mora da vodi knjigu rada.

(6) Knjigu o uljima mora imati brod koji prevozi ulja i brod koji koristi tečno ulje.

(7) Brod mora da ima knjige sanitarne otpadne i kaljužne vode.

(8) Brod mora da ima dnevnik brodskog smeća.

Član 119.

Važenje registra teretnog uređaja potvrđuje se godišnjim kontrolnim pregledom, a obnavlja se svake četvrte godine ili najkasnije svake pete godine, redovnim pregledom.

Član 120.

(1) Važenje svedočanstva o sposobnosti broda za plovidbu traje do roka naznačenog u svedočanstvu i može se produžiti najviše za 90 dana.

(2) Važenje svedočanstva o baždarenju za teretne brodove traje 10 godina, a za ostale brodove 15 godina od dana izdavanja. Važenje svedočanstva o baždarenju produžava se za 10, odnosno 15 godina, ako se utvrdi da podaci o istisnini ili nosivosti odgovaraju stanju na brodu.

(3) Važenje privremenog svedočanstva o sposobnosti broda za plovidbu i privremenog svedočanstva o sposobnosti broda za prevoz putnika traje za ono vreme koje je navedeno u svedočanstvu, a najduže do isteka roka važenja svedočanstva o sposobnosti broda za plovidbu.

(4) Važenje svedočanstva o sposobnosti broda za obavljanje probne vožnje traje 30 dana od dana izdavanja.

Član 121.

(1) Isprave iz čl. 109 , 110 , 111 , 113 , 116 , 117. i člana 118. stav 1. ovog zakona, kao i knjige iz člana 114. i člana 118. stav 2. ovog zakona izdaje Uprava, a knjigu iz člana 118. stav 2. ovog zakona overava Uprava.

(2) Knjige iz člana 115. i člana 118. st. 3, 4, 5, 6, 7. i 8. ovog zakona izdaje lučka kapetanija.

Član 122.

Ministar propisuje vrstu, sadržinu, obrasce i način vođenja brodskih isprava i knjiga, uslove za izdavanje i prestanak važenja brodskih isprava i knjiga, uslove i način obaveštavanja o promenama unetim u brodske isprave i knjige, rokove važenja brodskih isprava i knjiga, kao i način vođenja i sadržinu registra izdatih brodskih svedočanstava i svedočanstava o sposobnosti broda za plovidbu i određuje lice, odnosno organ koji je ovlašćen za unošenje podataka u brodske isprave i knjige.

Utvrđivanje sposobnosti čamca i plovećeg tela za plovidbu i plutajućeg objekta za plutanje

Član 123.

Čamci i ploveća tela mogu se koristiti u plovidbi, odnosno plutajući objekti za plutanje ako:

1) je utvrđena njihova sposobnost za plovidbu, odnosno plutanje u pogledu konstrukcije, plovnih svojstava, pogonskih i drugih uređaja i opreme, u skladu sa Tehničkim pravilima za čamce, ploveća tela i plutajuće objekte;

2) su upisani u upisnik čamaca, plovećih tela i plutajućih objekata (u daljem tekstu: upisnik);

3) čamcem, plovećim telom i plutajućim objektom upravlja lice koje je stručno osposobljeno.

Član 124.

Odredbe člana 123. ovog zakona ne odnose se na: sportske čamce bez sopstvenog pogona (veslačke čamce, kajake, kanue, jedrilice i slično) namenjene takmičenju, čamce bez sopstvenog pogona koji nisu duži od tri metra, pedoline, vodene bicikle, daske i slična plovila, ako se njima ne obavlja privredna delatnost.

Član 125.

(1) Sposobnost čamca i plovećeg tela za plovidbu, odnosno plutajućeg objekta za plutanje utvrđuje se tehničkim nadzorom kojim se utvrđuje da čamac, ploveće telo, odnosno plutajući objekat odgovara zahtevima Tehničkih pravila za čamce, ploveća tela i plutajuće objekte.

(2) Tehnička pravila iz stava 1. ovog člana naročito sadrže:

1) zone plovidbe;

2) tehničke zahteve za gradnju čamaca i plutajućih objekata;

3) tehničke zahteve za baždarenje, stabilitet, nadvođe, manevarsku sposobnost, sposobnost održavanja na površini i plutanje, trup, otvore na trupu, palubi i nadgrađu, prodor vode, opremu na čamcu, motor i prostori za motor, ventilaciju, pokretanje vanbrodskog motora, sistem cevovoda, električne sisteme, kormilarski sistem, protivpožarnu zaštitu i sprečavanje zagađivanja;

4) posebne tehničke zahteve za čamce za prevoz putnika i čamce koji se koriste u privredne svrhe;

5) znakove bezbednosti (signalni znakovi);

6) rokove za primenu tehničkih zahteva.

(3) Tehnički nadzor, kao i preglede čamaca i plovećih tela, odnosno plutajućih objekata vrši ministarstvo.

(4) Pregled može biti osnovni, redovni i vanredni.

(5) Tehnički nadzor i preglede vrši komisija koju obrazuje ministar na period od četiri godine.

(6) Posle izvršenog pregleda izdaje se isprava o sposobnosti za plovidbu čamca i plovećeg tela, odnosno isprava o sposobnosti za plutanje plutajućeg objekta.

(7) Za čamce i ploveća tela koji su upisani u upisnik, izdaje se plovidbena dozvola sa registarskim brojem za identifikaciju.

(8) Za plutajući objekat koji je upisan u upisnik, izdaje se plutajuća dozvola sa registarskim brojem za identifikaciju.

(9) Ministar propisuje vrstu i namenu čamaca i plutajućih objekata, način, postupak i sadržinu tehničkog nadzora, kao i način, postupak, sadržinu i rokove vršenja pregleda čamaca i plovećih tela, odnosno plutajućih objekata.

(10) Ministar utvrđuje Tehnička pravila za čamce, ploveća tela i plutajuće objekte.

Prihod od vršenja pregleda i tehničkog nadzora nad gradnjom čamca, plovećeg tela i plutajućeg objekta

Član 126.

(1) Za pružanje stručne usluge vršenja pregleda i tehničkog nadzora iz člana 125. stav 3. ovog zakona, plaća se taksa.

(2) Sredstva koja se ostvaruju od vršenja stručne usluge iz stava 1. ovog člana su vrsta prihoda nastalih upotrebom javnih sredstava u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje budžetski sistem.

(3) Stručnu uslugu vršenja pregleda i tehničkog nadzora iz stava 1. ovog člana plaćaju vlasnici plovila iz člana 125. stav 1. ovog zakona.

(4) Visinu takse koja se naplaćuje za pružanje usluge iz stava 1. ovog člana određuje ministar, uz saglasnost ministra nadležnog za poslove finansija.

(5) Sredstva ostvarena po osnovu pružene stručne usluge prihod su budžeta Republike Srbije.

Član 127.

(1) Čamac i plutajući objekat prilikom upisa moraju biti baždareni.

(2) Baždarenje se obavlja prema Tehničkim pravilima o načinu merenja i izračunavanja zapremine koja su propisana za čamce i plutajuće objekte.

(3) Ako se prepravkom menja zapremina čamca, odnosno plutajućeg objekta vrši se ponovno baždarenje.

Član 128.

(1) Čamac i ploveće telo u plovidbi, mora da ima sledeće isprave i knjige:

1) plovidbenu dozvolu;

2) popis posade i knjigu rada za čamac kojim se obavlja javni prevoz.

(2) Plutajući objekat u plutanju mora da ima sledeće isprave i knjige:

1) plutajuću dozvolu;

2) popis posade za plutajući objekat koji se koristi za privredne i javne svrhe.

(3) Ministar propisuje vrstu, sadržinu i način vođenja isprava i knjiga iz st. 1. i 2. ovog člana.

(4) Isprave i knjige iz st. 1. i 2. ovog člana izdaje lučka kapetanija.

Član 129.

Na čamac, ploveće telo, odnosno plutajući objekat ne sme da se ukrca, odnosno da na njemu boravi veći broj lica nego što je to određeno plovidbenom, odnosno plutajućom dozvolom.

2. Posada

Član 130.

Posadu broda sačinjavaju lica ukrcana za izvršenje poslova na brodu i upisana u popis posade.

Član 131.

(1) Za vršenje poslova kojima se obezbeđuje bezbedna plovidba, brod mora da ima odgovarajući broj članova posade sa propisanim zvanjima.

(2) Ministar propisuje najmanji broj članova posade za bezbednu plovidbu koje moraju imati brodovi i druga plovila trgovačke mornarice , zvanja i ovlašćenja o osposobljenosti koje moraju da imaju ti članovi posade, načine funkcionisanja plovidbe i maksimalno trajanje plovidbe, periode odmora za svaki način funkcionisanja plovidbe, uslove za promenu ili ponavljanje načina funkcionisanja, kao i rokove čuvanja tahografskih zapisa.

Član 132.

(1) Član posade broda trgovačke mornarice koji vrši poslove kojima se obezbeđuje plovidba, može da bude lice koje je steklo odgovarajuće zvanje i koje za vršenje poslova tog zvanja na brodu ima odgovarajuće ovlašćenje, kao i pripravnik za sticanje zvanja.

(2) Zvanje članova posade broda stiče se polaganjem stručnog ispita za određeno zvanje, a dokazuje se ovlašćenjem za vršenje poslova na brodu.

(3) Stručni ispit polaže se pred komisijom koju obrazuje ministar na period od četiri godine.

(4) Troškove polaganja stručnog ispita snosi lice koje polaže stručni ispit, koje uplaćuje na račun propisan za javne prihode Budžeta.

(5) Visinu troškova iz stava 4. ovog člana utvrđuje ministar, uz saglasnost ministra nadležnog za poslove finansija.

(6) Za izdavanje ovlašćenja plaća se republička administrativna taksa.

(7) Ovlašćenje za vršenje poslova na brodu koje je izdato suprotno propisanim uslovima ništavo je.

(8) Ministar propisuje program i način polaganja stručnog ispita za sticanje zvanja članova posade brodova trgovačke mornarice.

(9) Ministar propisuje zvanja, uslove za sticanje zvanja i ovlašćenja članova posade brodova trgovačke mornarice, kao i obrazac, sadržinu i način izdavanja i način vođenja evidencije izdatih ovlašćenja.

Član 133.

(1) Isprave o stručnoj osposobljenosti zapovednika izdate prema propisima Centralne komisije za plovidbu Rajnom i zemalja članica Evropske unije priznaju se kao da su izdate u Republici Srbiji.

(2) Isprave o stručnoj osposobljenosti zapovednika i ostalih članova posade izdate prema propisima ostalih zemalja priznaju se pod uslovima predviđenim sporazumom o međusobnom priznavanju koji se zaključuje sa državom koja je izdala ispravu o stručnoj osposobljenosti zapovednika odnosno drugog člana posade.

(3) Priznavanje isprava iz stava 1. ovog člana uslovljeno je vrstom broda za koju isprava važi u zemlji gde je izdata.

(4) Propisom iz člana 132. stav 9. ovog zakona mogu se propisati dodatni uslovi za zapovednika u pogledu priznavanja isprava iz stava 1. ovog člana, kada zapoveda brodom koji plovi određenom deonicom vodnog puta za koji se zahteva poznavanje lokalnih uslova plovidbe.

Član 134.

(1) Ovlašćenje za vršenje poslova na brodu može se dati samo licu koje je telesno i duševno sposobno da obavlja posao na brodu, što se utvrđuje i proverava lekarskim pregledom.

(2) Ministar uz saglasnost sa ministrom nadležnim za poslove zdravlja propisuje uslove u pogledu zdravstvene sposobnosti članova posade brodova i drugih plovila, vrste, rokove vršenja zdravstvenih pregleda, kao i organ nadležan za vršenje zdravstvenog pregleda, kao i uslove i način vršenja zdravstvenog nadzora.

Član 135.

(1) Član posade mora da vrši poslove na brodu u skladu sa pravilima navigacije, na način koji omogućava bezbednost plovidbe, koji ne oštećuje brod ili teret na njemu i ne ugrožava bezbednost putnika na brodu ili ostalih članova posade i životnu sredinu od zagađivanja štetnim predmetima ili materijama od strane broda.

(2) Odredba stava 1. ovog člana odnosi se i na članove posade drugih plovila.

Član 136.

(1) Kao član posade na brodu može da se ukrca samo lice koje ima brodarsku knjižicu ili dozvolu za ukrcavanje.

(2) Brodarska knjižica je isprava kojom se dokazuje osposobljenost za vršenje poslova na brodu člana posade, zdravstveno stanje, svojstvo u kome je član posade ukrcan na brod, kao i trajanje zaposlenja na brodu. Brodarska knjižica i dozvola za ukrcavanje su lične isprave lica kome su izdate.

(3) Brodarska knjižica izdata od lučke kapetanije, snabdevena vizom za putovanje u inostranstvo od strane organa nadležnog za izdavanje viza, služi i kao putna isprava (pasoš) i predstavlja ovlašćenje za lice da bude član posade broda koji plovi u inostranstvo, kao i da putuje u inostranstvo radi ukrcavanja na brod ili da se posle iskrcavanja sa broda u inostranstvu vrati u Republiku Srbiju.

(4) Brodarska knjižica je isprava koju mora imati državljanin Republike Srbije ukrcan kao član posade na domaćem brodu.

(5) Dozvola za ukrcavanje je isprava koju mora imati strani državljanin ukrcan kao član posade na domaćem brodu.

(6) Dozvolom za ukrcavanje dokazuje se osposobljenost za vršenje poslova na brodu člana posade, zdravstveno stanje, svojstvo u kome je član posade ukrcan na brod, kao i trajanje zaposlenja na brodu.

(7) Ministar propisuje uslove, način i postupak izdavanja i zamene, sadržinu i obrasce brodarske knjižice i dozvole za ukrcavanje, lica i organe nadležne za unošenje i overu podataka, kao i sadržinu, obrazac i način vođenja registra izdatih brodarskih knjižica i dozvola za ukrcavanje.

(8) Brodarska knjižica se izdaje sa rokom važenja od 10 godina, a dozvola za ukrcavanje na rok od pet godina.

Član 137.

(1) Ako brodar iskrca sa broda člana posade van luke u kojoj je sedište brodara, brodar je dužan da mu obezbedi povratak u mesto prebivališta, odnosno boravišta (u daljem tekstu: povratno putovanje).

(2) Kada se brod nalazi u inostranstvu, a brodar ne postupi na način iz stava 1. ovog člana, povratno putovanje će na teret brodara, obezbediti diplomatsko ili konzularno predstavništvo Republike Srbije.

(3) Brodar ima pravo regresa za naplatu svih troškova povratnog putovanja od člana posade koji se bez dozvole iskrcao sa broda i time svojom krivicom doveo do prestanka radnog odnosa ili koji se iskrcao sa broda zbog povrede ili oboljenja koje je sebi prouzrokovao namerno ili usled grube nepažnje.

(4) Troškovi povratnog putovanja člana posade obuhvataju dnevnice i naknadu za lični prevoz od momenta iskrcavanja sa broda do momenta povratka u luku u kojoj je sedište brodara, odnosno u mesto njegovog prebivališta ili boravišta, a prema ugovoru o radu.

(5) Odredbe ovog člana odnose se i na strane državljane koji su članovi posade domaćeg broda i članove porodice iskrcanog člana posade.

Član 138.

(1) Član posade dužan je da odmah obavesti zapovednika ili najstarijeg oficira palube koji ga zamenjuje o svakom vanrednom događaju koji bi mogao da ugrozi bezbednost broda, putnika, drugih lica ili tereta na brodu, kao i da zagadi životnu sredinu opasnim ili štetnim materijama od strane broda.

(2) U slučaju opasnosti, brodoloma ili druge havarije, članovi posade dužni su da se zalažu za spasavanje broda, putnika, drugih lica i tereta na brodu, kao i za zaštitu životne sredine, dok zapovednik ne naredi da se brod napusti.

(3) Odredbe st. 1. i 2. ovog člana odnose se i na članove posade drugih plovila.

Član 139.

(1) Brodar je dužan da članu posade naknadi štetu prouzrokovanu na stvarima namenjenim za njegovu ličnu upotrebu na brodu i ličnu upotrebu članova njegove porodice ukrcane na brodu, određenim ugovorom o radu, koje su uništene ili oštećene prilikom brodoloma ili druge havarije broda.

(2) Član posade koji je u radnom odnosu, u slučaju brodoloma ima pravo na naknadu zarade najmanje za dva meseca od dana brodoloma, prema proseku zarade za poslednja tri meseca, ako mu po ugovoru o radu zarada ne pripada za duže vreme.

(3) U slučaju iz stava 2. ovog člana članu posade, stranom državljaninu ili licu bez državljanstva, pripada naknada zarade u iznosu određenom ugovorom o radu - za svaki dan nezaposlenosti koja je nastupila kao posledica brodoloma, ali najduže za dva meseca od dana brodoloma.

(4) Član posade nema pravo na naknadu iz st. 1, 2. i 3. ovog člana, ako brodar dokaže da su oni prouzrokovali štetu namerno ili krajnjom nepažnjom.

(5) Na povratno putovanje člana posade koji je pretrpeo brodolom odnose se odredbe člana 137. ovog zakona.

Član 140.

(1) Zapovednik, odnosno član posade broda, za vreme obavljanja dužnosti na brodu ne sme biti u stanju opijenosti, odnosno premora.

(2) Zapovednik, odnosno član posade dužan je da se podvrgne lekarskom pregledu i drugim metodama, odnosno analizama krvi i/ili urina, radi utvrđivanja stanja opijenosti.

(3) Stanje premora postoji ako je član posade neprekidno vršio poslove na brodu duže od osam sati.

(4) Ako inspektor bezbednosti plovidbe utvrdi da su nastupile okolnosti iz stava 1. ovog člana, kao meru opreza će narediti zapovedniku da odmah tog člana posade udalji sa poslova na brodu dok traje stanje opijenosti, odnosno premora.

(5) Istom članu posade ne mogu se poveriti poslovi na brodu pre isteka naknadnog roka od osam sati.

(6) Ako inspektor bezbednosti plovidbe utvrdi da su nastupile okolnosti iz stava 1. ovog člana, kao meru opreza će narediti zapovedniku da se odmah udalji sa poslova zapovednika broda, dok traje stanje opijenosti, odnosno premora.

(7) Ako zbog udaljenja sa poslova na brodu zapovednika, odnosno člana posade brod ne ispunjava uslove o najmanjem broju članova posade za bezbednu plovidbu, inspektor bezbednosti plovidbe će brodu zabraniti plovidbu dok traje stanje opijenosti, odnosno premora.

(8) Odredba stava 1. ovog člana odnosi se i na članove posade drugih plovila.

Član 141.

Rešavanje međusobnih radnih sporova između članova posade broda ili drugog plovila namenjenog za privredne svrhe i brodara, kao i sporove između zapovednika broda ili drugog plovila namenjenog za privredne svrhe i brodara, ako je učesnik u sporu domaći ili strani državljanin ili lice bez državljanstva, vrši se prema domaćem radnom pravu.

Zapovednik broda

Član 142.

(1) Brodom zapoveda zapovednik.

(2) Zapovednika imenuje i razrešava brodar.

(3) U slučaju smrti, sprečenosti ili odsutnosti, zapovednika broda zamenjuje, sa svim njegovim ovlašćenjima, najstariji oficir palube.

Član 143.

(1) Zapovednik je odgovoran za bezbednost broda i red na brodu u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona.

(2) Ako brod sa sopstvenim pogonom tegli ili potiskuje druge brodove, zapovednik tog broda je zapovednik celog sastava.

(3) Zapovednik čelnog broda sa sopstvenim pogonom koji tegli druge brodove, zapovednik je celog sastava.

(4) Ako dva ili više brodova sa sopstvenim pogonom vezani bok uz bok tegle ili potiskuju druge brodove, zapovednik sastava je zapovednik broda sa sopstvenim pogonom koji ima najveću snagu mašinskog pogonskog uređaja.

(5) U ostalim slučajevima zapovednik sastava određuje se kada to okolnosti zahtevaju.

Član 144.

(1) Zapovednik broda dužan je da se brine o snabdevanju broda, o brodskoj administraciji, o njegovom održavanju, o održavanju u ispravnom stanju trupa broda, mašina, uređaja i opreme, o sigurnosti uređaja broda, o pravilnom ukrcavanju, slaganju, prevozu i iskrcavanju opasnog i ostalog tereta, o pravilnom ukrcavanju, smeštaju i iskrcavanju putnika i o izvršavanju svih zadataka vezanih za proces rada i bezbednost na brodu.

(2) Zapovednik broda je dužan da u propisanim rokovima vrši vežbe sa čamcima i ostalim sredstvima za spasavanje, kao i uređajima za otkrivanje, sprečavanje i gašenje požara.

(3) Zapovednik broda dužan je da za vreme plovidbe bude na brodu.

(4) Zapovednik broda dužan je da pre polaska na put proveri ispravnost broda koji mu omogućava da izvrši određeno putovanje i da obezbedi da se sve propisane isprave i knjige, kao i članovi posade nalaze na brodu, a pri prevozu putnika da utvrdi da li su preduzete sve mere za bezbednost putnika.

(5) Zapovednik broda koji tegli, odnosno potiskuje druge brodove dužan je da pre polaska na put proveri ispravnost i sposobnost svih brodova za izvršenje određenog putovanja.

Član 145.

Zapovednik je dužan da lično rukovodi brodom kad god to zahteva bezbednost broda, kao i za vreme slabe vidljivosti ili magle, a zapovednik broda koji tegli, odnosno potiskuje druge brodove i kad to zahteva bezbednost brodova u tegljenju ili potiskivanju.

Član 146.

(1) Ako nastupe događaji koji brod ili brod u tegljenju ili potiskivanju ili lica na njima dovedu u opasnost, zapovednik broda sa sopstvenim pogonom dužan je da preduzme sve mere za spasavanje lica i otklanjanje opasnosti za brod i stvari na brodu, kao i za zaštitu životne sredine.

(2) U slučaju iz stava 1. ovog člana zapovednik broda koji tegli, odnosno potiskuje druge brodove, dužan je da žrtvuje ili ošteti teret, druge stvari ili uređaje broda ili opremu koji nisu neophodni za plovidbu ili delove broda čije je žrtvovanje ili oštećenje manje štetno za brodara i lica zainteresovana za teret na brodu, a ako je to neophodno i brod.

Član 147.

(1) Ako su u slučaju opasnosti za brod sve mere preduzete za spasavanje broda ostale bez uspeha, i ako je propast broda neizbežna, zapovednik broda dužan je da prvenstveno preduzme mere potrebne za spasavanje putnika i drugih lica na brodu, da ukloni brod sa plovnog puta, ako je to moguće, kao i da naredi da se brod napusti.

(2) U slučaju iz stava 1. ovog člana zapovednik je dužan da preduzme i sve mere potrebne za spasavanje brodskog dnevnika, a ako okolnosti slučaja dopuštaju i mere za spasavanje drugih brodskih knjiga, brodskih isprava i karata odnosnog putovanja i gotovog novca brodske blagajne.

(3) Zapovednik može da napusti brod tek pošto je, u granicama stvarne mogućnosti, preduzeo sve mere iz st. 1. i 2. ovog člana.

Član 148.

(1) Ako na brodu nastupi događaj koji ugrožava bezbednost broda ili plovidbe, ili ako nastupi vanredni događaj brodu, putnicima, drugim licima ili stvarima na brodu, ili ako se primeti bilo kakva neposredna opasnost za bezbednost plovidbe, zagađivanje opasnim ili štetnim materijama na vodnom putu, zapovednik je dužan da opis tog događaja, odnosno belešku o primećenoj neposrednoj opasnosti ili zagađivanju na vodnom putu odmah unese u brodski dnevnik.

(2) Zapovednik je dužan da o događaju iz stava 1. ovog člana, odmah radio vezom obavesti ostale učesnike u plovidbi i najbližu lučku kapetaniju, i da po dolasku u prvu luku, odnosno pristanište, podnese izveštaj lučkoj kapetaniji, zajedno sa izvodom iz brodskog dnevnika.

(3) Ako je događaj iz stava 1. ovog člana nastupio za vreme plovidbe u inostranstvu, zapovednik je dužan da po dolasku u prvu luku, odnosno pristanište izveštaj o događaju, zajedno sa izvodom iz brodskog dnevnika, podnese diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Republike Srbije.

Član 149.

(1) Zapovednik je dužan da unese u brodski dnevnik rođenje i smrt lica na brodu, naznačujući mesto ili geografsku poziciju broda i vreme rođenja, odnosno smrti, kao i primi izjavu poslednje volje i to primanje unese u brodski dnevnik, navodeći vreme kada je poslednju izjavu volje primio.

(2) Zapovednik je dužan da o činjenici rođenja i smrti i o primanju izjave poslednje volje sačini zapisnik na propisani način i dostavi ga najbližoj lučkoj kapetaniji u koju stigne, a u inostranstvu najbližem diplomatskom, odnosno konzularnom predstavništvu Republike Srbije.

Član 150.

(1) Zapovednik je ovlašćen i dužan da svim licima na brodu izdaje naređenja kojima se obezbeđuju brod i plovidba i održavanje reda na brodu, kao i da nadzire izvršenje izdatih naređenja.

(2) Radi održavanja reda i bezbednosti na brodu zapovednik može da drži na brodu vatreno oružje, dok članovi

posade ne mogu na brodu da drže oružje.

Član 151.

(1) Zapovednik ima pravo da za vreme plovidbe ograniči slobodu kretanja na brodu svakom licu koje teže ugrozi bezbednost broda, članova posade, putnika i drugih lica, stvari na brodu i životne sredine zagađivanjem opasnim ili štetnim materijama. Sloboda kretanja može da se ograniči samo ako je to neophodno radi bezbednosti putnika i drugih lica i robe na brodu ili radi zaštite broda ili zaštite životne sredine i može za stranca da traje najduže do dolaska broda u prvu luku, odnosno pristanište u koje brod uplovi, a za državljanina Republike Srbije najkasnije do dolaska broda u prvu domaću luku, odnosno pristanište.

(2) Mere iz stava 1. ovog člana unose se u brodski dnevnik sa obrazloženjem.

Član 152.

Zapovednik ima pravo da člana posade koji narušava bezbednost plovidbe udalji sa radnog mesta, a po potrebi, da ga iskrca sa broda i vrati u luku ukrcavanja u kojoj je sedište brodara.

Član 153.

(1) Ako za vreme putovanja član posade, putnik ili drugo lice na brodu izvrši krivično delo, zapovednik je dužan da preduzme, prema okolnostima, mere potrebne da se spreči ili ublaži nastupanje štetnih posledica tog dela i da se izvršilac pozove na odgovornost.

(2) Ako postoji opasnost da izvršilac delo ponovi ili da pobegne, zapovednik će narediti: da se izvršiocu krivičnog dela ograniči sloboda kretanja na brodu ili da se liši slobode; da se ispitivanjem izvršioca, svedoka, očevidaca i oštećenika utvrde sve okolnosti pod kojima je delo izvršeno i posledice koje su nastupile; da se o svakom saslušanju sastavi zapisnik; da se kao dokazi uzmu na čuvanje predmeti na kojima ili pomoću kojih je krivično delo izvršeno, odnosno na kojima su tragovi izvršenog dela vidljivi; da se preduzmu i druge mere radi utvrđivanja okolnosti pod kojima je krivično delo izvršeno.

(3) Ako se brod nalazi u inostranstvu, zapovednik je dužan da o izvršenom krivičnom delu podnese izveštaj diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Republike Srbije u državi u čiju luku, odnosno pristanište brod uplovi. Zapovednik je dužan da sa izvršiocem krivičnog dela postupi prema uputstvima diplomatskog ili konzularnog predstavništva Republike Srbije.

(4) Po dolasku u domaću luku, odnosno pristanište u koje brod najpre uplovi, zapovednik je dužan da izvršioca krivičnog dela preda organu unutrašnjih poslova u toj luci, odnosno pristaništu, s pismenim izveštajem o izvršenom krivičnom delu i zapisnicima i predmetima iz stava 2. ovog člana.

(5) Mere iz st. 2. i 4. ovog člana unose se u brodski dnevnik sa obrazloženjem.

Član 154.

(1) Ako član posade koji je državljanin Republike Srbije samovoljno napusti brod u stranoj luci, odnosno pristaništu, zapovednik je dužan da ovo napuštanje prijavi diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Republike Srbije u odnosnoj državi, a ako ovog nema diplomatskom ili konzularnom predstavništvu države ovlašćene da zastupa interese državljana Republike Srbije, a ako ni ovog nema kapetaniji te luke.

(2) Zapovednik je dužan da sastavi zapisnik i utvrdi koje su stvari i isprave člana posade koji je samovoljno napustio brod ostale na brodu.

(3) Zapisnik se sastavlja u prisustvu dvojice svedoka, a potpisuju ga zapovednik i svedoci.

(4) Belešku o samovoljnom napuštanju broda i o stvarima člana posade koje su ostale na brodu i njihovoj predaji nadležnom domaćem organu, zapovednik je dužan da unese u brodski dnevnik.

(5) Organ koji u luci, odnosno pristaništu primi lične stvari i isprave člana posade koji je samovoljno napustio brod, predaće ih njegovoj užoj porodici ili roditeljima, a ako njih nema licu koje odredi nadležni organ

starateljstva.

Član 155.

(1) Smatra se da je član posade samovoljno napustio brod ako se nije vratio na brod do odlaska broda iz luke, odnosno pristaništa.

(2) Ako je član posade bio sprečen da se vrati na brod do odlaska broda iz luke, odnosno pristaništa, smatra se da je samovoljno napustio brod ako se u roku od tri dana od dana kada je smetnja bila otklonjena, nije prijavio organu iz člana 154. stav 1. ovog zakona.

Član 156.

(1) Zapovednik broda koji na bilo koji način dozna da se lice, uključujući i neprijatelje u slučaju oružanog sukoba, nalaze u životnoj opasnosti na unutrašnjim vodama, dužan je da im odmah krene u pomoć najvećom mogućom brzinom, obaveštavajući ih o tome ako je to moguće i da preduzme njihovo spasavanje.

(2) Zapovednik broda u opasnosti ima pravo, posle dogovora sa zapovednicima brodova koji su odgovorili na njegov poziv za pomoć, ako je dogovor moguć, da izabere jedan od tih brodova ili više njih za koje smatra da su najprikladniji da mu pruže pomoć.

(3) Zapovednik ili zapovednici brodova izabrani da pruže pomoć brodu u opasnosti dužni su da prihvate izbor i da odmah, najvećom mogućom brzinom, krenu u pomoć licima koja su u životnoj opasnosti.

(4) Zapovednik je dužan da spasava lica koja su u životnoj opasnosti iako se ona tome protive ili ako se spasavanju lica protivi zapovednik broda na kome se ta lica nalaze.

Član 157.

Izuzetno od odredaba člana 156. ovog zakona, zapovednik nije dužan da krene u pomoć i da preduzme spasavanje lica u životnoj opasnosti, ako:

1) bi preduzimanje tog spasavanja predstavljalo ozbiljnu opasnost za brod kojim on zapoveda i za lica na tom brodu ili ako on opravdano smatra da, prema posebnim okolnostima slučaja, preduzimanje spasavanja lica u opasnosti ne bi bilo uspešno;

2) sazna da je drugi brod izabran da ide u pomoć i da je izabrani brod taj izbor prihvatio;

3) od zapovednika broda u opasnosti, ili neposredno od lica koja su bila u životnoj opasnosti, ili od zapovednika drugog broda koji je stigao do tih lica bude obavešten da pomoć više nije potrebna.

Član 158.

(1) U slučaju sudara brodova zapovednik broda je dužan da, ako je u mogućnosti da to učini bez ozbiljne opasnosti za brod kojim zapoveda i za lica na njemu, pored prvenstvenog spasavanja lica, preduzme i spasavanje broda s kojim se sudario brod kojim on zapoveda, i dužan je da brod kome preti opasnost da potone bez odlaganja ukloni sa plovnog puta.

(2) Zapovednik je dužan da kada se brod kojim on zapoveda nađe u blizini broda koji daje poziv za pomoć, i kad nije bilo sudara, da odmah preduzme spasavanje tog broda, ako je u mogućnosti da to učini bez ozbiljne opasnosti za brod kojim zapoveda i za lica na njemu.

Član 159.

(1) Zapovednik domaćeg broda koji sazna da je drugi brod srpske državne pripadnosti u opasnosti, dužan je da, pored prvenstvenog spasavanja lica, preduzme i spasavanje broda i stvari sa tog broda koje su svojina domaćeg pravnog lica ili svojina državljana Republike Srbije, ako se spasavanju broda i stvari na njemu izričito ne protivi zapovednik broda, odnosno vlasnik broda ili brodar broda u opasnosti.

(2) Zapovednik nije dužan da preduzme spasavanje broda prema odredbi stava 1. ovog člana ako to ne može da učini bez ozbiljne opasnosti za lica na brodu ili za brod kojim zapoveda ili ako opravdano smatra da spasavanje broda ne bi bilo celishodno niti razumno, s obzirom na mogućnosti spasavanja, vrednost broda u opasnosti i robe na tom brodu, kao i na rizike i troškove kojima bi preduzetim spasavanjem izložio brod kojim zapoveda.

(3) Odredbe st. 1. i 2. ovog člana odnose se i na članove posade drugih plovila.

Član 160.

Zapovednik broda je dužan da brodu sa kojim se sudario brod kojim on zapoveda, ako je moguće saopšti ime i luku upisa broda kojim zapoveda, ime poslednje luke, odnosno pristaništa iz koga je isplovio i ime luke, odnosno pristaništa u koje plovi.

Član 161.

(1) Zapovednik mora u brodski dnevnik da unese razloge zbog kojih nije krenuo u pomoć licima u opasnosti i preduzeo njihovo spasavanje, kao i razloge zbog kojih nije preduzeo spasavanje broda i stvari na njemu.

(2) Razloge iz stava 1. ovog člana mora da unese u odgovarajuće knjige i član posada drugog plovila.

Član 162.

Vlasnik broda ili brodar ne odgovara za štetu koja nastane zbog toga što je zapovednik povredio dužnosti iz čl. 156 , 158. i 159. ovog zakona.

Član 163.

(1) Spasavanje domaćeg ratnog broda neće se preduzeti u slučaju izričite zabrane komandanta broda.

(2) Odredbe čl. 156 , 158. i 159. ovog zakona odnose se i na ratne brodove.

(3) Izuzetno od odredbe stava 2. ovog člana, ministar nadležan za poslove odbrane propisaće u kojim slučajevima komandant domaćeg ratnog broda nije dužan da vrši spasavanje u slučajevima iz čl. 156 , 158. i 159. ovog zakona.

Član 164.

Odredbe ovog zakona koje se odnose na posadu i zapovednika broda odnose se i na tehničke plovne objekte.

Posada čamca, plovećeg tela i plutajućeg objekta

Član 165.

(1) Lice koje upravlja čamcem, plovećim telom ili plutajućim objektom mora biti telesno i duševno sposobno, stručno osposobljeno i smatra se zapovednikom takvog plovila.

(2) Stručna osposobljenost stiče se polaganjem stručnog ispita.

(3) Stručni ispit polaže se pred komisijom koju obrazuje ministar na period od četiri godine.

(4) Troškove polaganja stručnog ispita snosi lice koje polaže stručni ispit, koje uplaćuje na račun propisan za javne prihode Budžeta.

(5) Visinu troškova iz stava 4. ovog člana utvrđuje ministar, uz saglasnost ministra nadležnog za poslove finansija.

(6) Za izdavanje dozvole za upravljanje plaća se republička administrativna taksa.

(7) Ministar propisuje uslove koje moraju da ispunjavaju lica za upravljanje plovilima iz stava 1. ovog člana,

program, troškove i način polaganje stručnog ispita, kao i obrazac, sadržinu, način izdavanja i trajanja dozvole za upravljanje.

Član 165a

Troškove izrade obrazaca knjiga i isprava za brodove i druga plovila, kao i isprava za brodarce i lica koja upravljaju drugim plovilima snosi korisnik.

Deo četvrti

I. LUČKA KAPETANIJA, RIS, VTS I SIGURNOSNA ZAŠTITA BRODOVA, OBJEKATA BEZBEDNOSTI PLOVIDBE I LUKA

1. Lučka kapetanija

Član 166.

Lučka kapetanija je područna jedinica ministarstva, koja obavlja upravne, tehničke, inspekcijske i druge stručne poslove kojima se obezbeđuje bezbednost plovidbe na području svoje nadležnosti.

Član 167.

Lučka kapetanija:

1) sprovodi postupak ispitivanja plovidbenih nezgoda;

2) utvrđuje sposobnost čamaca, plutajućih objekata i plovećih tela za plovidbu, odnosno plutanje;

3) vrši tehničke i druge stručne poslove bezbednosti plovidbe koji su joj ovim zakonom i drugim propisima stavljeni u nadležnost;

4) prikuplja statističke podatke o robnom transportu na vodnim putevima;

5) vrši traganje i spasavanje ugroženih lica i stvari na vodnim putevima, u saradnji sa ministarstvom nadležnim za unutrašnje poslove;

6) vrši nadzor nad plovidbom plovila;

7) obavlja i druge poslove koji su joj ovim zakonom i drugim propisima stavljeni u nadležnost.

Član 168.

Lučka kapetanija na graničnom prelazu za međunarodni vodni saobraćaj vrši ulazno-izlazne revizije plovila u saradnji sa drugim nadležnim državnim organima.

Član 169.

Upravni poslovi iz nadležnosti lučke kapetanije su:

1) vođenje upisnika brodova i drugih plovila;

2) vođenje propisane službene evidencije u vezi sa izvršenim upisima;

3) izdavanje propisanih knjiga i isprava;

4) izdavanje ličnih i drugih isprava za članove posade plovila;

5) i drugi upravni poslovi koji su im ovim zakonom ili drugim propisima stavljeni u nadležnost.

Član 170.

(1) Lučka kapetanija može radi bezbednosti plovidbe nalogom da zabrani, odnosno ograniči plovidbu i odredi

posebne uslove plovidbe u cilju zaštite ljudskih života, imovine, životne sredine, bezbednosti hidrograđevinskih objekata na vodnom putu i drugo.

(2) Učesnici u plovidbi dužni su da postupaju u skladu sa nalozima iz stava 1. ovog člana.

(3) Naloge iz stava 1. ovog člana lučka kapetanija objavljuje putem saopštenja brodarstvu.

Član 171.

(1) Lučka kapetanija obavezno sprovodi postupak ispitivanja plovidbenih nezgoda, ako je usled plovidbene nezgode nastala smrt ili teža telesna povreda lica, gubitak ili oštećenje imovine većeg obima.

(2) Lučka kapetanija evidentira nezgode i štete iz stava 1. ovog člana.

(3) Ministar propisuje način ispitivanja plovidbenih nezgoda plovila.

Član 172.

U slučaju plovidbene nezgode u kojoj je nastala smrt ili teža telesna povreda lica, gubitak ili oštećenje imovine većeg obima, zapovednik plovila dužan je da:

1) zadrži plovilo na mestu plovidbene nezgode do okončanja uviđaja, ako plovilo svojim položajem ne ugrožava svoju bezbednost ili bezbednost drugih plovila;

2) ukloni plovilo na najbliže podobno mesto, ako to plovilo ugrožava svoju bezbednost ili bezbednost drugih plovila i da nastoji da se ne menja stanje na mestu plovidbene nezgode u cilju utvrđivanja uzroka zbog kojih je došlo do plovidbene nezgode;

3) bez odlaganja obavesti o plovidbenoj nezgodi lučku kapetaniju i sačeka dolazak ovlašćenog lica.

Član 173.

Učesnik u plovidbi, drugi organ kao i drugo lice, koje je obavešteno o plovidbenoj nezgodi, dužno je da o tome hitno obavesti lučku kapetaniju.

Član 174.

Radom lučke kapetanije rukovodi lučki kapetan.

Član 175.

Ministar propisuje stručnu spremu, zvanja kao i druge potrebne uslove koje moraju ispunjavati zaposleni u lučkim kapetanijama.

Član 176.

(1) Zaposleni u lučkim kapetanijama dužni su da nose službeno odelo za vreme obavljanja poslova.

(2) Ministar propisuje izgled službenog odela i oznake na službenom odelu.

2. Rečni informacioni servisi (RIS)

Član 177.

Rečni informacioni servisi (RIS) (u daljem tekstu: RIS) uspostavljaju se na vodnim putevima najmanje klase IV i većim, kao i u lukama otvorenim za međunarodni saobraćaj.

Član 178.

(1) RIS pruža usluge kojima se obezbeđuju informacije: o plovidbi i saobraćaju, za upravljanje transportom, statističke, za potrebe carinskih i policijskih organa, o nezgodama, o lučkim i drugim taksama i druge informacije.

(2) RIS moraju biti efikasni, proširivi i međusobno usaglašeni, tako da omogućavaju povezivanje sa informatičkim sistemima drugih vidova transporta, komercijalnim delatnostima i upravljačkim sistemima u transportu.

Član 179.

(1) RIS uspostavlja Direkcija.

(2) Uspostavljanje RIS-a podrazumeva:

1) uspostavljanje RIS centara;

2) pružanje relevantnih informacija koje se odnose na plovidbu i planiranje putovanja korisnicima RIS-a u pristupačnom elektronskom obliku;

3) obezbeđivanje na svim vodnim putevima najmanje klase Va i većim, u skladu sa klasifikacijom evropskih vodnih puteva, tako da korisnici RIS-a pored informacija navedenih u tački 2) ovog člana, imaju na raspolaganju odgovarajuće elektronske plovidbene karte (ENC);

4) omogućavanje nadležnim državnim organima, u meri u kojoj je obaveštavanje sa plovila propisano nacionalnim ili međunarodnim propisima, da uredno dobijaju elektronske izveštaje sa plovila (ERI). U prekograničnom transportu ove informacije prenose se nadležnim organima susedne države i svaki takav prenos biće završen pre dolaska plovila na granični prelaz;

5) obezbeđivanje da su saopštenja brodarstvu, podaci o vodostaju (ili najvećem dopuštenom gazu) i izveštaji o ledu dostupni u obliku poruka koje su standardizovane, kodirane i dostupne za preuzimanje. Standardizovane poruke moraju da sadrže minimum informacija koje se odnose na bezbednost plovidbe, pri čemu saopštenja brodarstvu moraju biti dostupna u elektronskom obliku;

6) pružanje relevantnih podataka koji nastaju u okviru sistema za lociranje i praćenje plovila nadležnim državnim organima i ostalim korisnicima;

7) obezbeđivanje funkcionalnosti sistema i pojedinih servisa;

8) upravljanje bazama podataka RIS-a.

Član 180.

(1) Ministarstvo, na predlog Direkcije, donosi planove razvoja RIS-a.

(2) Finansijska sredstva potrebna za uspostavljanje, funkcionisanje i održavanje RIS-a obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije, od naplate usluga RIS-a koje nisu u funkciji bezbednosti plovidbe i iz drugih izvora.

(3) Ministar propisuje način organizacije i uspostavljanja RIS-a, učesnike, ciljeve, zadatke i funkcije RIS-a, vrste informacija koje pruža RIS centar, servise koje pružaju tehnički sistemi u okviru RIS-a, način i uslove za izdavanje uverenja o odobrenju tipa, tehničke zahteve za prenos RIS informacija, Inland ECDIS opremu, elektronsko izveštavanje sa brodova, elektronska saopštenja brodarstvu, kao i za lociranje i praćenje plovila.

Član 181.

Korisnici RIS usluga su zapovednici plovila, RIS i VTS centri, operateri na prevodnicama, operateri na mostovima, nadležni državni organi u oblasti unutrašnje plovidbe, Agencija za upravljanje lukama i lučki operateri, operateri u centrima za intervencije u vanrednim situacijama, brodari, krcatelji i primaoci tereta, špediteri, agenti i druga lica.

Član 182.

(1) RIS centar pruža sledeće informacije:

1) informacije o plovnom putu (FI) koje sadrže geografske, hidrološke, saobraćajne i administrativne informacije vezane za plovni put u zoni RIS-a, a koje se zahtevaju od korisnika RIS-a kako bi mogli da planiraju, izvršavaju i prate izvršenje putovanja. Informacije iz ove tačke su jednosmerne i idu od RIS centra ka korisnicima RIS-a;

2) taktičke saobraćajne informacije (TTI) koje utiču na donošenje trenutnih odluka zapovednika plovila ili VTS operatera vezanih za plovidbu u stvarnoj saobraćajnoj situaciji i bližoj geografskoj okolini;

3) strateške saobraćajne informacije (STI) koje utiču na srednjoročne i dugoročne odluke korisnika RIS-a.

(2) RIS centar može pružati i druge informacije.

Član 183.

(1) Sva plovila, osim čamaca, plovećih tela i plutajućih objekata koja plove u području RIS-a iz člana 177. stav 1. ovog zakona dužna su da koriste propisane usluge i informacije RIS-a.

(2) Sva plovila iz stava 1. ovog člana koja plove u području RIS-a iz člana 177. stav 1. ovog zakona dužna su da koriste opremu i uređaje za korišćenje usluga RIS-a.

(3) Vlada propisuje vrste usluga RIS-a i početak njihove obavezne primene.

Član 184.

(1) Oprema i uređaji iz člana 183. stav 2. ovog zakona moraju biti u skladu sa Tehničkim pravilima iz člana 90. stava 2. ovog zakona.

(2) Oprema i uređaji iz stava 1. ovog člana, moraju imati uverenje o odobrenju tipa pre početka korišćenja izdatog od strane Uprave.

(3) Uverenje o odobrenju tipa izdato od strane ovlašćenih organa zemalja članica Evropske unije priznaje se kao da je izdato u Republici Srbiji.

(4) Uverenje o odobrenju tipa izdato od strane ovlašćenih organa ostalih zemalja priznaje se na osnovu bilateralnih sporazuma.

Član 185.

Prikupljanje, obrada i upotreba ličnih podataka i posebnih kategorija ličnih podataka, a koji su potrebni za rad RIS-a podležu zaštiti, u skladu sa posebnim propisima.

Član 186.

RIS poruke i zapisi moraju se zaštiti od neovlašćene upotrebe i zloupotrebe koja uključuje neovlašćeni pristup, izmenu ili gubitak.

Član 187.

(1) Zapovednik je odgovoran za tačnost podataka o plovilu i putovanju kada saopštava svoj identitet i poziciju RIS centru.

(2) Podaci iz stava 1. ovog člana čuvaju se u RIS centru najmanje tri godine i mogu da služe kao dokaz u postupku rešavanja sporova koji se vode povodom plovidbenih nezgoda.

(3) U slučaju plovidbenih nezgoda sa smrtnom posledicom i velikih materijalnih šteta RIS podaci čuvaju se na neograničeno vreme.

(4) Podaci dobijeni od RIS-a mogu služiti kao oborivi dokaz na sudu.

3. Servis za upravljanje brodskim saobraćajem (VTS)

Član 188.

(1) U cilju unapređenja bezbednosti i efikasnosti brodskog saobraćaja i zaštite životne sredine ministar ustanovljava pružanje usluga servisa za upravljanje brodskim saobraćajem (VTS), u područjima gde to bezbednost saobraćaja zahteva (saobraćaj visokog intenziteta, prevoz opasnog tereta, opasne i kompleksne plovidbene situacije, otežavajući hidrografski, hidrološki i meteorološki uslovi, međusobni uticaj vodnog transporta i drugih aktivnosti na vodnom putu, povećani broj nezgoda u određenoj zoni, postojeći planovi brodskog saobraćaja na određenom vodnom putu i zbog potreba saradnje između susednih država, uski prolazi, posebne lučke konfiguracije, mostovi, prevodnice i slične prepreke, postojeće ili predviđene promene u sistemu saobraćaja u određenoj zoni i drugo).

(2) VTS servis omogućava identifikaciju i praćenje plovila, strateško planiranje kretanja plovila i pružanje plovidbenih informacija i pomoći. VTS servis treba da omogući tačne i jasne informacije, kao i da pruži pomoć u smanjenju rizika zagađivanja i koordinaciju prilikom preduzimanja mera zaštite od zagađivanja životne sredine.

Član 189.

(1) Ministarstvo upravlja VTS-om.

(2) Uspostavljanje VTS-a podrazumeva:

1) pružanje relevantnih podataka koji se odnose na unapređenje bezbednosti i efikasnosti brodskog saobraćaja korisnicima VTS-a;

2) obezbeđivanje odgovarajuće opreme i objekata za ostvarivanje ciljeva servisa;

3) obezbeđivanje odgovarajućeg stručnog kadra (u daljem tekstu: VTS operater) za ispunjavanje postavljenih ciljeva servisa.

(3) Lučka kapetanija obavlja poslove servisa za upravljanje brodskim saobraćajem (VTS), u okviru koje se uspostavlja VTS centar.

(4) Operativno upravljanje VTS centrom poverava se VTS operateru.

Član 190.

VTS centar pruža najmanje informacione usluge, a može pružati usluge pomoći pri plovidbi i usluge pomoći u organizaciji saobraćaja.

Član 191.

(1) Informacione usluge odnose se na prenos informacija u određenim vremenskim intervalima tokom radnog vremena VTS centra, ukoliko VTS centar smatra da je to potrebno ili na zahtev plovila, a u okviru tog obaveštavanja daje podatke o poziciji plovila, vrši njihovu identifikaciju i saopštava namere drugih plovila učesnika u saobraćaju.

(2) Pored informacija iz stava 1. ovog člana, u okviru informacionih usluga pružaju se podaci o uslovima na vodnom putu, vremenskim prilikama, opasnostima i o drugim elementima koji mogu biti od uticaja na kretanje plovila.

Član 192.

Usluge pomoći pri plovidbi su usluge kojima se pomaže pri donošenju odluka na plovilu vezanim za plovidbu i praćenje efekta takvih odluka. Pomoć pri plovidbi je posebno značajna pri uslovima smanjene vidljivosti, otežanih meteoroloških uslova, kvara ili nedostataka koji utiču na pravilan rad radara, upravljanje plovilom ili pogon. Pomoć pri plovidbi daje se u formi informacije o položaju na zahtev učesnika u saobraćaju ili u specifičnim okolnostima kada to VTS operater smatra neophodnim, korišćenjem tehnologija (GNSS/Galileo i slično).

Član 193.

Usluge pomoći u organizaciji saobraćaja su usluge sa ciljem sprečavanja razvoja opasnih situacija u saobraćaju plovila upravljanjem odvijanja saobraćaja, kao i sa ciljem obezbeđivanja bezbednog i efikasnog brodskog saobraćaja u području VTS-a.

Član 194.

VTS centar vodi evidenciju o događajima i činjenicama u okviru svoje delatnosti i može ih učiniti dostupnim ako proceni da je to opravdano i da će dati podaci biti zaštićeni.

Član 195.

Sva plovila, osim čamaca, plovećih tela i plutajućih objekata koja plove u području obavezne primene VTS-a dužna su da koriste propisane usluge i informacije VTS-a.

Član 196.

Korišćenje usluga VTS servisa ne oslobađa zapovednika plovila njegove odgovornosti za bezbednu plovidbu i manevrisanje plovilom.

Član 197.

Ministar propisuje način organizacije VTS centra, kriterijume za određivanje područja obavezne primene VTS-a, područja primene, nivo usluga, tehničke specifikacije za opremu i usluge, način vođenja evidencije o događajima i činjenicama, kao i obuku VTS operatera.

4. Sigurnosna zaštita brodova, objekata bezbednosti plovidbe i luka

Član 198.

Na objektima bezbednosti plovidbe na međunarodnim vodnim putevima, brodovima i u lukama otvorenim za međunarodni saobraćaj mora se osigurati odgovarajuća zaštita od događaja koji mogu ugroziti sigurnost plovidbe, ljudske živote i zdravlje, kao i životnu sredinu.

Član 199.

(1) Brod koji plovi u međunarodnoj plovidbi mora imati sigurnosni plan i člana posade odgovornog za sigurnost broda.

(2) Luka otvorena za međunarodni saobraćaj mora imati sigurnosni plan i lice odgovorno za sigurnost u luci.

Član 200.

Direkcija mora imati sigurnosne planove kojima se obezbeđuje minimum mera za zaštitu objekata bezbednosti plovidbe i drugih infrastrukturnih objekata koji čine sastavni deo međunarodnih vodnih puteva, kao i lice odgovorno za sigurnost.

Član 201.

(1) Saglasnost na predložene sigurnosne planove iz čl. 199. i 200. ovog zakona daje ministarstvo i ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove.

(2) Brodar, Agencija za upravljanje lukama i Direkcija dužni su da sprovode sigurnosne planove.

Član 202.

Vlada propisuje način ostvarivanja sigurnosne zaštite brodova, objekata bezbednosti plovidbe na međunarodnim vodnim putevima i luka otvorenih za međunarodni saobraćaj, sadržinu i način donošenja sigurnosnih planova, program obuke i način polaganja ispita za lica odgovorna za sigurnost, kao i odgovarajuće isprave.

Deo peti

I. LUKE I PRISTANIŠTA

1. Luke

Član 203.

(1) Luke i pristaništa u Republici Srbiji su dobra od opšteg interesa.

(2) Izgradnja i održavanje luka otvorenih za javni saobraćaj od državnog je značaja i vrši se u skladu sa planovima iz člana 9. ovog zakona.

Član 204.

(1) Luka mora ispunjavati uslove za bezbedan prihvat plovila i obavljanje lučkih delatnosti u skladu sa namenom luke, odnosno pojedinog njenog dela.

(2) Odredbe stava 1. ovog člana odnose se i na pristaništa i privremena pretovarna mesta.

Agencija za upravljanje lukama

Član 205.

(1) Upravljanje lukama i pristaništima vrši Agencija za upravljanje lukama (u daljem tekstu: Agencija), bez obzira na svojinski status luke i pristaništa.

(2) Upravljanje lukom i pristaništem je delatnost koja se vrši u cilju kontinuiranog, nesmetanog i stručnog obavljanja poslova na lučkom području.

Član 206.

Vlada, na predlog ministarstva, osniva Agenciju, kao javnu agenciju za obavljanje poslova iz čl. 207. i 208. ovog zakona.

Član 207.

Agencija obavlja sledeće regulatorne, stručne i razvojne poslove:

1) donošenja planova iz člana 9. ovog zakona u delu koji se odnosi na luke i pristaništa, u obliku razvojne studije sa procenom finansijskog i ekonomskog efekta, uz saglasnost ministarstva, autonomne pokrajine i nadležnog organa jedinice lokalne samouprave, kao i programa koji su u vezi sa objektima koji povezuju lučku infrastrukturu sa pratećom saobraćajnom infrastrukturom;

2) praćenja rada lučkih operatera i korisnika luke, odnosno pristaništa koji obavljaju lučke delatnosti u skladu sa prirodom njihovog poslovanja i obavezama preuzetim prema Agenciji;

3) podsticanja međulučke i unutrašnje lučke konkurencije i sprečavanje monopola u luci, odnosno pristaništu;

4) promocije vodnog transporta i u zavisnosti od ciljeva i zadataka projekata konkuriše ili stvara uslove zainteresovanim subjektima da konkurišu za sredstva iz međunarodnih i evropskih fondova koji su predviđeni za ovu namenu;

5) marketinga i promocije luka i pristaništa na tržištu;

6) izgradnje, modernizacije i održavanja lučke infrastrukture koja je u javnoj svojini, kao i kontrole nad održavanjem lučkih građevina koje su u vlasništvu ili zakupu pojedinih lučkih operatera;

7) redovnog održavanja lučke akvatorije i objekata bezbednosti plovidbe na lučkom području;

8) održavanja reda u luci, izuzev poslova koji su u nadležnosti lučkih kapetanija;

9) zaštite lučkog područja i akvatorije od zagađenja;

10) davanja stručne i tehničke pomoći prilikom osnivanja novih luka ;

11) utvrđuje tehničke standarde za lučku infrastrukturu i suprastrukturu.

Član 208.

U okviru svoje delatnosti Agencija obavlja i sledeće poslove:

1) organizovanja rada lučkog koordinacionog tela pri svakoj luci, odnosno pristaništu u cilju zajedničkog operativnog delovanja lučkih operatera, korisnika lučkih usluga i trećih lica (kopnenih vozara, upravnih organa i drugih). Lučko koordinaciono telo naročito utvrđuje redosled pristajanja plovila, mesta pristajanja plovila, premeštanje plovila sa jednog veza na drugi, koordinaciju i kontrolu kopnenog transporta unutar lučkog područja, kao i redosled ulazaka i izlazaka prevoznih sredstava i robe;

2) prihvata otpada, smeća, sanitarnih otpadnih i kaljužnih voda sa plovila;

3) obezbeđivanja pružanja usluga od opšteg interesa ukoliko za takve usluge nema interesa od strane lučkih operatera;

4) druge poslove određene zakonom.

Član 209.

S obzirom na značaj, veličinu, uslove, kapacitet i vrste poslova koje obavljaju, luke otvorene za javni saobraćaj mogu da budu otvorene za međunarodni i domaći saobraćaj.

Član 210.

(1) Luke otvorene za međunarodni saobraćaj prema odredbama ovog zakona otvorene su i za domaći saobraćaj.

(2) Luke i pristaništa moraju da ispunjavaju uslove u pogledu operativne obale, uređaja za prekrcavanje i za smeštaj tereta i druge tehničke i organizacione uslove.

(3) Vlada, na predlog Agencije, određuje luku, odnosno deo luke namenjen za međunarodni, odnosno domaći saobraćaj i pristanište.

(4) Agencija određuje privremeno pretovarno mesto.

(5) Vlada bliže propisuje uslove koje moraju da ispunjavaju luke otvorene za međunarodni saobraćaj, luke otvorene za domaći saobraćaj, pristaništa i privremena pretovarna mesta.

Član 211.

(1) U luke otvorene za javni saobraćaj mogu da uplovljavaju plovila radi obavljanja ukrcavanja - iskrcavanja putnika i robe, snabdevanje zalihama, smene članova posade ili nekog drugog razloga u skladu sa zakonom.

(2) Radi vršenja poslova iz stava 1. ovog člana strana plovila mogu uplovljavati samo u luke otvorene za međunarodni saobraćaj.

(3) Izuzetno, strana plovila mogu uplovljavati u putnička pristaništa koja ispunjavaju uslove da budu otvorena za međunarodni saobraćaj.

Član 212.

(1) U lukama otvorenim za međunarodni saobraćaj svim plovilima, njihovim vlasnicima, odnosno korisnicima i drugim licima koja obavljaju određene privredne aktivnosti u luci moraju se obezbediti jednaki uslovi korišćenja luke bez diskriminacije u odnosu na državnu pripadnost plovila, državljanstvo, prebivalište ili sedište pravnog ili fizičkog lica ili u odnosu na visinu lučkih taksi i naknada.

(2) Odredbe stava 1. ovoga člana odnose se i na luke otvorene za domaći saobraćaj i pristaništa u pogledu ravnopravnosti pružanja lučkih usluga i visinu lučkih taksi i naknada.

Lučke građevine i objekti

Član 213.

(1) Lučke građevine i objekti su lučka infrastruktura i lučka suprastruktura.

(2) Lučku infrastrukturu čine: izgrađene obale za pristajanje plovila (kejski zidovi i slično), lučke saobraćajnice (putevi, staze, železnički koloseci sa pripadajućim železničkim uređajima), vodovodne, kanalizacione, energetske i komunikacione mreže, rasveta, ograde, kao i druge građevine i uređaji koji po svojoj nameni služe za bezbedan prilaz i privezivanje plovila.

(3) Lučku suprastrukturu čine: građevine izgrađene na lučkom području (upravne zgrade, skladišta, silosi, rezervoari), kao i posebna oprema (kontejnerske dizalice, kranovi, pristani za ukrcavanje i iskrcavanje putnika i slično).

(4) Odredbe st. 1. do 3. ovog člana odnose se i na pristaništa.

Lučko područje

Član 214.

(1) Lučko zemljište i lučka infrastruktura su u javnoj svojini.

(2) Svojinski oblik lučkog zemljišta i lučke infrastrukture utvrđen u stavu 1. ovog člana ne može biti promenjen u postupku devolucije javne svojine ili konverzije prava korišćenja u pravo svojine sve dok određeno područje uživa pravni status lučkog područja iz stava 1. ovog člana.

(3) Izuzetno, infrastruktura u lukama, odnosno pristaništima može biti u svojini operatera koji su to pravo stekli u procesu privatizacije, odnosno svojinske transformacije, a što se utvrđuje na osnovu ugovora o privatizaciji, odnosno uvidom u odgovarajuću dokumentaciju iz postupka kojim je sproveden proces svojinske transformacije i uvidom u zemljišne knjige, odnosno katastar nepokretnosti.

(4) Odredbe stava 3. ovog člana ne primenjuju se na lučke operatere koji su ugovore o privatizaciji, kojima se stiče pravo svojine na delovima lučke infrastrukture, zaključili posle 4. juna 2003. godine.

(5) Na lučkoj infrastrukturi i suprastrukturi u sastavu lučkog područja koja nije u javnoj svojini Republika Srbija ima pravo preče kupovine.

(6) Vlada utvrđuje lučko područje za svaku luku, odnosno pristanište u skladu sa planovima prostornog uređenja i planskim dokumentima koji se odnose na upravljanje vodama.

Lučke delatnosti

Član 215.

(1) Lučke delatnosti obuhvataju lučke usluge i ostale privredne delatnosti koje se obavljaju u luci, odnosno pristaništu.

(2) Lučka delatnost se može obavljati samo unutar lučkog područja, osim u slučaju privremenih pretovarnih mesta, kao i u svrhu spasavanja, ili iz razloga bezbednosti plovidbe.

(3) Lučke usluge su:

1) nautičke usluge: privezivanje i odvezivanje plovila, pilotaža, boksaža, prihvat i opsluživanje plovila na sidrištu, snabdevanje plovila, posade i putnika;

2) transportne usluge: ukrcavanje, iskrcavanje, prekrcavanje, prenos i slaganje tereta, skladištenje, deponovanje i transportne operacije u zavisnosti od vrste tereta, priprema i objedinjavanje tereta za transport, usluge prihvata i otpreme putnika.

(4) Ostale privredne delatnosti u luci uključuju distribuciju i logistiku tereta, doradu i oplemenjivanje robe kao i industrijske proizvodne delatnosti, a sve u cilju potpunije iskorišćenosti lučkih kapaciteta.

(5) Luke otvorene za međunarodni saobraćaj moraju biti opremljene prijemnim stanicama.

(6) Prijemne stanice moraju da budu opremljene prirubnicama za preuzimanje kaljužne i sanitarne otpadne vode u skladu sa važećim evropskim standardom, kao i sudovima za prijem otpadnog ulja, otpadnog maziva i smeća.

Član 216.

(1) Lučki operater obavlja lučku delatnost na osnovu odobrenja Agencije.

(2) Odobrenje iz stava 1. ovog člana mogu da dobiju pravna i fizička lica koja su registrovana za obavljanje jedne ili više lučkih delatnosti i koja imaju stručno osposobljeno osoblje, tehničko-tehnološku opremljenost, sposobnost kontinuiranog obavljanja delatnosti za koje su registrovane (u daljem tekstu: lučki operater).

(3) Na osnovu dobijenog odobrenja lučki operater i Agencija zaključuju ugovor o obavljanju lučke delatnosti.

Član 217.

(1) Lučki operater koji je u procesu privatizacije, odnosno svojinske transformacije stekao pravo svojine na celini ili određenom delu lučke suprastrukture ili lučke infrastrukture, koja se nalazi na lučkom području luke, odnosno pristaništa, a što se utvrđuje na osnovu ugovora o privatizaciji, odnosno uvidom u odgovarajuću dokumentaciju iz postupka kojim je sproveden proces svojinske transformacije i uvidom u zemljišne knjige, odnosno katastar nepokretnosti, može da obavlja lučku delatnost i bez odobrenja iz člana 216. ovog zakona.

(2) Odredbe stava 1. ovog člana ne primenjuju se na lučke operatere koji su ugovore o privatizaciji, kojima se stiče pravo svojine na delovima lučke infrastrukture, zaključili posle 4. juna 2003. godine.

(3) Odredbe ovog zakona kojima se propisuju pravila za oduzimanje odobrenja, odnosno stečenog prava za obavljanje lučke delatnosti, primenjuju se i na lučke operatere iz stava 1. ovog člana, izuzev odredbi iz člana 223. stav 1. tačka 1) ovog zakona.

(4) Ako Agencija donese odluku o oduzimanju odobrenja lučkom operateru iz stava 1. ovog člana u skladu sa čl. 224. i 225. ovog zakona, lučki operater zadržava pravo svojine na objektima lučke suprastrukture ili infrastrukture i ima pravo da iste proda, ponudi nosiocu javne svojine iz člana 214. stav 1. ovog zakona da iste otkupi po tržišnoj ceni ili da objekte da u zakup.

(5) Ukoliko lučki operater kome je oduzeto odobrenje ne postupi ni na jedan od načina predviđenih u stavu 3. ovog člana Agencija će, nakon isteka roka koji ostavi operateru da postupi u skladu sa odredbama stava 3. ovog člana, u njegovo ime i za njegov račun dati objekte lučke suprastrukture i/ili infrastrukture na korišćenje putem zakupa operaterima koji imaju odobrenje za rad u luci ili drugim operaterima na način predviđen ovim zakonom.

Član 218.

(1) Odobrenje za obavljanje lučke delatnosti može se dati sa pravom na korišćenje lučke infrastrukture i suprastrukture i bez tog prava, kao i sa pravom izgradnje objekata lučke infrastrukture i/ili suprastrukture na lučkom području.

(2) Ulaganjem u objekte i građevine lučke infrastrukture ne menja se oblik svojine kako je utvrđen u članu 214. stav 1. ovog zakona.

(3) Prava i obaveze vezane za odobrenje iz stava 1. ovog člana Agencija i operater utvrđuju ugovorom iz člana 216. stav 3. ovog zakona.

Član 219.

(1) Odobrenjem se određuje lučka delatnost, kao i područje u okviru luke u kojoj lučki operater obavlja svoju delatnost i utvrđuju se zahtevi u pogledu bezbednosti, redovnosti, kontinuiteta i kvaliteta usluga, obaveza poštovanja lučkih tarifa, plaćanja lučkih taksi i takse za korišćenje luke utvrđene odobrenjem, kao i rok na koji se odobrenje izdaje.

(2) Odobrenje iz stava 1. ovog člana, koje se izdaje za rad lučkim operaterima u lukama može se izdati najduže sa rokom trajanja od 25 godina. Rok važenja datog odobrenja zavisi od vrste lučke delatnosti za koje se odobrenje traži kao i investicija u infrastrukturne i/ili suprastrukturne objekte koje lučki operater ima nameru da izgradi.

Član 220.

(1) Odobrenje za obavljanje lučkih delatnosti daje se na osnovu prethodno sprovedenog postupka za javno prikupljanje ponuda.

(2) O javnom prikupljanju ponuda odluku donosi Agencija nakon što je prethodno, na osnovu prikupljenih pisama o namerama ili na drugi način, utvrdila potencijalne korisnike za određene lučke usluge ili za korišćenje prostora u luci, odnosno pristaništu.

(3) Odluka o javnom prikupljanju ponuda sadrži:

1) vrstu lučke delatnosti i/ili područje na kojem se daje isključivo pravo korišćenja sa određivanjem vrste lučke delatnosti na tom području;

2) visinu naknade za odobrene delatnosti, odnosno korišćenje iz tačke 1) ovog stava;

3) maksimalni rok na koji se daje odobrenje;

4) rok za javno prikupljanje ponuda;

5) datum i mesto javnog otvaranja ponuda;

6) uslove za izbor najbolje ponude;

7) druge podatke kojima se dokazuje ispunjenost uslova za dobijanje odobrenja.

(4) Odluka o javnom prikupljanju ponuda objavljuje se u sredstvima javnog informisanja.

Član 221.

Podnosilac ponude iz člana 220. stav 1. ovog zakona pored dokaza da ispunjava uslove iz člana 216. stav 2. ovog zakona, mora da dostavi i:

1) plan i program delatnosti za period za koje se traži odobrenje;

2) studiju ekonomske opravdanosti za investicije koje namerava da izvrši s posebnim osvrtom na uticaj koji investicija ima na atraktivnost luke, odnosno pristaništa, povećanje prometa i prihoda luke, odnosno pristaništa.

Član 222.

Pre izdavanja odobrenja Agencija će utvrditi da podnosilac ponude uredno izvršava sve finansijske obaveze prema Republici Srbiji, da protiv njega nije pokrenut stečajni postupak ili postupak likvidacije, kao i da se protiv odgovornih lica ne vodi krivični postupak za dela iz oblasti privrednog kriminala.

Član 223.

(1) Odobrenje za obavljanje lučke delatnosti iz člana 216. ovog zakona prestaje:

1) istekom vremena na koje je dato;

2) smrću, odnosno likvidacijom pravnog lica koje je dobilo odobrenje, ako naslednici, odnosno pravni sledbenici ne zatraže da odobrenje ostane na snazi u roku od 30 dana od smrti ili likvidacije pravnog lica-korisnika odobrenja;

3) oduzimanjem odobrenja od strane Agencije;

4) sporazumnim raskidom.

(2) Odluku o prestanku odobrenja donosi Agencija.

Član 224.

(1) Agencija može doneti odluku o oduzimanju odobrenja ako utvrdi da lučki operater:

1) se ne pridržava lučke tarife koju je utvrdila Agencija;

2) ne poštuje odredbe o redu u luci;

3) ne pridržava se utvrđenog plana i programa poslovanja;

4) ako korisnik odobrenja obavlja lučku delatnost koja nije obuhvaćena odobrenjem;

5) ako korisnik odobrenja nije započeo sa obavljanjem lučke delatnosti u roku određenom u odobrenju.

(2) U slučajevima iz stava 1. ovog člana Agencija će pre oduzimanja odobrenja upozoriti lučkog operatera i pozvati ga da se pismeno izjasni o razlozima nepoštovanja odredbi odobrenja i pravila lučkog poslovanja, nakon čega određuje rok za otklanjanje nedostatka, a ako lučki operater ne postupi u roku koji je odredila Agencija, Agencija će oduzeti odobrenje.

Član 225.

Agencija će odluku o oduzimanju odobrenja lučkom operateru doneti bez prethodnog pozivanja lučkog operatera da postupi u skladu sa članom 224. stav 2. u sledećim slučajevima:

1) ako lučki operater primenjuje diskriminacione mere prema lučkim korisnicima;

2) ako je lučki operater prestao da obavlja delatnost za koju je dobio odobrenje;

3) ako lučki operater ne plaća ili neuredno plaća taksu iz člana 229. stav 1. tačka 5) ovog zakona.

Član 226.

(1) Agencija je dužna da vodi upisnik lučkih operatera kojima je izdato odobrenje.

(2) Agencija propisuje sadržaj i način vođenja upisnika iz stava 1. ovog člana.

Koncesije

Član 227.

Izuzetno, ako su izgradnja, održavanje i korišćenje luka ili njihova rekonstrukcija i modernizacija takvog obima i značaja da su od strateškog značaja za Republiku Srbiju, obavljanje ovih poslova i delatnosti može se dodeliti u skladu sa zakonom kojim se uređuje koncesije.

Naknade za korišćenje luka i pristaništa

Član 228.

(1) Finansiranje rada Agencije vrši se iz sredstava lučkih i pristanišnih naknada, poklona (donacija), priloga pokrovitelja, budžeta Republike Srbije i drugih priloga i prihoda koje ostvari u skladu sa zakonom.

(2) Naknade za korišćenje luka i pristaništa, obveznici plaćanja naknada, osnovice, način utvrđivanja visina naknada, kao i raspodela prihoda ostvarenih od naknada između budžeta Republike Srbije i Agencije, bliže se uređuju zakonom kojim se uređuju naknade za korišćenje javnih dobara.

(3) Agencija je dužna da vodi evidenciju prihoda koje ostvaruje po osnovu naknada za korišćenje luka i pristaništa za svaku luku i pristanište pojedinačno.

Član 229.

(1) Naknade za korišćenje luka i pristaništa u smislu ovog zakona su:

1) naknada za upotrebu obale;

2) naknada za pristajanje;

3) ležarina;

4) naknada za lučku navigacionu signalizaciju;

5) naknada za operativnu upotrebu luke, odnosno pristaništa;

6) naknade za korišćenje lučke drumske i železničke infrastrukture.

(2) Naknadu za upotrebu obale plaća primalac ili krcatelj čiji se teret ukrcava ili iskrcava u luci, odnosno pristaništu.

(3) U slučaju prevoza putnika, naknadu za upotrebu obale plaća putnik.

(4) Naknadu za pristajanje uz operativnu obalu ili pristan plaća plovilo koje koristi luku, odnosno pristanište u svrhu ukrcavanja ili iskrcavanja putnika ili tereta.

(5) Ležarinu plaća plovilo koje koristi luku, odnosno pristanište u bilo koju drugu svrhu različitu od one iz stava 2. ovog člana.

(6) Naknadu za lučku navigacionu signalizaciju plaća plovilo koje uplovljava, odnosno isplovljava iz luke, odnosno pristaništa.

(7) Naknada za operativnu upotrebu luke, odnosno pristaništa je naknada koju plaća lučki operater koji koristi luku, odnosno pristanište na osnovu odobrenja.

(8) Naknade za korišćenje lučke drumske i železničke infrastrukture plaćaju drumski, odnosno železnički prevoznik koji prevoze teret koji se doprema, odnosno otprema iz luke.

Član 230.

(1) Izuzetno, ukoliko su određeni delovi infrastrukture za čije se korišćenje plaća naknada iz člana 229. stav 1. tač. 1), 2) i 3) ovog zakona u svojini lučkog operatera iz člana 217. stav 1. ovog zakona, a što se utvrđuje na osnovu ugovora o privatizaciji ili odgovarajuće dokumentacije iz postupka kojim je sproveden proces svojinske transformacije i uvidom u zemljišne knjige, odnosno katastar nepokretnosti, isti je dužan da plaća Agenciji paušalnu naknadu koja se utvrđuje ugovorom između operatera i Agencije i koja ne može da bude manja od 50% prihoda koji se ostvare naplatom lučkih, odnosno pristanišnih naknada iz člana 229. stav 1. tač. 1), 2) i 3) ovog zakona u toj luci, odnosno pristaništu.

(2) Odredbe stava 1. ovog člana ne primenjuju se na lučke operatere koji su ugovore o privatizaciji, kojima se stiče pravo svojine na delovima lučke infrastrukture, zaključili posle 4. juna 2003. godine.

(3) Naknade iz člana 229. stav 1. tač. 4) i 5) ovog zakona prihod su Agencije.

(4) Lučki operater iz člana 217. stav 1. ovog zakona ne plaća naknadu iz člana 229. stava 1. tačka 5) ovog zakona.

Član 231.

Strana i domaća plovila, strani i domaći lučki operateri i korisnici luke, odnosno pristaništa izjednačeni su u

pogledu obaveze plaćanja i visine lučkih i pristanišnih naknada.

Član 232.

(1) Od obaveze plaćanja lučkih i pristanišnih naknada oslobođena su domaća javna plovila.

(2) Od obaveze plaćanja lučkih i pristanišnih naknada oslobođena su i:

1) plovila koja borave u luci, odnosno pristaništu usled više sile, dok ona traje;

2) plovila koja borave u luci, odnosno pristaništu radi iskrcavanja brodolomaca ili umrlih lica i njihovih pratilaca;

3) plovila koja borave u luci, odnosno pristaništu radi lekarske pomoći članovima posade ili putnicima;

4) plovila koja borave u luci, odnosno pristaništu radi gašenja požara;

5) plovila ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove koja borave u luci, odnosno pristaništu radi obavljanja službenih zadataka.

Lučke i pristanišne takse

Član 233.

(1) Lučki operateri pružaju lučke usluge iz delatnosti za koju imaju odobrenje.

(2) Za pružanje usluga iz svoje delatnosti lučki operateri naplaćuju lučke takse.

(3) Najniži iznos lučkih taksi utvrđuje se lučkim tarifama za određene vrste lučkih usluga i određene vrste tereta.

(4) Lučke tarife donosi i javno objavljuje Agencija, uz saglasnost ministarstva.

2. Pristaništa

Član 234.

U pristaništu se može obavljati manji broj lučkih delatnosti ili lučkih delatnosti u manjem obimu, ukoliko su ispunjeni propisani uslovi.

Član 235.

(1) Lučki operater obavlja delatnost u pristaništu na osnovu odobrenja Agencije.

(2) Rok na koji se daje odobrenje iz stava 1. ovog člana ne može biti duži od 10 godina.

(3) Agencija može oduzeti odobrenje iz stava 1. ovog člana, primenom čl. 224. i 225. ovog zakona, ukoliko se delatnosti u pristaništu ne obavljaju u skladu sa odobrenjem.

Član 236.

(1) Pristanište se može osnovati i kao pristanište za posebne namene.

(2) Pristanište za posebne namene je pristanište koje je namenjeno samo za određenu vrstu robe i način iskorišćavanja (vojno pristanište, industrijsko pristanište, pristanište za opasne robe, putničko pristanište, marina i slično).

Član 237.

(1) Odobrenje za obavljanje delatnosti u pristaništu za posebne namene može se dati najduže na 10 godina.

(2) Agencija izdaje odobrenje iz stava 1. ovog člana ukoliko je to u skladu sa usvojenom Strategijom iz člana 8. ovog zakona, u delu koji se odnosi na luke i pristaništa.

(3) Za osnivanje marina i putničkih pristaništa potrebna je i saglasnost nadležnog organa jedinice lokalne samouprave, Direkcije, ovlašćenog pravnog lica za tehničko održavanje državnih vodnih puteva, odnosno ovlašćenog pravnog lica za tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine, ministarstva nadležnog za poslove turizma i nadležne lučke kapetanije.

Član 238.

(1) U pristaništa za posebne namene mogu da uplovljavaju samo plovila koja vrše aktivnosti u skladu sa posebnom namenom pristaništa.

(2) Izuzetno, druga plovila mogu da uplovljavaju u pristaništa za posebne namene u cilju sklanjanja od nevremena ili zbog neophodne popravke radi nastavljanja plovidbe.

Član 239.

(1) Pristanište se može osnovati i kao pristanište za sopstvene potrebe.

(2) Pristanište za sopstvene potrebe je pristanište namenjeno samo za sopstvene potrebe operatera, u okviru obavljanja njegove delatnosti (pristanište za šljunak i pesak, pristanište za građevinski materijal i slično).

(3) Rok na koji se izdaje odobrenje za obavljanje lučke delatnosti u pristaništu za sopstvene potrebe određuje Agencija u zavisnosti od konkretnog slučaja.

Član 240.

(1) Privremeno pretovarno mesto je mesto na kome će se odlagati i dalje otpremati određena vrste robe.

(2) Privremeno pretovarno mesto osniva se po odobrenju Agencije uz prethodnu saglasnost ministarstva nadležnog za poslove vodoprivrede, nadležnog organa jedinice lokalne samouprave, Direkcije, odnosno ovlašćenog pravnog lica za tehničko održavanje državnih vodnih puteva, odnosno ovlašćenog pravnog lica za tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine i lučke kapetanije.

(3) Na izdavanje i oduzimanje odobrenja za privremena pretovarna mesta kao i na naplatu lučkih taksi, Agencija primenjuje postupak koji je ovim zakonom propisan za luke i pristaništa.

(4) Rok na koji se izdaje odobrenje za privremena pretovarna mesta određuje Agencija u zavisnosti od konkretnog slučaja, a najduže na rok od godinu dana.

3. Red u luci, odnosno pristaništu

Član 241.

U luci, odnosno pristaništu je zabranjena svaka delatnost koja ugrožava bezbednost ljudi ili plovila, zagađuje životnu sredinu, kao i svaka druga aktivnost koja je u suprotnosti sa odredbama o redu u luci koje su predviđene ovim zakonom ili ih propiše Agencija.

Član 242.

(1) Luke i pristaništa moraju da zadovoljavaju uslove za bezbednu plovidbu u okviru lučke akvatorije.

(2) Lučka akvatorija ne može da suzi širinu plovnog puta ispod propisanih gabarita.

(3) Agencija je dužna da obezbedi bezbedan privez plovila.

(4) Bezbedan privez plovila Agencija obezbeđuje donošenjem:

1) rešenja o broju i veličini plovila koja se istovremeno mogu privezati uz određenu operativnu obalu;

2) rešenja o najvećem dopuštenom opterećenju svake lučke obale na kojoj se vrši ukrcavanje, odnosno iskrcavanje robe ili koja se na drugi način opterećuje kao i rešenje o najvećem dozvoljenom opterećenju uređaja za privez;

3) rešenja o dozvoljenom opterećenju lučke obale koje se mora se pribaviti i prilikom gradnje nove obale ili popravke, rekonstrukcije ili proširenja postojeće.

Član 243.

(1) Strano nuklearno plovilo koje ima nameru da uplovi u unutrašnje vode, odnosno luku ili pristanište Republike Srbije mora obavezno da zatraži odobrenje za uplovljenje i pravovremeno da dostavi overeni prepis dokumentacije o bezbednosti njegovog nuklearnog postrojenja ministarstvu radi procene mogućnosti nastanka nuklearne štete.

(2) Ministarstvo će plovilu iz stava 1. ovog člana dati odobrenje za uplovljenje u unutrašnje vode, odnosno luku ili pristanište uz prethodnu saglasnost ministarstva nadležnog za poslove energetike koje će utvrditi da od takvog plovila ne preti opasnost prouzrokovanja nuklearne štete i ako to plovilo, na zahtev ministarstva, pribavi garanciju do visine moguće nuklearne štete.

(3) Pre uplovljenja stranog nuklearnog plovila kome je dato odobrenje saglasno stavu 2. ovog člana, ministarstvo nadležno za poslove energetike će obaviti pregled na za to najprikladnijem mestu radi utvrđivanja da li podneta dokumentacija od strane takvog plovila u odnosu na bezbednost nuklearnog postrojenja odgovara stvarnom stanju postrojenja.

(4) Ministarstvo nadležno za poslove energetike po potrebi može da obavlja i ponovne preglede za vreme boravka plovila u unutrašnjim vodama, odnosno luci ili pristaništu Republike Srbije.

Član 244.

Agencija, uz saglasnost lučke kapetanije, uređuje red u luci, odnosno pristaništu.

Deo šesti

I. NADZOR

Član 245.

Nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona, kojima se uređuje bezbednost plovidbe vrši ministarstvo.

Član 246.

(1) Inspekcijski nadzor vrši ministarstvo preko inspektora bezbednosti plovidbe (u daljem tekstu: inspektor).

(2) Lice koje obavlja poslove inspektora mora da ima stečeno visoko obrazovanje na studijama drugog stepena (diplomske akademske studije - master, specijalističke akademske studije, specijalističke strukovne studije), odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine i to u obrazovno-naučnim oblastima građevinarstva, mašinstva, saobraćaja, pravnih nauka, Vojnu akademiju - smer navigacija, odnosno druge uslove određene zakonom koji uređuje prava i dužnosti državnih službenika, drugim propisom i aktom o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u ministarstvu, kao i položen poseban stručni ispit za inspektora.

(3) Ministar propisuje program, način i troškove polaganja posebnog stručnog ispita za inspektora.

(4) Inspektor mora da ima službenu legitimaciju.

(5) Ministar propisuje izgled službene legitimacije inspektora.

Član 247.

(1) U vršenju nadzora inspektor izdaje naređenja i izriče zabrane pismenim rešenjem.

(2) Protiv rešenja inspektora može se izjaviti žalba u roku od osam dana od dana prijema rešenja.

(3) Ministar rešava u drugom stepenu po žalbi protiv rešenja inspektora.

(4) Žalba iz stava 2. ovog člana ne odlaže izvršenje rešenja, ako bi takvo odlaganje prouzrokovalo ili moglo prouzrokovati opasnost za bezbednost plovidbe, ugroziti ljudske živote ili prouzrokovati značajnu materijalnu štetu.

Član 248.

(1) U vršenju inspekcijskog nadzora inspektor pregleda plovila, brodske isprave i knjige, isprave i knjige drugih plovila, isprave članova posade broda i drugih plovila, luke, pristaništa, privremena pretovarna mesta, marine, kupališta, vodni put, plovidbu, izgradnju objekata na plovnom putu koji utiču na bezbednost plovidbe, objekte bezbednosti plovidbe, zagađivanje životne sredine sa plovila, prevoz putnika i stvari, kao i drugu potrebnu dokumentaciju od značaja za inspekcijski nadzor.

(2) U vršenju inspekcijskog nadzora inspektor ima prava, dužnosti i ovlašćenja u skladu sa zakonom koji uređuje inspekcijski nadzor i ovim zakonom.

Član 249.

(1) Poslovi nadzora nad sprovođenjem odredaba ovog zakona obuhvataju vršenje nadzora nad:

1) brodovima i drugim plovilima u pogledu zaštite lica na brodu, odnosno drugim plovilima i zaštite životne sredine od zagađivanja sa plovila;

2) brodovima i drugim plovilima u pogledu njihove sposobnosti za plovidbu;

3) sprovođenje međunarodnog režima luka u skladu sa međunarodnim obavezama Republike Srbije i stanjem luka otvorenih za međunarodni saobraćaj, ispunjavanju uslova za bezbednost plovidbe zimovnika, sidrišta i prevodnica na vodnim putevima, kao i luka otvorenih za domaći saobraćaj, pristaništa, privremenih pretovarnih mesta i marina;

4) sprovođenjem sigurnosnih planova koji se odnose na brod i objekte bezbednosti plovidbe i lica odgovorna za sigurnost, a nad sprovođenjem sigurnosnih planova u lukama otvorenim za međunarodni saobraćaj u saradnji sa inspektorima ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove;

5) tehničkom održavanju vodnih puteva i objektima bezbednosti plovidbe na njima;

6) vršenjem radio-službe koja služi bezbednosti plovidbe i zaštiti ljudskog života na vodnim putevima i održavanjem i radom te službe.

(2) Odredba stava 1. tačka 3) ovog člana ne odnosi se na vojna pristaništa.

Član 250.

(1) U vršenju nadzora nad brodom inspektor proverava da li brod ima važeće brodsko svedočanstvo, odnosno za strane brodove odgovarajuću ispravu izdatu po nacionalnim propisima te zemlje.

(2) Ako brod ima važeće isprave iz stava 1. ovog člana, nadzor se ograničava na proveravanje:

1) da li je na bokovima broda i drugim plovilima obeležena propisana oznaka teretne linije, odnosno linija slobodnog boka i da li položaj teretne linije, odnosno slobodnog boka odgovara podacima iz odnosne isprave;

2) da li je brod ukrcan u skladu sa dobijenom teretnom linijom, odnosno linijom slobodnog boka i da li je teret pravilno raspoređen prema uslovima navedenim u odnosnoj ispravi.

(3) Osim proveravanja isprave iz stava 1. ovog člana, proverava se da li brod koji vrši ukrcavanje ili iskrcavanje tereta ima važeću ispravu kojom se dokazuje ispravnost brodskih uređaja za ukrcavanje ili iskrcavanje tereta, kao i da li je stanje tih uređaja u skladu sa podacima iz te isprave.

Član 251.

(1) Ako u vršenju nadzora inspektor utvrdi da brod nema važeće isprave iz člana 250. stav 1. ovog zakona ili da položaj teretne linije, odnosno slobodnog boka ne odgovara podacima iz odnosnih isprava ili da brod nije ukrcan u skladu sa dobijenom teretnom linijom, odnosno linijom slobodnog boka ili da teret nije pravilno raspoređen ili da je rasporedom tereta smanjeno vidno polje neophodno za bezbedno upravljanje brodom zapovedniku ili licu koje ga zamenjuje, zabraniće brodu da isplovi iz luke, odnosno pristaništa dok se ti nedostaci ne otklone.

(2) Ako u vršenju nadzora inspektor utvrdi da brod zbog svojih nedostataka zagađuje životnu sredinu uljem ili drugim štetnim ili opasnim materijama, zabraniće brodu da isplovi iz luke, odnosno pristaništa dok se ti nedostaci ne otklone.

(3) Ako u vršenju nadzora inspektor utvrdi da brod nema važeću ispravu kojom se dokazuje ispravnost brodskih uređaja za ukrcavanje i iskrcavanje tereta, ili ako se utvrdi da stanje tih uređaja nije u skladu sa podacima iz te isprave, zabraniće ukrcavanje i iskrcavanje tereta uređajima broda.

(4) Ako u vršenju nadzora inspektor utvrdi da brod nema propisana sredstva za spasavanje, protivpožarnu opremu, sredstva za ispumpavanje vode, signalnu opremu i sidrene uređaje, odnosno u slučaju nedostatka ili nepravilnog programiranja ATIS koda ili nepravilno unetih podataka o plovilu na AIS (RIS) transponder, zabraniće brodu plovidbu dok se ti nedostaci ne otklone.

(5) Ako u vršenju nadzora inspektor utvrdi da na brodu nije ukrcan locman na vodnom putu, luci i pristaništu na kojima je pilotaža obavezna, zabraniće brodu plovidbu dok se taj nedostatak ne otkloni.

(6) Ako u vršenju nadzora inspektor utvrdi da na brodu nema odgovarajućeg sigurnosnog plana, odnosno člana posade odgovornog za sigurnost broda zabraniće brodu komunikaciju sa obalom.

Član 252.

Ako se iz opravdanih razloga posumnja da stanje broda bitno ne odgovara podacima navedenim u ispravama iz člana 250. stav 1. ovog zakona ili prodora vode u brodsko korito ili neispravnosti upravljačkog ili sidrenog uređaja ili da je brod ukrcao veći broj putnika od dozvoljenog ili da nema minimalni broj stručno osposobljenih članova posade ili da članovi posade nemaju propisana ovlašćenja, i da očigledno brod u takvom stanju, odnosno sa tolikim brojem putnika ili takvim stanjem posade ne bi bio sposoban da nastavi plovidbu bez opasnosti za ljudske živote na brodu, inspektor će zabraniti brodu da isplovi iz luke, odnosno pristaništa dok se ne otklone utvrđeni nedostaci.

Član 253.

(1) U vršenju nadzora nad sposobnošću brodova za plovidbu, inspektor proverava i:

1) da li brod ima važeće propisane brodske isprave i knjige;

2) da li su na brodu od dana izdavanja, odnosno potvrđivanja brodskih isprava izdatih na osnovu tehničkog nadzora broda nastale takve bitne promene zbog kojih je očigledno da brod u takvom stanju nije sposoban da plovi bez opasnosti za lica, teret na njemu i životnu sredinu;

3) da li brod ispunjava uslove određene u članu 83. tač. 2) i 3) ovog zakona;

4) uvežbanost posade u rukovanju čamcima i ostalim sredstvima za spasavanje i uređajima za otkrivanje, sprečavanje i gašenje požara.

(2) Nadzor iz stava 1. ovog člana obuhvata i proveravanje da li brod ima važeći registar teretnog uređaja, kao i da li stanje uređaja za ukrcavanje i iskrcavanje tereta odgovara podacima iz registra teretnog uređaja.

Član 254.

(1) Ako u vršenju nadzora inspektor utvrdi nedostatke broda u pogledu njegove sposobnosti za plovidbu, narediće zapovedniku broda da u određenom roku otkloni utvrđene nedostatke.

(2) Ako se utvrđeni nedostaci ne otklone u određenom roku ili ako su utvrđeni nedostaci takve prirode da ugrožavaju bezbednost broda, lica i tereta na njemu, kao i životne sredine, inspektor će zabraniti brodu dalju plovidbu dok se navedeni nedostaci ne otklone i oduzeće mu se brodsko svedočanstvo.

(3) Izuzetno od stava 2. ovog člana, inspektor može odobriti plovidbu brodu do prve luke ili mesta gde će biti pregledan ili popravljen, ako je to opravdano zbog završetka transportnih operacija.

(4) Ako u vršenju nadzora inspektor utvrdi da brod nema važeći registar teretnog uređaja ili ako stanje tih uređaja nije u skladu sa registrom teretnog uređaja, zabraniće brodu da vrši ukrcavanje, iskrcavanje ili prekrcavanje tereta sopstvenim uređajima za obavljanje tih radnji.

Član 255.

(1) Ako u vršenju nadzora inspektor utvrdi da se u lukama otvorenim za međunarodni saobraćaj ne sprovodi režim koji je u saglasnosti sa preuzetim međunarodnim obavezama Republike Srbije ili da je stanje luka otvorenih za domaći saobraćaj, pristaništa, privremenih pretovarnih mesta i marina, sidrišta, zimovnika i prevodnica takvo da predstavlja opasnost za bezbednost plovidbe, da luka nema odgovarajući sigurnosni plan odnosno lice odgovorno za sigurnost u luci narediće otklanjanje utvrđenih nedostataka, u određenom roku.

(2) Ako mere i radovi iz stava 1. ovog člana ne budu izvršeni u određenom roku, inspektor će preduzeti sledeće mere:

1) zabraniti pristajanje brodova određene veličine uz deo operativne ili druge obale za koju je utvrđen nedostatak dok ne bude omogućeno bezbedno pristajanje takvih brodova;

2) zabraniti upotrebu operativne ili druge obale ili njenog dela, kao i sidrišta koji neposredno ugrožava bezbednost brodova, lica i stvari prilikom ukrcavanja, iskrcavanja ili prekrcavanja;

3) zabraniti saobraćaj u luci, pristaništu, sidrištu i privremenom pretovarnom mestu dok je bezbednost brodova neposredno ugrožena zbog neodržavanja lučkih, odnosno pristanišnih objekata u ispravnom stanju ili potrebnih dubina.

Član 256.

(1) Ako u vršenju nadzora inspektor utvrdi da je stanje plovnog puta ili objekata bezbednosti plovidbe na vodnom putu takvo da ugrožava bezbednost plovidbe, inspektor će narediti:

1) Direkciji, odnosno ovlašćenom pravnom licu za tehničko održavanje državnih vodnih puteva, odnosno ovlašćenom pravnom licu za tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine, da privremeno obeleži smetnju na plovnom putu, odnosno da je ukloni i da postavi ili aktivira signalne oznake i svetla ako su uklonjena ili neispravna;

2) vlasniku prepreke na vodnom putu (most, dalekovod, i dr.) da propisno obeleži istu;

3) privremenu zabranu plovidbe ako na plovnom putu nisu ispunjeni uslovi za bezbednu plovidbu.

(2) Ako u vršenju nadzora iz stava 1. ovog člana inspektor utvrdi i druge nedostatke na plovnom putu koji mogu ugroziti bezbednost plovidbe, nalaze o tome sa predlozima mera dostaviće ministarstvu i Direkciji, ovlašćenom pravnom licu za tehničko održavanje državnih vodnih puteva, odnosno ovlašćenom pravnom licu za tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine, radi preduzimanja odgovarajućih mera.

(3) Ako u vršenju nadzora iz stava 1. ovog člana inspektor utvrdi da Direkcija nema sigurnosne planove kao i lice odgovorno za sigurnost iz člana 199. stav 3. ovog zakona, narediće Direkciji da u određenom roku otkloni utvrđeni nedostatak.

Član 257.

(1) Ako u vršenju nadzora inspektor utvrdi da održavanje radio-stanica i vršenje radio-službe na plovilu nije u skladu sa propisima, narediće da se utvrđeni nedostaci otklone u određenom roku, odnosno da se preduzmu odgovarajuće mere.

(2) Ako u vršenju nadzora inspektor iz stava 1. ovog člana utvrdi takve nedostatke koji mogu da ugroze bezbednost plovidbe, izveštaj o utvrđenim nedostacima sa predlozima za njihovo otklanjanje dostaviće ministarstvu.

Član 258.

Ako inspektor utvrdi da plovilo boravi u raspremi bez odobrenja lučke kapetanije, narediće vlasniku da u određenom roku pribavi odobrenje.

Član 259.

(1) Ako inspektor utvrdi da su izgradnja objekata, izgradnja i održavanje vodoprivrednih objekata, kao i ostali radovi (eksploatacija šljunka, peska i drugo) takvi da ugrožavaju bezbednost plovidbe, narediće izvođaču radova da privremeno obustavi dalje radove, a po potrebi ukloni materijal koji ugrožava bezbednost plovidbe.

(2) Objekti koji ugrožavaju bezbednost plovidbe mogu biti i objekti za čiju izgradnju lučka kapetanija nije izdala nautičku saglasnost.

(3) Ugrožavanje bezbednosti plovidbe prvenstveno se odnosi na izvođenje radova kojima se menja dubina plovnog puta, konfiguracija obale, otežava ili onemogućava pristajanje i sidrenje plovila i slično, koji se izvode u suprotnosti ili bez nautičke saglasnosti lučke kapetanije.

Član 260.

(1) Ako inspektor utvrdi da zapovednik plovila nema odgovarajuće zvanje ili nema važeće isprave o ukrcavanju, zabraniće plovidbu plovila.

(2) Ako inspektor utvrdi da član posade plovila nema odgovarajuće zvanje ili nema propisane isprave o ukrcavanju, narediće zapovedniku plovila da iskrca tog člana posade.

Član 261.

Ako u vršenju nadzora inspektor utvrdi da čamac i ploveće telo, odnosno plutajući objekat, nemaju važeću plovidbenu, odnosno plutajuću dozvolu, ako je natovaren preko linije dozvoljenog gaza, ako je na njemu ukrcano, odnosno na njemu boravi veći broj lica od dozvoljenog ili ako njima upravlja lice koje nije stručno osposobljeno, zabraniće plovidbu, odnosno plutanje.

Član 262.

Ako iz opravdanih razloga inspektor posumnja da može doći do zagađivanja unutrašnjih voda sa plovila zabraniće plovilu dalju plovidbu dok se ne otklone uočeni nedostaci koji predstavljaju pretnju za zagađivanje.

Član 263.

Ako u vršenju nadzora inspektor utvrdi da brod koji prevozi opasan teret nema ispravu o sposobnosti broda za prevoz opasnog tereta, da nema ukrcane članove posade koji su stručno osposobljeni za prevoz opasnog tereta, kao i ako nije propisno obeležen za prevoz opasnog tereta, zabraniće dalju plovidbu broda.

Deo sedmi

I. MERODAVNO PRAVO

Član 264.

(1) Na odnose vezane za primenu ovog zakona primenjuje se domaće pravo.

(2) Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, dužnosti i prava zapovednika u upravljanju plovilom i u zasnivanju prava i obaveza za vlasnika plovila ili brodara ocenjuju se po pravu države čiju državnu pripadnost ima plovilo.

Deo osmi

I. KAZNENE ODREDBE

1. Privredni prestupi

Član 265.

(1) Novčanom kaznom od 100.000,00 do 3.000.000,00 dinara kazniće se za privredni prestup privredno društvo ili drugo pravno lice:

1) ako ne organizuju i ne obezbede obavljanje poslova radi obezbeđivanja bezbednosti plovidbe (član 49. tačka 1));

1a) ako usidri plovilo na plovnom putu (član 27. stav 1);

2) ako prekine ili ošteti vazdušni ili podvodni telekomunikacioni kabl, ili kabl visokog napona, podvodni cevovod za dovod struje, nafte, gasa ili vode postavljene na plovnom putu i time omete telekomunikacione veze, snabdevanje struje, nafte, gasa ili vode (član 54. stav 4);

3) ako po nalogu lučke kapetanije, oštećeno, nasukano ili potopljeno plovilo, ili predmet izgubljen sa plovila koji ometa ili ugrožava bezbednost plovidbe, ne ukloni sa plovnog puta (član 55. stav 2);

4) ako iz plovila ispusti, izlije ili izbaci u unutrašnje vode štetne predmete ili materije koji mogu prouzrokovati zagađivanje ili stvoriti prepreku ili opasnost za plovidbu (član 63. stav 1).

(2) Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u privrednom društvu ili drugom pravnom licu novčanom kaznom od 30.000,00 do 200.000,00 dinara.

Član 266.

(1) Novčanom kaznom od 50.000,00 do 2.000.000,00 dinara kazniće se za privredni prestup privredno društvo ili drugo pravno lice:

1) ako ne evidentira podatke koji su od značaja za bezbednost plovidbe (član 49. tačka 3);

2) ako ne podnese na odobrenje tehničku dokumentaciju (član 84. stav 2);

3) ako ne održava luku, odnosno pristanište i privremeno pretovarno mesto u stanju koje obezbeđuje bezbedan prihvat plovila i obavljanja lučkih delatnosti u skladu sa njihovom namenom (član 204).

(2) Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za privredni prestup i odgovorno lice u privrednom društvu ili drugom pravnom licu novčanom kaznom od 20.000,00 do 150.000,00 dinara.

2. Prekršaji

Član 267.

(1) Novčanom kaznom od 150.000,00 do 2.000.000,00 dinara kazniće se za prekršaj, privredno društvo ili drugo pravno lice:

1) ako ne uređuje i ne održava plovnost i ne postavi objekte bezbednosti plovidbe na način da se obezbedi bezbedna plovidba u skladu sa utvrđenom kategorijom vodnog puta (član 12. stav 2);

2) ako plovilo na sidrištu nema neprekidni i neposredni nadzor (član 25);

3) ako održava sportska takmičenja, odnosno priredbe bez odobrenja lučke kapetanije (član 33. stav 1);

4) ne ukloni sa vodnog puta oznake, uređaje i predmete (član 35. stav 1);

5) ako po nalogu lučke kapetanije ne postavi i ne održava svetla i znakove (član 39. stav 1);

6) ako brod i tehnički plovni objekt u raspremi boravi na unutrašnjim vodnim putevima bez odobrenja (član 56. stav 1);

7) ako ispusti, izlije ili izbaci u unutrašnje vode štetne predmete ili materije, delova tereta ili otpada od tereta koje mogu prouzrokovati zagađenje vode ili stvoriti prepreku ili opasnost za plovidbu, kao i ako spaljuje smeće na plovilu (član 63. st. 1, 2, 3, 4, 5), odnosno ako koristi sisteme protiv obrastanja plovila (član 63. stav 6);

8) ako se po nalogu ministra nadležnog za unutrašnje poslove ne uključi u traganje i spasavanje ugroženih lica i stvari na vodnim putevima (član 73. stav 2);

9) ako vadi potonulu stvar bez odobrenja nadležne lučke kapetanije (član 76. stav 2);

10) ako o početku, prekidu, nastavljanju ili napuštanju radova na vađenju ne obavesti lučku kapetaniju (član 76. stav 6);

11) ako ne izvadi potonulu stvar u roku koji odredi lučka kapetanija (član 78. stav 1);

12) ako brod nije ukrcan u skladu sa dobijenom teretnom linijom, odnosno slobodnim bokom i pravilnim načinom rasporeda tereta (član 83. tačka 4));

13) ako posle izvršenog nadzora nad gradnjom, odnosno prepravke broda i drugih plovila vrše promene (čl. 94. i 97);

14) ako ne podnese zahtev za baždarenje domaćeg broda (član 99. stav 8);

15) ako ne podnese zahtev za ponovno baždarenje broda unutrašnje plovidbe, odnosno pomorskog broda kad se menja upisnik (član 100. stav 1. tačka 3));

16) ako ne podnese zahtev za ponovno baždarenje domaćeg broda pre završetka radova na prepravci (član 100. stav 3);

17) ako na zahtev lučke kapetanije ne učini dostupnim brodske isprave i knjige (član 103. stav 4);

18) ako brod plovi van određene zone plovidbe ili protivno određenoj nameni ili ako brodom preuzme putovanje za koje brod nije oglašen sposobnim suprotno podacima iz brodskog svedočanstva (član 105. stav 3);

19) ako stavi u plovidbu ili drži u plovidbi brod i drugo plovilo bez bilo koje od brodskih isprava i knjiga, propisanih ovim zakonom (član 103. stav 1. i čl. 105. do 119.), kao i isprava i knjiga za druga plovila (član 128);

20) ako u brod ili drugo plovilo ukrca veći broj putnika, odnosno lica nego što je to određeno ispravom o baždarenju, odnosno brodskim svedočanstvom ili plovidbenom i plutajućom dozvolom (čl. 95. i 129);

21) ako plovilo ne koristi usluge, odnosno nije opremljeno opremom i uređajima iz člana 183. ovog zakona;

22) ako ne postupaju u skladu sa nalozima lučke kapetanije (član 170. stav 2);

23) ako u luci obavlja delatnost koja ugrožava bezbednost ljudi, plovila, zagađuje životnu sredinu ili obavlja druge aktivnosti koje su u suprotnosti sa odredbama reda u luci (član 241);

24) ako stavi u plovidbu plovilo i pored izrečene mere zabrane, ne preduzme ili ne preduzme mere u određenom roku koje je naložio inspektor (član 247. stav 1).

(2) Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u privrednom društvu ili drugom pravnom licu novčanom kaznom od 20.000,00 do 150.000,00 dinara.

Član 268.

(1) Novčanom kaznom od 100.000,00 do 2.000.000,00 dinara kazniće se za prekršaj ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje državnih vodnih puteva, odnosno ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine:

1) ako ne uređuje i ne održava plovnost i ne postavi objekte bezbednosti plovidbe na način da se

obezbedi bezbedna plovidba u skladu sa utvrđenom kategorijom vodnog puta (član 12. stav 2);

2) ako ne vodi evidenciju objekata bezbednosti plovidbe (član 19. stav 3);

3) ako bez opravdanog razloga ne ukloni plovilo ili predmet sa plovnog puta po nalogu lučke kapetanije (član 55. stav 3).

(2) Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u ovlašćenom pravnom licu za tehničko održavanje državnih vodnih puteva, odnosno ovlašćenom pravnom licu za tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine, novčanom kaznom od 5.000,00 do 150.000,00 dinara.

Član 269.

(1) Novčanom kaznom od 100.000,00 do 2.000.000,00 kazniće se za prekršaj pravno lice - lučki operater ako:

1) obavlja lučku delatnost izvan lučkog područja (član 215. stav 2);

2) ako obavlja lučku delatnost bez odobrenja Agencije (član 216. stav 1);

3) ako nastavi sa obavljanjem lučke delatnosti nakon oduzimanja odobrenja (čl. 224. i 225).

(2) Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 5.000,00 do 150.000,00 dinara.

Član 270.

Novčanom kaznom od 30.000,00 do 150.000,00 dinara kazniće se za prekršaj zapovednik stranog trgovačkog broda, odnosno plovila ili lice koje ga zamenjuje:

1) ako plovilo na sidrištu nema neprekidni i neposredni nadzor (član 25);

1a) ako usidri plovilo na plovnom putu (član 27. stav 1);

2) ako strano plovilo plovi državnim vodnim putevima bez odobrenja (čl. 41. stav 3. i 42. stav 1);

3) ako brod izvrši prevoz stvari ili putnika protivno odredbi člana 43. stav 1. ovog zakona;

4) ako brod izvrši kabotažno tegljenje ili potiskivanje protivno odredbi člana 43. stav 2. ovog zakona;

5) ako kad uplovljava u vodne puteve Republike Srbije ne obavesti lučku kapetaniju o količini, načinu skladištenja i vrsti opasnog tereta koji prevozi, kao i o luci, odnosno pristaništu iskrcaja (član 51. stav 2);

6) ako ne ukrca locmana na vodnim putevima, lukama i pristaništima na kojima je propisana obavezna pilotaža (član 60. stav 1);

7) ako ispusti, izlije ili izbaci u unutrašnje vode štetne predmete ili materije, delova tereta ili otpada od tereta koje mogu prouzrokovati zagađivanje unutrašnjih voda ili stvoriti prepreku ili opasnost za plovidbu, kao i ako spaljuje smeće na plovilu (član 63. st. 1, 2, 3. i 4);

8) ako štetne predmete i materije, odnosno smeće sa plovila ne preda prijemnim stanicama (član 68. st. 1. i 2);

9) ako bez dozvole vrši spasavanje plovila i stvari sa tih plovila (član 72. stav 2);

10) ako ne postupaju u skladu sa nalozima koje donosi lučka kapetanija (član 170. stav 2);

11) ako ne zadrži plovilo na mestu plovidbene nezgode do okončanja uviđaja, ako ne ukloni plovilo koje svojim položajem ugrožava bezbednost i ne obavesti nadležnu lučku kapetaniju o plovidbenoj nezgodi (član 172);

12) ako uplovi sa stranim nuklearnim brodom u unutrašnje vode, odnosno domaću luku bez odobrenja ministarstva (član 243).

Član 271.

Novčanom kaznom od 20.000,00 do 150.000,00 dinara kazniće se za prekršaj zapovednik broda ili lice koje ga

zamenjuje:

1) ako plovilo na sidrištu nema neprekidni i neposredni nadzor (član 25);

1a) ako usidri plovilo na plovnom putu (član 27. stav 1);

2) ako na brodu koji mora da ima brodsku radio-stanicu ne organizuje službu bdenja (član 28. stav 3);

3) ako kad uplovljava u vodne puteve Republike Srbije ne obavesti lučku kapetaniju o količini, načinu skladištenja i vrsti opasnog tereta koji prevozi, kao i o luci, odnosno pristaništu iskrcaja (član 51. stav 2);

4) ako postavi predmete koji se nalaze na plovilu tako da izlaze iz granica gabarita plovila, ili vrši transport vangabaritnih predmeta bez odobrenja (član 52);

5) ako ne obavesti lučku kapetaniju o podacima i mestu gde je izgubljen predmet sa plovila koji može da predstavlja smetnju ili opasnost za plovidbu, odnosno o nepoznatoj prepreci na plovnom putu (član 53);

6) ako ne obavesti lučku kapetaniju da je znak za regulisanje plovidbe uništen, oštećen, neispravan ili pomeren, ili da je plovilo oštetilo građevinu na vodnom putu, kao i ako pri vezivanju ili manevrisanju plovila koristi znakove ili oznake na vodnom putu (član 54. st. 1, 2. i 3);

7) ako ne ukrca locmana na vodnim putevima, lukama i pristaništima na kojima je propisana obavezna pilotaža (član 60. stav 1);

8) ako ispusti, izlije ili izbaci u unutrašnje vode štetne predmete ili materije, delova tereta ili otpada od tereta koje mogu prouzrokovati zagađivanje unutrašnjih voda ili stvoriti prepreku ili opasnost za plovidbu, kao i ako spaljuje smeće na plovilu (član 63. st. 1, 2, 3, 4);

9) ako štetne predmete i materije ne preda prijemnim stanicama (član 68);

10) ako upravlja brodom koji nema odgovarajući broj članova posade sa propisanim zvanjima (član 131. stav 1);

11) ako upravlja brodom ili se u vreme obavljanja dužnosti na brodu nalazi u stanju opijenosti, ili mu je radna sposobnost umanjena usled premora, ili ne postupi po naredbi inspektora bezbednosti plovidbe (član 140. st. 1, 2, 4, 5, 6. i 8);

12) ako lično ne rukovodi brodom kad to zahteva bezbednost broda, ili broda u tegljenju ili potiskivanju, kao i za vreme slabe vidljivosti ili magle i u svim drugim slučajevima kad to zahteva bezbednost broda, broda u tegljenju i potiskivanju (član 145);

13) ako za vreme putovanja broda prema članu posade, putniku ili drugom licu na brodu ili brodu u tegljenju ili potiskivanju, koje je izvršilo krivično delo, ne preduzme mere potrebne da se spreči ili ublaži nastupanje štetnih posledica toga dela i izvršilac pozove na odgovornost (član 153. st. 1, 2. i 4);

14) ako ne krene u pomoć i ne preduzme spasavanje lica na unutrašnjim vodama koje se nalazi u životnoj opasnosti, ako ne postoje razlozi iz člana 157. ovog zakona koji ga oslobađaju obaveze spasavanja (član 156);

15) ako ne preduzme spasavanje broda sa kojim se sudario brod kojim on zapoveda ili koje ne ukloni takav brod sa plovnog puta, ako postoji opasnost da će potonuti (član 158. stav 1);

16) ako ne preduzme na unutrašnjim vodama spasavanje broda koji traži pomoć, ako se brod kojim zapoveda nalazi u blizini (član 158. stav 2);

17) ako ne preduzme spasavanje broda koji je u opasnosti i stvari sa tog broda koje su svojina domaćeg pravnog lica ili državljanina Republike Srbije, ako ne postoje razlozi iz člana 159. stav 2. ovog zakona koji ga oslobađaju od te obaveze (član 159. stav 1);

18) ako ne postupaju u skladu sa nalozima koje donosi lučka kapetanija (član 170. stav 2).

Član 272.

(1) Novčanom kaznom od 15.000,00 do 150.000,00 dinara kazniće se za prekršaj zapovednik broda, odnosno zapovednik stranog broda ili lice koje ga zamenjuje ako brod koji dolazi iz inostranstva komunicira sa drugim

brodovima, organima, organizacijama i drugim pravnim, odnosno fizičkim licima na kopnu pre nego što od lučke kapetanije, dobije odobrenje za slobodnu komunikaciju sa obalom (član 46. stav 1).

(2) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 150.000,00 dinara kazniće se za prekršaj zapovednik stranog plovila ili lice koje ga zamenjuje ako plovilo ne vije zastavu svoje državne pripadnosti i zastavu Republike Srbije kad se nalazi na unutrašnjim vodama Republike Srbije (član 47).

Član 273.

Novčanom kaznom od 10.000,00 do 100.000,00 dinara kazniće se za prekršaj član posade broda i drugog plovila koji povredom svoje dužnosti, propisane ovim zakonom, ne postupi po pravilima plovidbe i time dovede u opasnost bezbednost plovidbe ili ošteti brod, odnosno drugo plovilo ili teret na njemu, ili ugrozi bezbednost putnika i lica na brodu, odnosno drugom plovilu ili ostalih članova posade ili životnu sredinu od zagađivanja opasnim i štetnim materijama sa broda, odnosno drugog plovila (član 135).

Član 274.

Novčanom kaznom od 15.000,00 do 150.000,00 dinara kazniće se za prekršaj zapovednik broda ili lice koje ga zamenjuje:

1) ako ne podnese nadležnoj lučkoj kapetaniji prijavu dolaska i odlaska, izvod iz popisa posade i putnika, zdravstvenu izjavu i izvod iz dnevnika brodskog otpada (član 46. stav 2);

2) ako na brod i drugo plovilo ukrca veći broj putnika, odnosno lica od određenog broja protivno odredbama ovog zakona (čl. 95. i 129);

3) ako ukrca i rasporedi teret na brodu protivno odredbi člana 96. ovog zakona;

4) ako na brodu nema propisane brodske isprave i knjige i iste ne vodi uredno (član 103. stav 1);

5) ako na zahtev lučke kapetanije, ne pokaže brodske isprave i knjige (član 103. stav 2);

6) ako brod plovi van određene zone plovidbe ili protivno određenoj nameni, ili ako brodom preduzme putovanje za koje brod nije oglašen sposobnim, suprotno podacima iz brodskog svedočanstva (član 105. stav 3);

7) ako protivno odredbama člana 117. ovog zakona brodom koji nije putnički prevozi putnike;

8) ako na brodu ne održava u ispravnom stanju mašine, uređaje i opremu ili ako se ne stara o sigurnosti brodskih uređaja za ukrcavanje i iskrcavanje putnika, opasnog i ostalog tereta, i o pravilnom ukrcavanju, smeštaju i iskrcavanju putnika (član 144. stav 1);

9) ako u propisanim rokovima ne vrši vežbe sa čamcima i ostalim sredstvima za spasavanje i uređajima za otkrivanje, sprečavanje i gašenje požara (član 144. stav 2);

10) ako stavi u plovidbu plovilo i pored izrečene mere zabrane, ne preduzme ili ne preduzme mere u određenom roku koje je naložio inspektor bezbednosti plovidbe (član 247. stav 1).

Član 275.

Novčanom kaznom od 10.000,00 do 150.000,00 dinara kazniće se za prekršaj zapovednik broda ili lice koje ga zamenjuje:

1) ako primi za člana posade broda lice koje nema brodarsku knjižicu ili dozvolu za ukrcavanje (član 136. stav 1);

2) ako se ne podvrgne lekarskom pregledu i drugim metodama (član 140. stav 2);

3) ako u slučaju kad su ostale bez uspeha sve mere preduzete za spasavanje broda u opasnosti i ako je propast broda neizbežna, ne preduzme sve potrebne mere za spasavanje brodskog dnevnika, a ako okolnosti slučaja to dozvoljavaju i mere za spasavanje drugih brodskih knjiga, brodskih isprava, karata odnosnog putovanja i gotovog novca brodske blagajne (član 147. stav 2);

4) ako o događaju koji se za vreme putovanja desi na brodu, a koji ugrožava bezbednost broda, broda u tegljenju ili potiskivanju ili bezbednost plovidbe, ili o vanrednom događaju koji se desio na brodu, brodu u tegljenju ili potiskivanju, putnicima, drugim licima ili stvarima na brodu ili brodu u tegljenju ili potiskivanju ne podnese izveštaj zajedno sa izvodom iz brodskog dnevnika nadležnom organu u zemlji ili inostranstvu i ako odmah radio vezom ne obavesti ostale učesnike u plovidbi i najbližu lučku kapetaniju (član 148);

5) ako o činjenici rođenja i smrti, i o primanju izjave poslednje volje, ne sačini zapisnik na propisani način i ne dostavi ga nadležnom organu u prvoj domaćoj luci odnosno pristaništu, a u inostranstvu - najbližem diplomatskom, odnosno konzularnom predstavništvu Republike Srbije (član 149);

6) ako u brodski dnevnik ne unese u određenom roku i na određeni način opis događaja, radnji i preduzetih mera koje je dužan da unese u brodski dnevnik (član 153. stav 5);

7) ako o krivičnom delu učinjenom na brodu ili brodu u tegljenju ili potiskivanju, dok se brod nalazi u inostranstvu, ne podnese izveštaj diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Republike Srbije u zemlji u čiju prvu luku, odnosno pristanište po izvršenom krivičnom delu, brod uplovi, ili ako sa izvršiocima krivičnog dela ne postupi po uputstvima diplomatskog ili konzularnog predstavništva Republike Srbije (član 153. st. 3. i 4);

8) ako samovoljno napuštanje broda od strane člana posade -državljanina Republike Srbije u inostranstvu ne prijavi organu iz člana 154. ovog zakona;

9) ako brodu s kojim se sudario brod kojim zapoveda, iako je to mogao, ne saopšti ime poslednje luke, odnosno pristaništa iz koga je isplovio i ime luke, odnosno pristaništa u koje plovi (član 160);

10) ako ne unese u brodski dnevnik razloge zbog kojih nije krenuo u pomoć licima u opasnosti i preduzeo njihovo spasavanje, ili razloge zbog kojih nije preduzeo spasavanje broda i stvari sa broda (član 161).

Član 276.

Novčanom kaznom od 10.000,00 do 100.000,00 dinara kazniće se za prekršaj član posade plovila:

1) ako ispusti, izlije ili izbaci u unutrašnje vode štetne predmete ili materije, delova tereta ili otpada od tereta koje mogu prouzrokovati zagađivanje unutrašnjih voda ili stvoriti prepreku ili opasnost za plovidbu, kao i ako spaljuje smeće na plovilu (član 63. st. 1, 2, 3, 4);

2) ako čamac, ploveće telo i plutajući objekat nema isprave i knjige iz člana 128. ovog zakona;

3) ako ne vrši poslove na plovilu u skladu sa dužnostima propisanim u članu 135. ovog zakona;

4) ako postupa suprotno odredbama člana 138. ovog zakona;

5) ako za vreme obavljanja dužnosti na plovilu bude u stanju opijenosti i ako se ne podvrgne lekarskom pregledu, odnosno drugim metodama, odnosno analizama krvi i/ili urina (član 140. stav 8);

6) ako postupi suprotno odredbama člana 159. ovog zakona;

7) ako ne postupa u skladu sa nalozima koje donosi lučka kapetanija (član 170. stav 2).

Član 277.

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 100.000,00 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice:

1) koji je naručilac broda - ako izvrši radnju iz člana 266. stav 1. tačka 2) ovog zakona;

2) koji izvrši radnju iz člana 267. stav 1. tačka 12) ovog zakona.

(2) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 80.000,00 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice:

1) ako izvrši radnju iz člana 55. ovog zakona;

2) ako upravlja čamcem, plovećim telom odnosno plutajućim objektom bez odgovarajuće stručne osposobljenosti (član 165. stav 1);

3) ako ne obavesti nadležnu lučku kapetaniju o plovidbenoj nezgodi (član 173);

4) koji je vlasnik broda ako izvrši radnju iz člana 267. stav 1. tač. 4), 9), 10), 11) i 14) ovog zakona.

Član 278.

(1) Pored kazne za prekršaje iz člana 271. tač. 2), 8), 10), 12) i 13) ovog zakona zapovedniku i drugom članu posade broda i drugog plovila, za prekršaj, može se, kao zaštitna mera, zabraniti vršenje svih ili pojedinih ovlašćenja za vršenje poslova određenog zvanja na bilo kom brodu, odnosno drugom plovilu u trajanju od dve godine.

(2) Zaštitne mere iz stava 1. ovog člana izriče Prekršajni sud.

II. ORGAN ZA VOĐENJE PREKRŠAJNOG POSTUPKA

Član 279.

(1) Prekršajni postupak u prvom stepenu, po prekršajima iz ovog zakona, vodi i odluku o prekršaju donosi Komisija za prekršaje u plovidbi (u daljem tekstu: Komisija) u ministarstvu.

(2) Komisija je sastavljena od tri člana, od kojih je jedan član predsednik. Predsednik i članovi Komisije imaju zamenike. Predsednika i članove Komisije i njihove zamenike imenuje ministar.

(3) Predsednik, odnosno njegov zamenik mora biti diplomirani pravnik sa položenim pravosudnim ispitom.

(4) Komisija može ovlastiti pojedinog svog člana da preduzme pojedine radnje u prekršajnom postupku.

(5) Komisija je dužna da vodi evidenciju o prekršajima i izrečenim merama u prekršajnom postupku.

(6) Prekršajni postupak u drugom stepenu vodi Prekršajni sud.

Deo deveti

I. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 280.

Na postupke koji nisu pravnosnažno okončani do dana stupanja na snagu ovog zakona, primenjivaće se odredbe ovog zakona.

Član 281.

(1) Uprava će u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona preuzeti od Savezne javne ustanove Jugoslovenski registar brodova unutrašnje plovidbe zaposlena i postavljena lica, prava i obaveze, predmete, arhivu i drugi registraturski materijal, poslovni prostor kao i opremu, sredstva za rad, novčana i druga sredstva sa bilansom stanja na dan preuzimanja.

(2) Savezna javna ustanova Jugoslovenski registar brodova unutrašnje plovidbe od dana stupanja na snagu ovog zakona do dana preuzimanja ne može zapošljavati nova lica, otuđivati opremu, sredstva za rad i druga sredstva.

(3) Ministarstvo nadležno za poslove koji se odnose na tehničke propise će na predlog ministarstva izvršiti prijavljivanje Uprave Evropskoj komisiji danom prijema Republike Srbije u punopravno članstvo Evropske unije.

Član 282.

(1) Direkcija za unutrašnje plovne puteve "Plovput" obrazovana članom 41. Zakona o ministarstvima ("Službeni glasnik RS", br. 65/08 i 36/09 - dr. zakon) nastavlja sa radom kao Direkcija za vodne puteve, u skladu sa ovim zakonom.

(2) Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi član 41. Zakona o ministarstvima ("Službeni glasnik RS", br. 65/08 i 36/09 - dr. zakon).

Član 283.

(1) Vlada će osnovati Agenciju za upravljanje lukama u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Do dana obrazovanja Agencije iz stava 1. ovog člana poslove iz čl. 207. i 208. ovog zakona obavljaće ministarstvo.

Član 284.

Lica koja su raspoređena na poslove inspektora do dana stupanja na snagu ovog zakona, nastavljaju da obavljaju poslove inspektora i imaju obavezu da u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu propisa iz člana 246. stav 3. ovog zakona, polože poseban stručni ispit iz člana 246. stav 3. ovog zakona.

Član 285.

(1) U roku od šest meseci od dana stupanja na snagu propisa iz člana 180. stav 3. ovog zakona uspostaviće se RIS centar.

(2) U roku od dve godine od dana stupanja na snagu propisa iz člana 197. ovog zakona uspostaviće se VTS centar.

Član 286.

U roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona obrazovaće se Komisija za prekršaje u plovidbi iz člana 279. ovog zakona.

Član 287.

(1) Vlada će u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona doneti podzakonske akte iz člana 11. st. 2. i 4, člana 13. stav 5, člana 22. st. 1. i 3, člana 31. stav 4, člana 40. stav 3, člana 41. stav 2, člana 42. stav 2, člana 56. stav 3. i člana 210. st. 3. i 4. ovog zakona.

(2) Vlada će u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona doneti podzakonske akte iz člana 8. stav 3, člana 183. stav 3. i člana 201. ovog zakona.

(3) Ministar će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona doneti podzakonske akte iz člana 11. stav 5, člana 13. stav 8, člana 22. st. 2. i 4, člana 24. stav 6, člana 29. stav 3, člana 58. stav 3, člana 60. stav 1, člana 63. stav 7, člana 74. stav 2, člana 90. stav 2, člana 91. stav 3, člana 92. stav 2, člana 93. stav 3, člana 122 , člana 125. st. 7. i 8, člana 126. stav 3, člana 128. stav 3, člana 131. stav 2, člana 132. st. 4. i 5, člana 134. stav 2, člana 136. stav 6, člana 165. stav 2, člana 171. stav 3, člana 175 , člana 176. stav 2, člana 197. i člana 246. st. 3. i 5. ovog zakona.

(4) Agencija će u roku od tri meseca od dana njenog osnivanja doneti podzakonski akt iz člana 226. stav 2. ovog zakona.

(5) Ministar će u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona doneti podzakonske akte iz člana 18. stav 4. i člana 180. stav 3. ovog zakona.

Član 288.

(1) Propisi doneti na osnovu Zakona o unutrašnjoj plovidbi ("Službeni glasnik SRS", broj 54/90 i "Službeni glasnik RS", br. 53/93 - dr. zakon, 67/93 - dr. zakon, 48/94 - dr. zakon i 101/05 - dr. zakon) i Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi ("Službeni list SRJ", br. 12/98, 44/99, 74/99 i 73/00 i "Službeni glasnik RS", br. 85/05 - dr. zakon i 101/05 - dr. zakon), primenjuju se do donošenja podzakonskih propisa u skladu sa ovim zakonom.

(2) Pravilnik o načinu polaganja stručnog ispita za sticanje zvanja članova posade trgovačke mornarice

("Službeni glasnik SRS", broj 29/83), Pravilnik o posebnim zdravstvenim uslovima koje moraju ispunjavati lica ovlašćena za vršenje poslova na plovnim objektima trgovačke mornarice ("Službeni glasnik SRS", br. 23/83 i 27/83), Pravilnik o pomorskim i brodarskim knjižicama i dozvolama za ukrcavanje ("Službeni list SFRJ", broj 13/81), Pravilnik o sadržini, obrascima i načinu vođenja brodskih isprava i knjiga brodova trgovačke mornarice Savezne Federativne Republike Jugoslavije ("Službeni list SFRJ", br. 16/80 i 25/88 i "Službeni list SRJ", broj 6/93), Pravilnik o zvanjima, uslovima za sticanje zvanja i ovlašćenjima članova posade brodova unutrašnje plovidbe trgovačke mornarice Savezne Republike Jugoslavije ("Službeni list SFRJ", br. 32/82, 30/83, 30/87 i "Službeni list SRJ", broj 25/96) i Pravilnik o plovidbi na unutrašnjim plovnim putevima ("Službeni list SFRJ", broj 79/91) primenjuju se do donošenja odgovarajućih podzakonskih akata u skladu sa ovim zakonom.

(3) Propisi iz st. 1. i 2. ovog člana primenjuju se ukoliko nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Član 289.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe:

1) Zakon o unutrašnjoj plovidbi ("Službeni glasnik SRS", broj 54/90 i "Službeni glasnik RS", br. 53/93 - dr. zakon, 67/93 - dr. zakon, 48/94 - dr. zakon i 101/05 - dr. zakon), osim odredaba o prevozu u unutrašnjoj plovidbi i kaznenih odredaba koje se odnose na prevoz u unutrašnjoj plovidbi i to: čl. 2. i 4. tač. 7), 8), 9), 10) i 11), čl. 44. do 53 , člana 64. tač. 10), 11), 12) i 13), člana 66. tač. 10), 11) i 12), člana 67. i člana 69 .

2) Odredbe čl. od 1. do 202. Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi ("Službeni list SRJ", br. 12/98, 44/99, 74/99 i 73/00 i "Službeni glasnik RS", br. 85/05 - dr. zakon i 101/05 - dr. zakon), prestaju da važe odredbe koje se odnose na unutrašnju plovidbu, osim člana 50. stav 2, čl. 51. i 52 , a odredbe koje se odnose na pomorsku plovidbu ostaju na snazi i to: čl. 1. do 9 , član 20 , član 26 , član 30 , član 36 , član 44 , čl. 50. do 52 , čl. 56. do 186. koje se odnose na pomorsku plovidbu, kao i odredbe čl. 202. do 821. i čl. 835. do 1051. koje se odnose i na unutrašnju i na pomorsku plovidbu.

Član 290.

Odredbe člana 41. stav 4. i člana 43. stav 4. ovog zakona primenjivaće se od dana prijema Republike Srbije u punopravno članstvo Evropske unije, a odredbe člana 183. stav 2. ovog zakona primenjivaće se od 1. januara 2013. godine.

Član 291.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

ODREDBE KOJE NISU UŠLE U PREČIŠĆEN TEKST

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o plovidbi i lukama na unutrašnjim vodama ("Sl. glasnik RS", br. 121/12)

Član 53.

Danom stupanja na snagu ovog zakona Direkcija za vodne puteve obrazovana Zakonom o plovidbi i lukama na unutrašnjim vodama ("Službeni glasnik RS", broj 73/10) nastavlja sa radom kao Direkcija za vodne puteve u skladu sa odredbama ovog zakona.

NAPOMENA EKSPERT-a:

[!] Odredbe člana 41. stav 4. i člana 43. stav 4. ovog zakona primenjivaće se od dana prijema Republike Srbije u punopravno članstvo Evropske unije, shodno članu 290. ovog zakona.

© Cekos In, Beograd, www.cekos.rs